

Πρόγραμμα SFC2021 που υποστηρίζεται από το ΕΤΠΑ (Στόχος «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη»), το ΕΚΤ+, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ — άρθρο 21 παράγραφος 3

CCI	2021EL16FFPR006
Τίτλος στα αγγλικά	Anatoliki Makedonia, Thraki
Τίτλος στην εθνική γλώσσα ή γλώσσες	EL - Ανατολική Μακεδονία, Θράκη
Έκδοση	1.2
Πρώτο έτος	2021
Τελευταίο έτος	2027
Επιλέξιμο από	1 Ιαν 2020
Επιλέξιμο έως	31 Δεκ 2029
Αριθμός απόφασης της Επιτροπής	
Ημερομηνία απόφασης της Επιτροπής	
Περιφέρειες NUTS που καλύπτονται από το πρόγραμμα	EL51 - Ανατολική Μακεδονία, Θράκη EL511 - Έβρος EL512 - Ξάνθη EL513 - Ροδόπη EL514 - Δράμα EL515 - Θάσος, Καβάλα
Οικείο/-α ταμείο/-α	ΕΤΠΑ ΕΚΤ+
Πρόγραμμα	☐ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» μόνο για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες

Πίνακας περιεχομένων

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής.....	14
Πίνακας 1.....	23
2. Προτεραιότητες	51
2.1. Προτεραιότητες εκτός της τεχνικής βοήθειας.....	51
2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας.....	51
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών (ΕΤΠΑ).....	51
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	51
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	51
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	53
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	53
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	53
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	54
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	54
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	54
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	54
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	55
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	55
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	55
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	56
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	56
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	56
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	56
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.2. Αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις εταιρείες, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές (ΕΤΠΑ).....	57
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	57
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	57
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	58
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	58
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	59
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	59
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	59
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	60
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	60
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	60
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	60
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	60
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	61
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	61
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	61

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	61
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.3. Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ).....	62
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	62
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	62
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	64
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	64
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	64
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	64
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	65
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	65
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	65
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	66
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	66
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	66
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	67
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	67
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	67
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	67
2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Βιώσιμη διαχείριση πόρων και υποδομών	68
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΤΠΑ).....	68
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	68
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	68
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	69
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	69
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	70
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	70
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	70
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	70
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	70
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	71
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	71
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	71
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	71
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	72
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	72
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	72

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.2. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν (ΕΤΠΑ)	73
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	73
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	73
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	74
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.	74
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	74
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	74
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	75
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	75
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	75
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	75
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	76
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	76
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	76
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	76
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+.....	76
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	76
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (ΕΤΠΑ).....	78
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	78
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	78
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	79
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.	79
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	80
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	80
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	80
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	80
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	80
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	81
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	81
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	81
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	82
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	82
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+.....	82
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	82
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού (ΕΤΠΑ).....	83
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	83

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	83
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	85
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	85
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ:	85
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ:	85
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ:	86
2.1.1.1.2. Δείκτες:	86
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	86
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	87
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης:	87
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	87
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	88
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	88
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+:	88
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	88
2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Βελτίωση της συνδεσιμότητας της Π-ΑΜΘ	89
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροφικού ΔΕΔ-Μ (ΕΤΠΑ)	89
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων:	89
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	89
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	90
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	90
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ:	90
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ:	91
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ:	91
2.1.1.1.2. Δείκτες:	91
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	92
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	92
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης:	92
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	92
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	92
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	93
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+:	93
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	93
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ)	94
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων:	94
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	94
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	96

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	.96
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	96
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	96
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	97
2.1.1.1.2. Δείκτες	97
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	97
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	97
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	98
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	98
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	98
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	98
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	98
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	98
2.1.1. Προτεραιότητα: 4Α. Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής (ΕΤΠΑ)	100
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.2. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΤΠΑ)	100
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	100
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	100
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	101
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	101
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	102
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	102
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	102
2.1.1.1.2. Δείκτες	102
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	103
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	103
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	103
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	103
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	104
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	104
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	104
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	104
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.5. Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας (ΕΤΠΑ)	.105
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	105
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	105

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	107
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	107
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	107
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	108
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	108
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	108
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	108
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	109
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	109
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	109
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	110
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	110
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	110
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	110
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.6. Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία (ΕΤΠΑ).....	111
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	111
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	111
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	113
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	113
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	113
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	113
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	114
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	114
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	114
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	114
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	115
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	115
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	115
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	115
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	116
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	116
2.1.1. Προτεραιότητα: 4B. Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+).....	117
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας· (ΕΚΤ+)	117
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	117

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	117
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	118
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	118
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	119
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	119
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	119
2.1.1.1.2. Δείκτες	120
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	120
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	120
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	121
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	121
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	121
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	121
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	121
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	122
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.4. Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία (ΕΚΤ+)	123
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	123
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	123
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	124
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	124
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	124
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	124
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	125
2.1.1.1.2. Δείκτες	125
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	125
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	125
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	126
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	126
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	126
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	126
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	126
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	127
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση και	

επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες (ΕΚΤ+)	128
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	128
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	128
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	129
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	129
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	130
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	130
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	130
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	131
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	131
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	131
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	131
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	131
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	131
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	132
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	132
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	132
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.9. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών (ΕΚΤ+).....	133
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	133
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	133
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	134
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	134
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	134
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	135
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	135
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	135
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	135
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	136
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	136
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	136
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	136
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	136
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	137
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	137
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά (ΕΚΤ+)	138
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	138

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	138
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	139
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	139
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	139
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	140
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	140
2.1.1.1.2. Δείκτες	140
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	140
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	141
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	141
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	141
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	141
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	142
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	142
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	142
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης. (ΕΚΤ+)	143
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	143
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	143
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	146
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	147
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	147
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	147
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	148
2.1.1.1.2. Δείκτες	148
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	148
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	149
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	149
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	149
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	150
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	150
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	150
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	151

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.12. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών (ΕΚΤ+)	152
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	152
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	152
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	153
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	154
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	154
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	154
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	154
2.1.1.1.2. Δείκτες	155
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	155
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	155
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	155
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	155
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	156
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	156
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	156
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	156
2.1.1. Προτεραιότητα: 5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια ΑΜΘ (ΕΤΠΑ)	157
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)	157
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	157
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	157
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	160
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	160
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	160
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	160
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	161
2.1.1.1.2. Δείκτες	161
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	161
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	162
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	162
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	162
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	164
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	164
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	164
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	164

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO5.2. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών (ΕΤΠΑ)	165
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	165
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	165
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	168
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	168
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	168
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	168
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	169
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	169
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	169
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	169
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	170
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	170
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	172
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	172
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	172
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	172
2.2. Προτεραιότητες της τεχνικής βοήθειας.....	174
2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 6.	
Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ.....	174
2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων.....	174
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ	174
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	174
2.2.1.2. Δείκτες.....	175
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	175
2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	176
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	176
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	176
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	176
2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 7.	
Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+.....	177
2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων.....	177
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ	177
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	177
2.2.1.2. Δείκτες.....	178
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	178
2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	179
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	179
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	179
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	179
3. Σχέδιο χρηματοδότησης.....	180
3.1. Μεταφορές και συνεισφορές (1).....	180

Πίνακας 15A: Συνεισφορές στο InvestEU* (κατανομή ανά έτος).....	180
Πίνακας 15B: Συνεισφορές στο InvestEU* (συνοπτικά).....	180
Αιτιολόγηση που λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο τα ποσά αυτά συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής που έχουν επιλεγεί στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού InvestEU	181
Πίνακας 16A: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (κατανομή ανά έτος).....	181
Πίνακας 16B: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση* (συνοπτικά).....	181
Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση	181
Πίνακας 17A: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία* (κατανομή ανά έτος).....	181
Πίνακας 17B: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (συνοπτικά).....	182
Μεταφορές μεταξύ ταμείων επιμερισμένης διαχείρισης, μεταξύ άλλων και μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής — Αιτιολόγηση	182
3.2. ΤΔΜ: κατανομή στο πρόγραμμα και μεταφορές (1).....	182
3.3. Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση..	182
Πίνακας 19A: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση εντός του προγράμματος (κατανομή ανά έτος)	182
Πίνακας 19B: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση προς άλλα προγράμματα (κατανομή ανά έτος)	182
3.4. Επιστρεπτέα μεταφορά (1)	183
Πίνακας 20A: Επιστρεπτέες μεταφορές (κατανομή ανά έτος).....	183
Πίνακας 20B: Επιστρεπτέες μεταφορές* (συνοπτικά).....	183
3.5. Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος.....	184
Πίνακας 10: Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος.....	184
3.6. Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση.....	185
Πίνακας 11: Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση	185
4. Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι.....	187
5. Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές.....	215
Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος.....	215
Κατανομή των επιστρεφόμενων ποσών για τεχνική βοήθεια κατά το άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ, εάν έχουν προσδιοριστεί περισσότεροι του ενός φορείς για τη λήψη πληρωμών από την Επιτροπή ...	215
6. Εταιρική σχέση.....	216
7. Επικοινωνία και προβολή.....	219
8. Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες.....	221
Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες	221
Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών	222
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	222
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης.....	223
Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών	223
1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παρήγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.).....	223
2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.	223
3. Να προσδιορίσετε τον τρόπο διενέργειας των υπολογισμών, ιδίως περιλαμβάνοντας τυχόν παραδοχές ως προς την ποιότητα ή τις ποσότητες. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και, εάν ζητηθεί, να παρέχονται στατιστικά αποδεικτικά στοιχεία και τιμές αναφοράς, σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή.	223
4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες. ...	223

5. Αξιολόγηση από την ή τις ελεγκτικές αρχές της μεθοδολογίας υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.....	224
Προσάρτημα 2: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες.....	225
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	225
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης.....	226
Προσάρτημα 3: Κατάλογος σχεδιαζόμενων πράξεων στρατηγικής σημασίας με χρονοδιάγραμμα	227
ΕΓΓΡΑΦΑ	228

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημεία i) έως viii) και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο x) και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΚΚΔ)

i. Γεωγραφική θέση, οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές διαφορές, καθώς και ανισότητες[1]

Γεωγραφικά η Π-ΑΜΘ βρίσκεται στο ΒΑ άκρο της χώρας με κύριο χαρακτηριστικό, τη διασυνοριακή της θέση καθώς αποτελεί την έξοδο της Βαλκανικής στο Αιγαίο και ταυτόχρονα σύνδεσης με την υπόλοιπη Ελλάδα & τις γειτονικές χώρες. Είναι η 4η σε έκταση ελληνική Περιφέρεια καταλαμβάνοντας το 10,7% της συνολικής έκτασης της χώρας. Το γεωγραφικό της ανάγλυφο έχει διαμορφώσει χωρικές ενότητες & περιοχές με ξεχωριστή φυσιογνωμία & ταυτότητα, αλλά & με διαφορετικές αναπτυξιακές ανάγκες, δυνατότητες & προοπτικές. Περίπου το 40% της συνολικής έκτασης αντιστοιχεί σε ορεινές περιοχές. Ο ορεινός χώρος διακρίνεται από σύνθετη οικιστική δομή, με πολλούς μικρούς, αλλά & εγκαταλελειμμένους οικισμούς που εξαρτώνται κατά κανόνα από τα μεγάλα οικιστικά κέντρα κάθε Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ). Υπάρχει έντονο το ζήτημα των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων με ΠΕ που χαρακτηρίζονται από υψηλότερη δυναμική, όπως η ΠΕ Έβρου & η ΠΕ Καβάλας που αθροιστικά παράγουν σχεδόν το 53% του ακαθάριστου προϊόντος της Π-ΑΜΘ. Ενώ οι υπόλοιπες τρεις ΠΕ (Ξάνθης, Ροδόπης & Δράμας) αθροιστικά διαμορφώνουν το 47% του ΑΕΠ. Καταγράφεται επίσης πληθυσμιακή ανισοκατανομή, με τάση μετακίνησης προς τα πλησιέστερα αστικά & ημιαστικά κέντρα. Κατά συνέπεια, υπάρχουν χωρικές ανισότητες, τόσο μεταξύ των οικισμών της ενδοχώρας, όσο και μεταξύ των ημιαστικών ή αγροτικών οικισμών.

Σε οικονομικούς όρους το ΑΕΠ της Π-ΑΜΘ ανέρχεται, για το 2019, σε 8.456,35 εκ. € (ΜΑΔ) & αποτελεί την 8η επίδοση μεταξύ των 13 Περιφερειών της χώρας. Λαμβάνοντας υπόψη το κατά κεφαλήν ΑΕΠ (14.100 ΜΑΔ: 2019) η Π-ΑΜΘ καταλαμβάνει τη 12η θέση στη χώρα και αποτελεί μια από τις φτωχότερες περιφέρειες της ΕΕ. Η οικονομία χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και υστερεί σε κρίσιμους αναπτυξιακούς δείκτες (κκ ΑΕΠ, απασχόληση, παραγωγικότητα εργασίας, ανταγωνιστικότητα κ.α.). Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Περιφερειακό Δείκτη Ανταγωνιστικότητας (2019), κατατάσσεται στην 265η θέση μεταξύ 268 Περιφερειών της ΕΕ. Βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο ανάπτυξης, υστερώντας του ευρωπαϊκού μέσου όρου σε κάθε παράμετρο που συνεκτιμά ο δείκτης. Βάσει του ίδιου δείκτη, κατέχει τη 12η θέση μεταξύ των 13 Περιφερειών της χώρας.

Η Π-ΑΜΘ επηρεάστηκε από τη 10ετή οικονομική κρίση που βίωσε η χώρα & η οποία προκάλεσε συνέπειες με σοβαρό οικονομικό & κοινωνικό αντίκτυπο όπως μείωση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατά 23%, αύξηση της ανεργίας κατά 46% (Eurostat, ποσοστό ανεργίας Π-ΑΜΘ 2009: 11% & 2019: 16,2%) [2], αύξηση του αριθμού των ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας & κοινωνικό αποκλεισμό, πληθυσμιακή συρρίκνωση λόγω μετανάστευσης. Παράλληλα, το 2015 & εντεύθεν και με την εμφάνιση της μεταναστευτικής - προσφυγικής κρίσης στη χώρα, η Π-ΑΜΘ αντιμετώπισε νέες προκλήσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών – ως περιφέρεια εισόδου – πρώτης υποδοχής μεταναστών – προσφύγων. Στα παραπάνω & μόλις καταγράφηκαν οι πρώτες ενδείξεις ανάκαμψης (αύξηση του κκ ΑΕΠ την περίοδο 2015-2019 κατά 7%) εκδηλώνεται η πανδημία του Covid-19 με επιπτώσεις που δεν έχουν ακόμη καταγραφεί.

Πέραν της ασφυκτικής πίεσης που προκάλεσε στο σύστημα υγείας, τα μέτρα που ελήφθησαν για τον περιορισμό της εξάπλωσης της πανδημίας, οδήγησαν σε πρωτόγνωρες συνθήκες & σε απότομη συρρίκνωση, ακόμη και σε διακοπή πλήθους οικονομικών δραστηριοτήτων. Τα παραπάνω έχουν δημιουργήσει αυξημένες ανάγκες για πρωτοβουλίες & δράσεις οικονομικής και κοινωνικής στήριξης, ένταξης & ενσωμάτωσης, οι οποίες θα πρέπει να συνεχισθούν. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της Επιτελικής Δομής του τομέα υγείας (Ιούνιος, 2022) σχεδόν το 10% του πληθυσμού που διαμένει στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη ανέφερε ανεκπλήρωτες ανάγκες υγείας.

Στην Π-ΑΜΘ υπάρχουν σημαντικοί πόροι που εξακολουθούν να αποτελούν βασικούς παραγωγικούς συντελεστές και ταυτόχρονα ευκαιρίες επιχειρηματικών & παραγωγικών δραστηριοτήτων, ενδεικτικά: μη μεταλλικά ορυκτά, γεωθερμικά πεδία, εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας, δασικοί & υδάτινοι πόροι. Η οικονομία χαρακτηρίζεται από παραγωγικό πρότυπο με προσανατολισμό κυρίως στον αγροτικό τομέα & τη μεταποίηση ισχυρών εισροών από τον πρωτογενή τομέα, καθώς & σημαντική συσσώρευση επενδυμένου κεφαλαίου κυρίως με μορφή υποδομών.

Ειδικότερα:

Πρωτογενής τομέας: Η Π-ΑΜΘ παρουσιάζει διαχρονικά οικονομική εξειδίκευση στον αγροτικό τομέα με το ποσοστό της ΑΠΑ να είναι σχεδόν διπλάσιο του εθνικού επιπέδου, καταγράφοντας σημαντική διασύνδεση του πρωτογενούς τομέα με τους άλλους δύο παραγωγικούς τομείς (μεταποίηση και τουρισμό). Μάλιστα είναι η 2η Περιφέρεια της χώρας μετά την Πελοπόννησο με το υψηλότερο ποσοστό απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα (25%: 2019), το οποίο είναι υπερδιπλάσιο του αντίστοιχου εθνικού (11%:2019).

Ωστόσο, ως προς την παραγωγικότητα του πρωτογενούς τομέα, η Π-ΑΜΘ κατέχει τη χαμηλότερη θέση στη χώρα & παράλληλα βρίσκεται κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Αυτό οφείλεται μεταξύ άλλων στα χαρακτηριστικά του ανθρώπινου δυναμικού (μεγάλη ηλικία, ελλιπές επίπεδο επαγγελματικής κατάρτισης-εξειδίκευσης), στην απουσία επιστημονικής & τεχνικής στήριξης της παραγωγικής διαδικασίας, στην απροθυμία των νέων να απασχοληθούν στον αγροτικό τομέα & στην έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των παραγωγών.

Δευτερογενής τομέας: Ο δευτερογενής τομέας απασχολεί το 12% του εργατικού δυναμικού, ενώ η ΑΠΑ στην περιφερειακή οικονομία ήταν περίπου 19% το 2017. Ο τομέας εστιάζει κατά κύριο λόγο, στη μεταποίηση της πρωτογενούς παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου & του λατομικού πλούτου & στην αξιοποίηση άλλων τοπικών πρώτων υλών, με την πλειοψηφία των επιχειρήσεων να είναι μικρού μεγέθους. Η μεταποιητική δραστηριότητα αναπτύσσεται κατά μήκος των βασικών οδικών αξόνων σε οργανωμένους υποδοχείς, ή σε οργανικές συγκεντρώσεις επιχειρήσεων, με πύκνωση κοντά στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Ο τομέας υστερεί σε ανταγωνιστικότητα σε σχέση με όμορες περιοχές και χώρες, ειδικότερα από τη Βουλγαρία λόγω σημαντικών διαφορών στη φορολογία & τις κρατικές ενισχύσεις & από την Κεντρική Μακεδονία λόγω εγγύτητας σε μεγάλα αστικά κέντρα & σε δίκτυα πολυτροπικών μεταφορών. Κύριο γνώρισμα του τομέα είναι η παρατεταμένη ύφεση, από το κλείσιμο μεγάλων μονάδων και τη μετεγκατάσταση άλλων σε γειτονικές χώρες. Οι λίγες νέες & δυναμικές μονάδες που δημιουργούνται, επιλέγουν θέσεις εκτός οργανωμένων υποδοχέων παρά το ότι οι υφιστάμενες ΒΠΠΕ έχουν & δυνατότητα φιλοξενίας, αλλά & προοπτικές.

Στη βάση των παραπάνω, κύρια επιδίωξη αποτελεί η ανασυγκρότηση του δευτερογενούς τομέα & ο μετασχηματισμός του σε σταθερό περιφερειακό επιταχυντή με έντονη διασύνδεση με τον πρωτογενή και τριτογενή τομέα και με παραγωγική εξειδίκευση & εξαγωγικό προσανατολισμό. Ειδικότερα επιδιώκεται:

- η ενδυνάμωση της παραγωγικής δομής, μέσω της ενίσχυσης εμπεδωμένων στην περιφερειακή οικονομία τομέων, όπως αγροδιατροφή, μη μεταλλικά ορυκτά (μάρμαρα), χημικά - πλαστικά, κλωστοϋφαντουργία,
- η διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, μέσω της ενίσχυσης αναδυόμενων κλάδων που υπερέχουν όπως, μεταφορές-logistics, ενέργεια, φαρμακευτική βιομηχανία & ηλεκτρονικός - ηλεκτρολογικός εξοπλισμός,
- η υποστήριξη των πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων που έχουν γεωγραφική διασπορά, καταγράφουν δυναμική, αξιοποιούν τοπικούς πόρους & συγκρατούν ή/& δημιουργούν θέσεις απασχόλησης.

Τριτογενής τομέας: Ο τριτογενής τομέας απορροφά το 63% της απασχόλησης. Το μεγαλύτερο μέρος των εργαζομένων (35%) αφορά σε δραστηριότητες της δημόσιας διοίκησης, σε επιστημονικές, τεχνικές υπηρεσίες, σε υπηρεσίες σχετικές με την τέχνη & την ψυχαγωγία, καθώς & σε υπηρεσίες διαχείρισης ακίνητης περιουσίας.

Ακολουθούν με ποσοστό 27% οι απασχολούμενοι στους κλάδους του εμπορίου, των καταλυμάτων, της εστίασης, των μεταφορών & επικοινωνιών & μόλις 1% δραστηριοποιείται σε χρηματοπιστωτικές & ασφαλιστικές υπηρεσίες. Οι κλάδοι του εμπορίου, της εστίασης & της αναψυχής, βιώνουν πρωτόγνωρη ύφεση εξαιτίας της πανδημίας, με ανυπολόγιστες συνέπειες από πλευράς βιωσιμότητας επιχειρήσεων, θέσεων απασχόλησης και μείωσης της καταναλωτικής δύναμης.

Ο τομέας του τουρισμού, παρά τα προβλήματα, διατηρεί ακέραια τα περιθώρια βελτίωσης & μπορεί να συνεισφέρει βάσιμα στην αναπτυξιακή ανασύνταξη αφού τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει ανοδικές τάσεις σε διεθνείς αφίξεις γεγονός που του προσδίδει ένα πιο δυναμικό ρόλο στον ευρύτερο Βαλκανικό & Μεσογειακό χώρο. Το 2019 το μερίδιο της Περιφέρειας στις τουριστικές εισπράξεις της χώρας ανήλθε σε 2%. Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Π-ΑΜΘ κυμάνθηκε στο 8% (2019), ενώ

συγκέντρωσε το 10% των επισκέψεων της χώρας, σημειώνοντας αύξηση κατά 184% σε σύγκριση με το 2017 (από 1,3 σε 3,8 εκατ.). Παράλληλα, συγκεντρώνει μεγάλο ποσοστό οδικής τουριστικής κίνησης (28%:2019), εξαιτίας της εγγύτητας με τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης & την Τουρκία. Επομένως, προκειμένου να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο ο ρόλος & η θέση της Περιφέρειας στον διεθνή τουριστικό χάρτη προκύπτει η ανάγκη ολοκλήρωσης οδικών & άλλων υποδομών.

Ο τουρισμός, επηρεάστηκε έντονα από την υγειονομική κρίση. Όμως αναμένεται να ανακάμψει, αλλά με διαφορετική εικόνα σε σχέση με το παρελθόν, με προτεραιότητα τους ασφαλείς προορισμούς & την αειφορία. Προτεραιότητα για την Περιφέρεια αποτελεί η ενίσχυση του τριτογενή τομέα & ιδιαίτερα των αναδυόμενων κλάδων μέσα από ποιοτική & θεματική διαφοροποίηση & διαρκή εξωστρέφεια. Προς την κατεύθυνση αυτή θα συμβάλλει, τόσο η αξιοποίηση τοπικών πόρων & πλεονεκτημάτων, όσο & η διασύνδεσή τους με άλλους κλάδους όπως ο πολιτισμός & η αγροδιατροφή.

Ο τομέας της ενέργειας, με το φυσικό αέριο, τη γεωθερμία & τις ΑΠΕ μπορεί να αποτελέσει ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα για την Περιφέρεια. Η υλοποίηση μιας σειράς έργων όπως ο αγωγός TAP, οι διασυνδετήριοι αγωγοί Ελλάδας-Βουλγαρίας (IGB) & Ελλάδας-Ιταλίας (IGI), καθώς & η πλωτή μονάδα αερίου στην Αλεξανδρούπολη, αναβαθμίζουν γεωπολιτικά την Περιφέρεια, καθιστώντας την ενεργειακό πέρασμα προς τα Βαλκάνια & την Ευρώπη. Επιδίωξη αποτελεί να μετατραπεί το πλεονέκτημα της διέλευσης των αγωγών φυσικού αερίου από την Περιφέρεια σε μετρήσιμο όφελος για τους πολίτες & την περιφερειακή οικονομία.

Σε κοινωνικούς όρους η Π-ΑΜΘ αποτελεί πληθυσμιακά την 6η Περιφέρεια στη χώρα συγκεντρώνοντας το 5,6% του πληθυσμού. Είναι αραιοκατοικημένη, με πληθυσμιακή συγκέντρωση στα κυριότερα αστικά της κέντρα. Ο πληθυσμός μειώνεται διαρκώς από το 2015 ως το 2020. Σύμφωνα με στοιχεία του αναθεωρημένου Χωροταξικού Πλαισίου της Π-ΑΜΘ η τάση θα συνεχιστεί αν δε ληφθούν κατάλληλα μέτρα (ενίσχυση απασχόλησης, προσέλκυση επενδύσεων, στήριξη επιχειρηματικότητας, μείωση ανισοτήτων & βελτίωση ποιότητας ζωής). Η γήρανση αποτελεί σημαντικό ζήτημα για την Περιφέρεια. Ο δείκτης γήρανσης από το 2015 αυξάνεται διαρκώς & το 2020 ανήλθε σε 164,30% με εθνικό μ.ό. 147,50%.

Η αύξηση του δείκτη σηματοδοτεί τη συρρίκνωση του πληθυσμού & την επακόλουθη δυσμενή επίπτωση σε τομείς όπως η οικονομία, η παραγωγικότητα & η ανταγωνιστικότητα. Παράλληλα, τεκμηριώνει αυξημένες ανάγκες σε υποδομές & υπηρεσίες στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας & της κοινωνικής προστασίας.

Αναφορικά με το μορφωτικό επίπεδο η Π-ΑΜΘ κατατάσσεται μεταξύ των Περιφερειών της χώρας με τα υψηλότερα ποσοστά αναλόγου πληθυσμού (5%: 2019). Παράλληλα, το ποσοστό πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (16,91%) είναι το τρίτο χαμηλότερο στη χώρα με μεγάλη απόκλιση από τον εθνικό μ.ό. (23,61%: 2019). Το φαινόμενο της σχολικής διαρροής παρότι τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί σημαντικά, εξακολουθεί να παραμένει σε υψηλά επίπεδα έναντι του εθνικού μ.ό. (7,7% στην Π-ΑΜΘ & 4,1% στο σύνολο της χώρας: 2019).

Η διαρροή καταρτισμένου προσωπικού σε άλλες περιοχές εντός & εκτός της χώρας, οφείλεται κυρίως στην έλλειψη αντίστοιχου επιπέδου θέσεων εργασίας & δευτερευόντως, στη μειωμένη ερευνητική δραστηριότητα των ακαδημαϊκών & ερευνητικών δομών που δεν δημιουργούν επαρκείς ευκαιρίες σταδιοδρομίας.

Σε ότι αφορά στην απασχόληση & παρά την κρίση, παρουσίασε αύξηση από το 2015 ως & το 2019. Όμως, η τάση αυτή ανακόπηκε με την εμφάνιση του Covid-19 που επηρέασε συνολικά την αγορά εργασίας & εντονότερα τις δραστηριότητες του τουρισμού & του εμπορίου. Η ανεργία εξακολουθεί να αυξάνεται & μάλιστα στο δ' τρίμηνο του 2020 ανήλθε στο 17,7% υπερβαίνοντας τον εθνικό μ.ό. (16,2%).

Σημαντικό πρόβλημα εξακολουθεί να αποτελεί η μακροχρόνια ανεργία (74,5% το 2019). Μάλιστα, η Π-ΑΜΘ συγκαταλέγεται στις Περιφέρειες της ΕΕ-27 με τα υψηλότερα ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας. Πληθυσμιακές ομάδες που πλήττονται έντονα, είναι οι νέοι (40%:2019, European Pillar of Social Rights), αλλά & οι γυναίκες, (20,40%: 2019). Παράλληλα, στην Π-ΑΜΘ συγκεντρώνονται πληθυσμιακές ομάδες με ιδιαίτερα κοινωνικά χαρακτηριστικά, που απαιτούν σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων ενίσχυσης και κοινωνικής ένταξης.

Αναλυτικότερα στοιχεία τεκμηρίωσης των προαναφερθέντων παρατίθενται στο Παράρτημα Α.

ii. Ανεπάρκειες της αγοράς

Ανεπάρκειες εντοπίζονται στην Π-ΑΜΘ, σε διάφορους τομείς. Συγκεκριμένα στον τομέα της Ενέργειας, υπάρχει μειωμένη αξιοποίηση ΑΠΕ. Στις Μεταφορές εντοπίζεται μειωμένη διατροφικότητα και ανάγκη ολοκλήρωσης των υποδομών που θα συμβάλλουν στη διασύνδεση της Π-ΑΜΘ με το δίκτυο των διεθνών μεταφορικών αξόνων. Σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο το οδικό δίκτυο χρήζει συμπλήρωσης και αναβάθμισης, ενώ το ίδιο ισχύει και για τα άλλα δίκτυα μεταφορών όπως το σιδηροδρομικό. Ανάγκη υποστήριξης καταγράφεται και στον τομέα της Υγείας & Πρόνοιας, όπου εντοπίζονται αδυναμίες σε υποδομές, δομές και υπηρεσίες κάλυψης των αναγκών ευάλωτων και μειονεκτούντων ομάδων. Το ανθρώπινο δυναμικό, λόγω ελλειπών κατάρτισης/εξειδίκευσης καταγράφει χαμηλές επιδόσεις, ενώ στον τομέα της επιχειρηματικότητας υπάρχει περιορισμένη ανταγωνιστικότητα & εξωστρέφεια. Στο Περιβάλλον εντοπίζεται ανεπάρκεια σε υποδομές διατήρησης και προστασίας αλλά & αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, ενώ απαιτείται η συνέχιση της προσπάθειας ολοκλήρωσης του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ).

iii. Επενδυτικές ανάγκες & συμπληρωματικότητα και συνέργεια με άλλες μορφές στήριξης

Προκειμένου να επιτευχθεί μέγιστη συνέργεια και αποτελεσματικότητα στο πλαίσιο υλοποίησης κεντρικών Ευρωπαϊκών επιλογών και πολιτικών όπως η «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», «η Κοινή Πολιτική Ασφαλείας και Άμυνας», η «Στρατηγική για Ευρωπαϊκή Βιομηχανική Πολιτική και στρατηγικές αλυσίδες αξίας», το «Πρόγραμμα για τη Ψηφιακή Ευρώπη», «Πρόγραμμα για την Ενιαία Αγορά», καθώς και το Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, θα επιδιωχθεί η συμπληρωματικότητα με τα υπόλοιπα Ενωσιακά Μέσα. (HORIZON EUROPE, LIFE, ETΘAY, ΠΑΑ.)

iv. Προκλήσεις που προσδιορίζονται στις σχετικές συστάσεις ανά χώρα, στις σχετικές εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές του εν λόγω κράτους μέλους, περιλαμβανομένου του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα, σε σχέση με τις αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων

Η πρόκληση για τα επόμενα χρόνια είναι διττή & αφορά στον πράσινο & ψηφιακό μετασχηματισμό. Ο προσανατολισμός της Π-ΑΜΘ είναι προς αυτή την κατεύθυνση, μέσω των προτεινόμενων δράσεων. Ειδικά, ως προς το Green Deal το Πρόγραμμα της Π-ΑΜΘ υιοθετεί τις κατευθύνσεις και συνεισφέρει στην επίτευξη των στόχων για πράσινη ανάπτυξη με το σχεδιασμό δράσεων που αφορούν στην κυκλική οικονομία και την ανακύκλωση, τη βιώσιμη κινητικότητα-ηλεκτροκίνηση, την προαγωγή ΑΠΕ, την εξοικονόμηση ενέργειας. Σε σχέση με το ΕΣ για την Ενέργεια & το Κλίμα, η Π-ΑΜΘ συμβάλλει στην ενίσχυση των ενεργειακών συνδέσεων (IGB, TAP, POSEIDON) & στην ανάπτυξη στρατηγικών έργων αποθήκευσης (FSRU).

Με γνώμονα το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων & ως προς τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων δίδεται έμφαση σε 3 τομείς ήτοι, Απασχόληση, Δεξιότητες & Κοινωνική Προστασία (σύμφωνα με τους 17 ΣΒΑ του ΟΗΕ), τους οποίους η Π-ΑΜΘ υιοθετεί και ακολουθεί. Συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα εστιάζει σε μια δίκαιη, χωρίς αποκλεισμούς Περιφέρεια, στην αντιμετώπιση της φτώχειας και κάθε αποκλεισμού, στη φροντίδα και υποστήριξη των παιδιών & Ε.Κ.Ο., σε επενδύσεις για την προσβασιμότητα, την αποτελεσματικότητα & την ανθεκτικότητα της υγειονομικής περίθαλψης, την αποϊδρυματοποίηση, τη διατήρηση της απασχόλησης & την αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης & εν γένει στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Ακόμη, αναφέρεται η προσπάθεια ενίσχυσης του ΑΕΠ-χαμηλότερο στην Ελλάδα- & η εξασφάλιση πρόσβασης ειδικών πληθυσμιακών ομάδων όπως των Ρομά & των υπηκόων τρίτων χωρών, σε απασχόληση, εκπαίδευση & εξασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης.

Όλες οι επενδύσεις θα ακολουθούν τις αρχές της άρσης του διαχωρισμού και της απαγόρευσης των διακρίσεων και θα στοχεύουν στην προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες χωρίς αποκλεισμούς για όλες τις περιθωριοποιημένες ομάδες, όπως οι Ρομά, τα ΑμεΑ, τα άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο, κ.λ.π. και θα αποτελούν κριτήρια επιλογής των πράξεων. Όλες οι υπηρεσίες ή/και επενδύσεις θα απευθύνονται στο σύνολο των περιθωριοποιημένων ομάδων και δεν θα διατηρούν ή οδηγούν σε διαχωρισμό και απομόνωσή τους.

Κατά την εφαρμογή του ΠεΠ, η ΔΑ θα μεριμνήσει για την εν γένει προώθηση όπου είναι εφικτό της στρατηγικής χρήσης των δημοσίων συμβάσεων. Προς το σκοπό αυτό θα συμπεριλαμβάνει σύμφωνα με το

θεσμικό πλαίσιο στις προσκλήσεις της την εκάστοτε Εθνική Στρατηγική για τις Δημόσιες Συμβάσεις και θα ενθαρρύνει τους Δικαιούχους να χρησιμοποιούν κατά το σχεδιασμό των έργων τους κριτήρια σχετικά με την ποιότητα και το κόστος του κύκλου ζωής. Ειδικότερα -και όπου είναι εφικτό νομικά και θεσμικά- θα ενθαρρύνει τους δικαιούχους, να ενσωματώνουν στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων των έργων τους, περιβαλλοντικά και κοινωνικά κριτήρια καθώς και κίνητρα καινοτομίας.

v. Προκλήσεις προς τη Διοικητική Ικανότητα και τη διακυβέρνηση και μέτρων απλοποίησης

Αναφορικά με τη διοικητική ικανότητα της Π-ΑΜΘ στόχο αποτελεί η αποτελεσματική & αποδοτική δημόσια διοίκηση, η απλούστευση των διαδικασιών, η διαλειτουργικότητα & η βέλτιστη αξιοποίηση του στελεχιακού δυναμικού της, προκειμένου να καταστεί πιο αποδοτικό & φιλικό προς τους πολίτες & τις επιχειρήσεις. Για την επίτευξη αυτών των στόχων τίθενται σε εφαρμογή μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες – ακολουθώντας τα ευρωπαϊκά πρότυπα - που θα οδηγήσουν στην - ‘αλλαγή’ με σύγχρονους όρους-, της διοικητικής λειτουργίας με έμφαση στη μοντελοποίηση ψηφιακών ή φυσικών διοικητικών διαδικασιών.

Τρόποι αντιμετώπισης των προβλημάτων που εντοπίστηκαν στην περίοδο 14-202, δίνονται συνοπτικά ακολούθως και αναλυτικά στο Παράρτημα Ι – Διδάγματα.

Ο αποτελεσματικότερος συντονισμός σε ότι αφορά στις δράσεις κρατικών ενισχύσεων και ειδικότερα της RIS 3, που επιτυγχάνεται με τη σύσταση Τεχνικής Γραμματείας

Η καλύτερη υποστήριξη δράσεων κρατικών ενισχύσεων μέσω ενός αναβαθμισμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων

Η υποστήριξη των δικαιούχων τόσο μέσα από την ΤΒ του ΠεΠ ΑΜΘ 21-27, του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων»

Η ευρύτερη χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους.

Παράλληλα, υιοθετεί και ενισχύει τη συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων & προωθεί τη συνεργασία με φορείς, οργανισμούς & Περιφέρειες διασφαλίζοντας πολλαπλασιαστικά οφέλη.

vi. Ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση δημογραφικών προκλήσεων, κατά περίπτωση

Σε δημογραφικό επίπεδο, επιχειρείται μια προσέγγιση ολοκληρωμένου χαρακτήρα για την αντιμετώπιση της γήρανσης και της πληθυσμιακής συρρίκνωσης, αφενός με την άμεση αντιμετώπιση των επιπτώσεων, μέσω της ενίσχυσης κοινωνικών δομών και υπηρεσιών, αφετέρου με την δημιουργία και αναβάθμιση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας, κοινωνικής πρόνοιας καθώς και την εξασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης για όλους. Η ανάπτυξη και η διεύρυνση των ΚΚ των ΚΗΦΗ και των Δομών σίτισης, των ΚΔΗΦ και άλλων που θα εξειδικευτούν στην συνέχεια, θα λειτουργήσουν παράλληλα με την δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης, την κατάρτιση ανέργων και εργαζομένων, την φροντίδα των παιδιών και των εξαρτώμενων ατόμων, ώστε η περιφέρεια να γίνει ελκυστική για το ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της.

vii. Διδάγματα που έχουν αντληθεί από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο

Τα διδάγματα της προηγούμενης ΠΠ αφορούν σε προβλήματα λόγω θεσμικών ρυθμίσεων & θεμάτων διαχείρισης. Στην 1η κατηγορία προβλημάτων ανήκει η εξειδίκευση & εφαρμογή του νέου νόμου Δημοσίων Συμβάσεων (Ν.4412/2016), η έκδοση θεσμικού πλαισίου εξειδίκευσης & ενεργοποίησης νέων δράσεων, η καθυστέρηση εκπλήρωσης εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων για σημαντικό αριθμό δράσεων. Στη 2η κατηγορία εντάσσονται τα προβλήματα καθυστέρησης & αναβλητικότητας στην υλοποίηση δράσεων & πρωτοβουλιών, η πολυπλοκότητα ενεργοποίησης οριζόντιων στρατηγικών (RIS, ΣΒΑΑ, ΟΧΕ), η περιορισμένη επιχειρησιακή ικανότητα Δικαιούχων & η δυσκολία ωρίμανσης έργων.

Αναλυτικότερα, στοιχεία, ανά Στόχο Πολιτικής, σε ότι αφορά στα Διδάγματα που έχουν αντληθεί από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι.

viii. Μακροπεριφερειακές στρατηγικές & στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες

Η μακροπεριφερειακή στρατηγική «Αδριατικής-Ιονίου» δημιουργεί ένα ενοποιημένο πλαίσιο πολιτικής για την εξεύρεση κοινών λύσεων. Οι πυλώνες στους οποίους εστιάζει είναι η Γαλάζια Ανάπτυξη, Σύνδεση της Περιφέρειας (δίκτυα μεταφορών & ενέργειας), Ποιότητα Περιβάλλοντος & Βιώσιμος Τουρισμός. Η Π-ΑΜΘ ακολουθεί τις προτεραιότητες της μακροπεριφερειακής στρατηγικής με

ενεργειακά έργα όπως τα TAP (διακρατικός αγωγός φυσικού αερίου), IGB (ελληνοβουλγαρικός διασυνδετήριος αγωγός) & ΠΟΣΕΙΔΩΝ Ελλάδας-Ιταλίας (IGI). Όσον αφορά στις Θαλάσσιες Λεκάνες, η Π-ΑΜΘ συμμετέχει στα Προγράμματα CBC-MED & Black Sea ενισχύοντας δράσεις Γαλάζιας Ανάπτυξης. Παράλληλα, υπάρχουν δράσεις μεταφορών (π.χ. ViaEgnatia) & βιώσιμου τουρισμού.

ix. Πλαίσιο Στρατηγικής για την περίοδο 2021-2027

Ο σχεδιασμός της νέας Προγραμματικής Περιόδου (ΠΠ) βρίσκει τη χώρα & την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Π-ΑΜΘ), αντιμέτωπη με ανάγκες και προβλήματα που δημιουργήθηκαν κατά την οικονομική κρίση του 2009, ενισχύθηκαν κατά την υγειονομική κρίση του Covid-19 & έχουν πολλαπλές & σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία, την απασχόληση, την κοινωνική συνοχή & την υγεία.

Ο σχεδιασμός της ΑΜΘ για το 2021-2027 λαμβάνει υπόψη όλες τις κατευθύνσεις & τα κείμενα της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ, τις αρχές του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, τις συστάσεις του Συμβουλίου της ΕΕ & τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου & όλες τις συμπληρωματικές πολιτικές & εργαλεία εθνικής & περιφερειακής ανάπτυξης όπως το «Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων», το «Σχέδιο Ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας», την έκθεση του ΟΟΣΑ για την περιφερειακή πολιτική για την Ελλάδα μετά το 2020. Ακόμη λαμβάνει υπόψη τις εθνικές στρατηγικές για τη Βιώσιμη & Δίκαιη Ανάπτυξη 2030, την Κλιματική Αλλαγή, την Κυκλική Οικονομία, την Ψηφιακή Στρατηγική, την Έξυπνη Εξειδίκευση, την Κοινωνική Ένταξη & Μείωση της Φτώχειας, την Κοινωνική Ένταξη Προσφύγων-Μεταναστών, την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, την Αποϊδρυματοποίηση, το Σχέδιο Δράσης «Εγγύηση για τα παιδιά» κ.α., αλλά & περιφερειακές στρατηγικές όπως τη RIS3 της Π-ΑΜΘ, την ΠεΣΚΕ, το ΣΔ για την Ένταξη των Ρομά & πληθυσμών που διαμένουν σε ιδιαίτερα υποβαθμισμένους οικισμούς της Π-ΑΜΘ, το ΠΕΣΔΑ και το ΠεΣΠΚΑ.

Το Πρόγραμμα δεσμεύεται να λαμβάνει υπόψη την αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στις παρεμβάσεις όλων των Στόχων Πολιτικής. Η αρχή θα εφαρμόζεται κατά την υλοποίηση των Προγραμμάτων στη βάση οδηγιών της ΕΑΣ.

Στη βάση των αναπτυξιακών αναγκών & των προκλήσεων που καλείται να αντιμετωπίσει η Περιφέρεια, διαμορφώθηκε το όραμα για τη νέα ΠΠ, να καταστεί η Π-ΑΜΘ: Πύλη Ανάπτυξης, Πόλος Αξίας & Πρότυπο Κοινωνικής Παρέμβασης.

Ειδικότερα:

Πύλη Ανάπτυξης: μέσω της αξιοποίησης της γεωγραφικής θέσης & των συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε φυσικούς & πολιτιστικούς πόρους. Προτεραιότητα είναι η ολοκλήρωση κρίσιμων υποδομών που συνδέουν την Π-ΑΜΘ με τα εθνικά & διεθνή δίκτυα μεταφορών, ενέργειας & τηλεπικοινωνιών & ενισχύουν τη γεωστρατηγική της θέσης. Παράλληλα, δημιουργούν ευνοϊκό & ανταγωνιστικό περιβάλλον ικανό να προσελκύσει ανθρώπινο δυναμικό, επενδύσεις & επισκέπτες συμβάλλοντας στην ανάπτυξη.

Πόλος Αξίας: μέσω της ενίσχυσης & διεύρυνσης της παραγωγικής βάσης επενδύοντας στην Ε&Κ, κατά προτεραιότητα σε τομείς που υποδεικνύει η RIS3. Έμφαση δίνεται στη διαμόρφωση ενός βιώσιμου παραγωγικού υποδείγματος το οποίο συγκροτούν, ο τουρισμός, ο πολιτισμός, το περιβάλλον & η αγροδιατροφή. Επίσης, η επένδυση σε καθαρές μορφές ενέργειας & η μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την πράσινη & γαλάζια επιχειρηματικότητα αποτελούν προτεραιότητες της Π-ΑΜΘ.

Πρότυπο Κοινωνικής Παρέμβασης: μέσω πρωτοβουλιών ενίσχυσης της απασχόλησης σε τομείς, περιοχές & πληθυσμό, που παρουσιάζουν ιδιαίτερη υστέρηση ή χαρακτηριστικά. Έμφαση δίνεται στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού σε τομείς Έρευνας, Καινοτομίας & ψηφιακών δεξιοτήτων, στη διεύρυνση υφιστάμενων κοινωνικών δομών & υπηρεσιών, αλλά & στη δημιουργία καινοτόμων λύσεων, για τις περιοχές & τους πληθυσμούς που παρουσιάζουν υστέρηση & ανισότητες, & τέλος, στην καταπολέμηση διακρίσεων, την προώθηση ίσων ευκαιριών, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής & την ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού & υγειονομικού συστήματος.

Οι κύριες στρατηγικές κατευθύνσεις της Π-ΑΜΘ ανά Στόχο Πολιτικής (ΣΠ) διαμορφώνονται ως κάτωθι:

ΣΠ 1

· Επαναπροσδιορισμός του παραγωγικού προτύπου, έμφαση σε καινοτόμα προϊόντα & υπηρεσίες σε τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3.

- Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος με στήριξη & ενδυνάμωση των ΜΜΕ.
- Στήριξη-ενίσχυση των ερευνητικών υποδομών.
- Ενδυνάμωση της έρευνας & σύνδεσή της με την παραγωγή, ιδιαίτερα σε τομείς που η Περιφέρεια εμφανίζει πλεονέκτημα & προώθηση συμπράξεων ερευνητικών δομών με επιχειρήσεις.
- Ανάπτυξη υποδομών δικτύων 5G πρωτίστως σε περιοχές επιχειρηματικής δραστηριότητας & διεύρυνση της ευρυζωνικής κάλυψης στις ορεινές & αγροτικές περιοχές για την άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων & την άρση της απομόνωσης των απομακρυσμένων περιοχών.
- Διεύρυνση-ενδυνάμωση δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών σε κατοίκους, επιχειρήσεις & επισκέπτες.

ΣΠ 2

- Αξιοποίηση του υφιστάμενου δυναμικού ΑΠΕ & κυρίως της γεωθερμίας, μείωση της εξάρτησης από συμβατικές πηγές ενέργειας.
- Εξοικονόμηση ενέργειας στο κτιριακό δυναμικό & στο δημόσιο χώρο.
- Προώθηση της ορθολογικής & βιώσιμης διαχείρισης των υδάτινων πόρων & εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας & ποιότητας πόσιμου νερού.
- Βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των πόρων & προώθηση της ολοκληρωμένης διαχείρισης στερεών & υγρών αποβλήτων.
- Διατήρηση, προστασία & ανάδειξη του φυσικού & ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
- Πρόληψη κινδύνων, ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών & προστασία των κατοίκων & των οικοσυστημάτων από την κλιματική αλλαγή.

ΣΠ 3

- Ένταξη στα ευρύτερα διεθνή δίκτυα μεταφορών με τη συνέχιση της κατασκευής του διευρωπαϊκού οδικού δικτύου.
- Βελτίωση του ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου & ενίσχυση της προσπελασιμότητας των απομακρυσμένων περιοχών.
- Ενίσχυση της ασφαλούς & γρήγορης μετακίνησης κατοίκων, επισκεπτών & μεταφοράς προϊόντων.
- Ενίσχυση των ακτοπλοϊκών μεταφορών & βελτίωση των λιμενικών υποδομών.

ΣΠ 4 (ΕΤΠΑ)

- Εξασφάλιση ποιοτικών μονάδων για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.
- Ενίσχυση των υποδομών κοινωνικής πρόνοιας & των δομών στήριξης ευπαθών & ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.
- Ενίσχυση του συστήματος δημόσιας υγείας με τη δημιουργία σύγχρονων υποδομών για όλους.
- Ενίσχυση του τουρισμού, δημιουργία νέας τουριστικής ταυτότητας, υιοθέτηση της διαδικασίας-μηχανισμού DMO, ενδυνάμωση της θέσης στο διεθνή τουριστικό χάρτη.
- Ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου & των σύγχρονων μορφών πολιτισμού, σύνδεση με την τοπική παραγωγή, για τον εμπλουτισμό & την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

ΣΠ 4 (ΕΚΤ+)

- Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και προώθηση της δια βίου μάθησης, της αναβάθμισης δεξιοτήτων & της εξειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού κατά προτεραιότητα σε επιχειρηματικές, ψηφιακές δεξιότητες & σε τομείς της RIS3, ιδίως των μακροχρόνια ανέργων, των νέων, των γυναικών & άλλων μειονεκτουσών ομάδων πληθυσμού (Ρομά, μετανάστες, Άτομα με Αναπηρίες, άτομα με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό & μορφωτικό επίπεδο) & ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης & της κοινωνικής οικονομίας.
- Προώθηση ίσης πρόσβασης στην εκπαίδευση & κατάρτιση ιδίως για μειονεκτούσες ομάδες, για το σύνολο των βαθμίδων, & αποτροπή της πρόωρης εγκατάλειψης με έμφαση στην παιδική φροντίδα.
- Ενίσχυση των δομών και των υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (πρωτοβάθμιας, ψυχικής, αντιμετώπιση των

εξαρτήσεων), με έμφαση στην αποϊδρυματοποίηση και τη μακροχρόνια φροντίδα

· Στήριξη μειονεκτικών ομάδων πληθυσμού μέσα από ένα σύνθετο δίκτυο δομών & υπηρεσιών για την καταπολέμηση της φτώχειας, των διακρίσεων, του κοινωνικού αποκλεισμού & την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

ΣΠ 5

· Ανάδειξη της τοπικότητας ως βασικής συνιστώσας της Περιφερειακής στρατηγικής για την προώθηση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης & τον περιορισμό των ανισοτήτων.

· Συνέχιση & διεύρυνση της εφαρμογής πολιτικών ΒΑΑ στα 5 αστικά κέντρα της Περιφέρειας.

· Ολοκλήρωση της πολυεπίπεδης παρέμβασης που αφορά την ΟΧΕ της Εγνατίας.

· Αντιμετώπιση των προβλημάτων των απομακρυσμένων & μειονεκτικών περιοχών μέσω της αξιοποίησης του μηχανισμού των ΟΧΕ.

Για την κάλυψη των αναπτυξιακών αναγκών & την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Π-ΑΜΘ, σχεδιάστηκε το ΠεΠ ΑΜΘ 2021-2027 στη βάση 6 προτεραιοτήτων (πέραν της ΤΒ), ήτοι:

1. Προώθηση Επιχειρηματικότητας & Καινοτομίας

2. Βιώσιμη διαχείριση πόρων & υποδομών

3. Βελτίωση της συνδεσιμότητας της Π-ΑΜΘ

4Α Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής (ΕΤΠΑ)

4Β. Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)

5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια ΑΜΘ

Το Πρόγραμμα δύναται να υποστηρίξει επενδύσεις που συνδυάζουν επιτυχώς τις αρχές της αειφορίας, της αισθητικής και της συμμετοχικότητας της πρωτοβουλίας New European Bauhaus, με σκοπό την εξεύρεση προσιτών, χωρίς αποκλεισμούς, βιώσιμων και ελκυστικών λύσεων για τις κλιματικές προκλήσεις.

Το Πρόγραμμα δεσμεύεται να λαμβάνει υπόψη την αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στις παρεμβάσεις όλων των Στόχων Πολιτικής. Η αρχή θα εφαρμόζεται κατά την υλοποίηση των Προγραμμάτων στη βάση οδηγιών της ΕΑΣ.

Το σύνολο των υποδομών κοινωνικής και υγειονομικής πρόνοιας θα καλύπτει ελλείψεις, βασισμένες στην χαρτογράφηση των υποδομών και υπηρεσιών και στην αποτίμηση εξατομικευμένων αναγκών. Η αποτίμηση θα περιλαμβάνει επιλογές που απαιτούνται καθώς και δυνατότητα προτεραιοποίησης εξατομικευμένων επιλογών προτίμησης και είναι σύμφωνες με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (‘Σύμβαση’). Η χαρτογράφηση θα περιλαμβάνει το σύνολο των ιδρυμάτων στέγασης (μεγάλης ή μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων θεραπευτικών ιδρυμάτων με υπηρεσίες στην κοινότητα), κατοικίες εκτός οικογένειας και υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις χωρικές ανισότητες και δημογραφικές προκλήσεις. Όλες οι επενδύσεις σε υποδομές κοινωνικής πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης πρέπει να συνάδουν πλήρως με τις απαιτήσεις της Σύμβασης συμπεριλαμβανομένων του Γενικού Σχόλιου 5 και των συμπερασμάτων της Επιτροπής UN CRPD, με σεβασμό στις αρχές της ισότητας, της ελευθερίας επιλογής, του δικαιώματος στην ανεξάρτητη διαβίωση, της προσβασιμότητας και της απαγόρευσης κάθε μορφής διαχωρισμού. Επιπρόσθετα, η προσβασιμότητα θα διασφαλίζεται σε κάθε επένδυση σύμφωνα με τα ενωσιακά πρότυπα προσβασιμότητας. Οι επενδύσεις θα είναι απολύτως συμβατές με την στρατηγική αποϊδρυματοποίησης, σχετικές πολιτικές της ΕΕ, και του θεσμικού πλαισίου για την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικότερα τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και το Γενικό Σχόλιο 5, τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και τη Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030. Κάθε επένδυση θα συμβάλει χωρίς οπισθοχώρηση στη στρατηγική αποϊδρυματοποίησης των υφιστάμενων ιδρυμάτων και δεν θα δημιουργεί νέα τα οποία δεν συνάδουν με την Σύμβαση. Σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης, ανεξάρτητοι φορείς θεμελιωδών δικαιωμάτων και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα συμμετέχουν σε όλα τα στάδια προγραμματισμού, υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης των επενδύσεων σε υποδομές κοινωνικής και υγειονομικής περίθαλψης για τη διασφάλιση

του σεβασμού των αρχών της ανεξάρτητης διαβίωσης, του μη διαχωρισμού και της μη διάκρισης σύμφωνα με τη Σύμβαση και τη Χάρτα.

Επίσης, σημειώνεται ότι θα διασφαλιστεί πρόσβαση σε ανοικτά δεδομένα και θα τηρείται η οδηγία Open Data Directive (Directive (EU)2019/1024).

Σε ότι αφορά τη συμπληρωματικότητα του προγράμματος με το ΤΑΑ, και προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες και να διασφαλιστεί ο έγκαιρος σχεδιασμός των προτεραιοτήτων του Προγράμματος που έχουν συμπληρωματικότητα με σχετικές συνιστώσες/μέτρα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής και Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων θα εκπονεί σε ετήσια βάση ή και νωρίτερα εφόσον κρίνεται απαραίτητο, Έκθεση εντοπισμού των συμπληρωματικοτήτων μεταξύ του ΤΑΑ και του παρόντος Προγράμματος. Η Έκθεση θα δίνει τη δυνατότητα στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος να βελτιώσει τον σχεδιασμό του προγραμματισμού εργασιών του Προγράμματος λαμβάνοντας υπόψη τα έργα και τα αποτελέσματα του ΤΑΑ, εστιάζοντας στην ανάπτυξη αντίστοιχης σειράς συμπληρωματικών ενεργειών στο Πρόγραμμα. Στόχος είναι οι συμπληρωματικότητες να αφορούν σωστά σχεδιασμένες και χωρίς επικαλύψεις παράλληλες δράσεις ή διαδοχικές ενέργειες που εξυπηρετούν τη στοχοθεσία του Προγράμματος. Η έκθεση θα κοινοποιείται και θα παρουσιάζεται στις συνεδριάσεις της ετήσιας αναθεώρησης και στις επιτροπές παρακολούθησης, διασφαλίζοντας ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη ενημερώνονται.

[1] Στο Παράρτημα Α επισυνάπτονται αναλυτικότερα στοιχεία τεκμηρίωσης για το προφίλ της Π-ΑΜΘ.

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής

Πίνακας 1

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>1. Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ</p>	<p>RSO1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών</p>	<p>Η ΠΑΜΘ είναι μία από τις λιγότερο δυναμικές περιφέρειες της Ελλάδας σε δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης & καινοτομίας. Βάσει του Regional Innovation Scoreboard 2021, υστερεί ως προς τον εθνικό & ευρωπαϊκό μέσο όρο & κατατάσσεται στις Περιφέρειες αναδυόμενης καινοτομίας. Σε σύνολο 241 Περιφερειών της ΕΕ έχει την 198η θέση, ενώ σε σύνολο 13 Ελληνικών Περιφερειών, την 11η θέση. Σημειώνει χαμηλές επιδόσεις σε δαπάνες E&A σε όλους τους τομείς (7η/13 Περιφέρειες: 2018, Eurostat) παρά τη βελτίωση από το 2011. Οι δαπάνες E&A στις επιχειρήσεις το 2019 ανήλθαν στο 0,17% του ΑΕΠ, σημείωσαν πτώση σε σχέση με το 2018 & 2017 & αποκλίνουν σημαντικά από τον εθνικό μ.ό :0,59% (ΕΚΤ). Παράλληλα, η ΠΑΜΘ βρίσκεται χαμηλά στον εθνικό χάρτη συγκέντρωσης καινοτόμων επιχειρήσεων (8η/13 Περιφέρειες, 2014-2016) ενώ παρά το ότι λειτουργούν πανεπιστημιακά & ερευνητικά ιδρύματα δεν υπάρχει οργανωμένη διασύνδεση με την επιχειρηματική κοινότητα. Ως προς την απασχόληση ερευνητών είναι 9η στην Ελλάδα (2017, Eurostat), 7η σε δημοσιεύσεις & αναφορές την περίοδο 2014-2018 (ΕΚΤ) και 8η σε αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (2015, ΟΟΣΑ). Ακόμη υπάρχει έλλειμα φορέων στήριξης καινοτομίας & μεταφοράς τεχνολογίας προς τις επιχειρήσεις. Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι ο τομέας E&K εξακολουθεί να υστερεί & χρήζει στήριξης για να</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>συνεισφέρει στην ανταγωνιστικότητα, παραγωγικότητα & εξωστρέφεια της οικονομίας της ΠΑΜΘ. Η ανάγκη ενίσχυσης της Ε&Α υποδεικνύεται μέσω της RIS3 της ΠΑΜΘ & της εθνικής δέσμευσης για αύξηση της δαπάνης στο 1,81% του ΑΕΠ ως το 2030. Ο ΕΣ θα ενισχύσει το περιφερειακό οικοσύστημα Ε&Κ & θα βελτιώσει τις επιδόσεις της ΠΑΜΘ στην Ε&Α με τη σύμπραξη ερευνητικών φορέων & επιχειρήσεων, την προώθηση καινοτόμου επιχειρηματικότητας & την ενδυνάμωση ερευνητικών φορέων. Στόχος είναι η κεφαλαιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας σε τομείς της RIS3. Ο ΕΣ συνάδει με το Ελλάδα 2.0 για την ενίσχυση της εφαρμοσμένης έρευνας & το ΣΕΣ για τη σύνδεση παραγωγής-τεχνολογίας-καινοτομίας. Στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας ο στρατηγικός σχεδιασμός της Π-ΑΜΘ λαμβάνει υπόψη τον Νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας και το Σύμφωνο για την Ε&Κ στην Ευρώπη που επιδιώκουν στενότερο συντονισμό της Ε&Κ μεταξύ περιφερειακού, εθνικού και ευρωπαϊκού επιπέδου για τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου των επενδύσεων και τη μείωση του χάσματος Ε&Κ εντός της Ένωσης</p>
<p>1. Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ</p>	<p>RSO1.2. Αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις εταιρείες, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές</p>	<p>Σημαντική υστέρηση υπάρχει στον ψηφιακό μετασχηματισμό των τοπικών φορέων για υπηρεσίες προς πολίτες & επιχειρήσεις. Αυτό ερμηνεύεται από την εν γένει αργή εξέλιξη σε εθνικό επίπεδο, με τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες να κατέχουν την 27η θέση στην ΕΕ (DESI 2020). Οι ψηφιακές ανάγκες που προέκυψαν από την πανδημία του Covid-19 παράλληλα με τη ραγδαία εξέλιξη των τεχνολογικών αλλαγών & σε συνδυασμό με τη</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>χαμηλή ψηφιακή ωριμότητα, δημιουργούν την ανάγκη & στην Π-ΑΜΘ να ενεργήσει προς τη μετάβαση σε μια ψηφιακή κοινωνία & οικονομία. Η ανάπτυξη, διεύρυνση της χρήσης ΤΠΕ για ηλεκτρονική διακυβέρνηση, με την ενίσχυση της δυνατότητας πρόσβασης όλων των πολιτών και ιδιαίτερα των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, αλλά και των επιχειρήσεων σε προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ, αποτελούν σημαντικές προκλήσεις για την Περιφέρεια. Μέσω του ΕΣ θα υλοποιηθούν ψηφιακές εφαρμογές προς πολίτες & επιχειρήσεις, καθώς και στον τομέα του τουρισμού και του πολιτισμού για την ανάδειξη στοιχείων ελκυστικότητας της Π-ΑΜΘ. Οι δράσεις του ΕΣ είναι στην κατεύθυνση της εθνικής στρατηγικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό & της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού (εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα, βελτίωση της ψηφιακής απόδοσης της χώρας, κ.α.) η οποία υπακούει στις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Στρατηγικής.</p>
<p>1. Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ</p>	<p>RSO1.3. Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων</p>	<p>Το παραγωγικό πρότυπο της Π-ΑΜΘ διακρίνεται από χαμηλή παραγωγικότητα, χαμηλές επιδόσεις καινοτομίας & επενδύσεις Ε&Α, χαμηλές δεξιότητες ανθρώπινου δυναμικού, χαμηλό βαθμό απασχόλησης ερευνητικού προσωπικού σε ΜΜΕ & μειωμένη εξωστρέφεια. Βάσει του Ευρωπαϊκού Περιφερειακού Δείκτη Ανταγωνιστικότητας (2019), κατατάσσεται στην 265η θέση μεταξύ 268 Περιφερειών της ΕΕ, ενώ σε εθνικό επίπεδο έχει τη 12η θέση. Το 2019 το μερίδιο εξαγωγών της σε σύνολο χώρας ήταν 2,6% (ΣΕΒΕ) έχοντας την 6η θέση. Οι εξαγωγές μειώθηκαν σε σχέση με το 2018. Οι επιχειρήσεις της Π-ΑΜΘ έχουν την 3η χαμηλότερη επίδοση μεταξύ των 13 Περιφερειών</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>της χώρας σε επιχειρηματικές & συνεργατικές σχέσεις που συνάπτουν & η επενδυτική κινητοποίηση είναι περιορισμένη. Με στοιχεία 2018 το 48,3% των επιχειρήσεων είχαν μηδενικές δαπάνες για επενδύσεις & μόλις το 11,2% των επιχειρηματικών δαπανών αφορούσαν αύξηση δυναμικότητας και παραγωγή νέων προϊόντων (ΣΕΒ 2020). Αδυναμία αποτελεί επίσης ο χαμηλός βαθμός χρήσης και αξιοποίησης ΤΠΕ. Σημαντικό πρόβλημα παραμένει η εκτεταμένη αποβιομηχάνιση & η μεταφορά παραγωγικών δραστηριοτήτων σε γειτονικές Βαλκανικές χώρες. Αν και οι τοπικές επιχειρήσεις υποστηρίχθηκαν από τις προηγούμενες περιόδους, εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν τα χρόνια σοβαρά ζητήματα που σχετίζονται με την εξωστρέφεια & την ανταγωνιστικότητα. Ο ΕΣ θα συμβάλλει στην επιχειρηματική ανάκαμψη της Π-ΑΜΘ με τη στήριξη υφιστάμενων & νέων επιχειρήσεων κατά προτεραιότητα σε τομείς της RIS3 (συμπεριλαμβανομένης της γαλάζιας οικονομίας), με την ενδυνάμωση δομών στήριξης της επιχειρηματικότητας, τη βελτίωση της παραγωγικότητας & την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων αλλά & της τόνωσης της εξωστρέφειά τους. Ο ΕΣ συνάδει με το νέο ΣΕΣ & το ΕΠΑ 2021-2025 για τη στροφή σε ένα νέο επιχειρηματικό & παραγωγικό πρότυπο.</p>
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων</p>	<p>RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου</p>	<p>Προτεραιότητα της Π-ΑΜΘ στον τομέα της ενέργειας, σε σχέση & με την Ευρωπαϊκή και Εθνική πολιτική, αποτελεί η βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος, η μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης & η μείωση των εκπομπών CO2. Η</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>		<p>παλαιότητα του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας σε συνδυασμό με τις δυσμενείς κλιματολογικές συνθήκες λόγω της θέσης και του ορεινού χαρακτήρα της, διαμορφώνουν αυξημένες ανάγκες για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων. Βάσει της απογραφής κατοικιών 2011 της ΕΛΣΤΑΤ, το 64% των κτιρίων στην Π-ΑΜΘ είναι κατασκευασμένα προ του 1980 & επομένως δεν έχουν καθόλου ή έχουν χαμηλά επίπεδα θερμικής προστασίας. Συνεπώς πρόκειται για κατασκευές με υψηλές ενεργειακές απώλειες-ανάγκες. Τα προηγούμενα σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες όπως το υψηλό κόστος θέρμανσης (πετρέλαιο & ηλεκτρικό ρεύμα) & οι περιορισμένες επιλογές των νοικοκυριών (έλλειψη δικτύου φυσικού αερίου) έχουν ως αποτέλεσμα η Π-ΑΜΘ να κατέχει το υψηλότερο ποσοστό δαπανών για θέρμανση σε εθνικό επίπεδο. Ο ΕΣ επιδιώκει να συμβάλει στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια & σε δημόσιους χώρους, καθώς στην Π-ΑΜΘ η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας του Δημοσίου Τομέα (7,3% επί της συνολικής κατανάλωσης, ΕΛΣΤΑΤ 2012) υπερβαίνει τον εθνικό μ.ό. (5,8%). Επίσης στις προτεραιότητες που τίθενται βάσει της αρχής «energy efficient first» που υιοθετεί το Green Deal είναι η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων του δημοσίου τομέα. Ο ΕΣ εναρμονίζεται με τις στρατηγικές προτεραιότητες & τους ειδικούς κλιματικούς στόχους του ΕΣΕΚ. Συμβάλλει στην πράσινη μετάβαση & στην επίτευξη των εθνικών & ενωσιακών στόχων για το κλίμα που συνδέονται με τη μείωση των εκπομπών CO₂ & τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων. Ακόμη συνάδει με το νέο ΣΕΣ & το</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		«Ελλάδα 2.0» & την προτεραιότητα «Πράσινη Μετάβαση» όπου έχουν ενσωματωθεί οι προτεραιότητες της Έκθεσης Πισσαρίδη για ενίσχυση της μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα ως το 2050.
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>	<p>RSO2.2. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν</p>	<p>Η Π-ΑΜΘ κατέχει υψηλή θέση στον ενεργειακό τομέα της χώρας και δη στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Διαθέτει όλες τις μορφές πρωτογενούς παραγωγής ενέργειας (στερεά, υγρά και αέρια καύσιμα), καθώς και όλες τις μορφές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Αιολικής Ενέργειας (2020), η Π-ΑΜΘ κατέχει την 3η θέση πανελλαδικά (μετά τη Στερεά Ελλάδα και την Πελοπόννησο) σε εγκαταστάσεις & παραγωγή που αντιστοιχεί σε ποσοστό 12%. Σταδιακά η Π-ΑΜΘ εξελίσσεται σε νέο ενεργειακό κέντρο της χώρας, εκμεταλλευόμενη την ποικιλία των ενεργειακών της πόρων. Η αξιοποίηση του υφιστάμενου δυναμικού ΑΠΕ & κυρίως της γεωθερμίας παραμένει βασική στρατηγική στόχευση για την Περιφέρεια εξαιτίας των δυνατοτήτων και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων τους. Σημειώνεται ότι υπάρχουν σημαντικά αναξιοποίητα γεωθερμικά πεδία τα οποία μπορούν να συνεισφέρουν στην παραγωγή ενέργειας με εφαρμογή στον αγροτικό τομέα και χρήση για αστική τηλεθέρμανση όπου είναι εφικτό. Ο Ειδικός Στόχος αναμένεται να συμβάλει στην αξιοποίηση του υφιστάμενου δυναμικού ΑΠΕ και κυρίως της γεωθερμίας και στη μείωση της εξάρτησης από συμβατικές πηγές ενέργειας. Ο ΕΣ εναρμονίζεται με την «Πράσινη Συμφωνία» και τη μετάβαση σε καθαρές και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και με το νέο</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		ΣΕΣ για την προώθηση των ΑΠΕ. Είναι σε συμφωνία με το ΕΣΕΚ αναφορικά με την προώθηση των ΑΠΕ και την ενίσχυση του ενεργειακού μίγματος. Στην έκθεση Πισσαρίδη, αναφέρονται οι αναπτυξιακές ευκαιρίες που προκύπτουν από τις πολιτικές μετριασμού της κλιματικής αλλαγής με τη χρήση ΑΠΕ και εν γένει τα πλεονεκτήματα από τη μείωση των εκπομπών ρύπων του θερμοκηπίου.
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>	<p>RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα</p>	<p>Η Π-ΑΜΘ είναι 9η Ελληνική Περιφέρεια σε αριθμό κηρύξεων έκτακτης ανάγκης και οι περισσότερες οφείλονται σε βροχοπτώσεις & πλημμύρες (Στατιστική Επισκόπηση Κηρύξεων 2014-2019, ΓΓΠΠ). Το 2019 σχεδόν όλες οι ΠΕ πέραν της Δράμας αντιμετώπισαν πλημμυρικά φαινόμενα. Επίσης το 2020 αρκετές περιοχές της Περιφέρειας προκηρύχθηκαν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω έντονων καιρικών φαινομένων (χάρτης 2020, ΓΓΠΠ, Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών) για τα οποία ευθύνεται η συντελούμενη κλιματική αλλαγή. Η αντιμετώπιση των κινδύνων κλιματικής αλλαγής θα επιτευχθεί μέσω του ΠΕΣΚΑ που προβλέπει ως το 2050 να επηρεαστούν οι δραστηριότητες του α' γενή τομέα (γεωργία & δασικά συστήματα), οι υδάτινοι πόροι & η δημόσια υγεία. Ωστόσο, οι άμεσοι κίνδυνοι στην Π-ΑΜΘ από την κλιματική αλλαγή αφορούν σε πλημμυρικά φαινόμενα, δασικές πυρκαγιές, διάβρωση ακτών & εδαφών, αλλά και υφαλμύριση υδάτων. Ειδικότερα ο μεγάλος όγκος υδάτων σε συνδυασμό με τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του ορεινού ανάγλυφου, την επίδραση των κλιματικών</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>συνθηκών & την αδυναμία ως σήμερα συντονισμένης πρόληψης/αντιμετώπισης από την Ελληνική & Βουλγαρική πλευρά, συνεπάγονται την εμφάνιση εκτεταμένων πλημμυρικών φαινομένων ιδίως στη λεκάνη του Έβρου, αλλά & σε άλλες περιοχές της Π-ΑΜΘ. Παραμένουν συνεπώς προς επίλυση, σημαντικά προβλήματα αντιπλημμυρικής προστασίας και ειδικότερα στις Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας όπως προκύπτουν από την 1η αναθεώρηση προκαταρκτικής αξιολόγησης κινδύνων πλημμύρας (2020, 2η έκδοση). Ανάγκη υπάρχει ακόμη για προστασία της παράκτιας ζώνης από τη διάβρωση. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι απαιτούνται παρεμβάσεις στις παραλιακές ζώνες Αλεξανδρούπολης, Βιστωνίδας-Ισμαρίδας, Ν. Περάμου ως την παραλία Οφρυνίου, στις ακτές Θάσου, Σαμοθράκης και του Δήμου Καβάλας. Λόγω της μεγάλης επιφάνειας σε δάση, υπάρχουν αυξημένες ανάγκες περιορισμού & προστασίας από δασικές πυρκαγιές στον ορεινό όγκο Ροδόπης αλλά & στις παράκτιες & νησιωτικές περιοχές. Ο ΕΣ συνάδει με το ΕΣΕΚ για την προστασία από την κλιματική αλλαγή.</p>
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και</p>	<p>RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού</p>	<p>Στον τομέα των υδάτων προωθείται η σταδιακή μείωση της ύδρευσης από γεωτρήσεις και επομένως η εξασφάλιση πόσιμου ύδατος από επιφανειακές πηγές παροχής. Απαιτείται η επέκταση και αντικατάσταση τμημάτων του δικτύου ύδρευσης, καθώς και ο ποιοτικός έλεγχος για την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας πόσιμου νερού. Σημαντικό ζήτημα αποτελεί η μείωση των απωλειών ύδατος κατά τη μεταφορά του. Επίσης εντοπίζεται κίνδυνος υφαλμύρινσης που επηρεάζει</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
της βιώσιμης αστικής κινητικότητας		<p>την ποιότητα και επάρκεια των υδατικών πόρων και επιβάλλει τη λήψη αναγκαίων μέτρων. Για τη διαχείριση των υδάτων θα ακολουθηθούν οι κατευθύνσεις που προβλέπονται στα επικαιροποιημένα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης. Ως προς τη διαχείριση των υγρών αποβλήτων, προτεραιότητα αποτελεί η ολοκλήρωση των υποδομών οικισμών Γ' Προτεραιότητας σύμφωνα με το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Διαχείρισης Αστικών Λυμάτων Οικισμών Προτεραιότητας, Π-ΑΜΘ, Σεπτέμβριος 2020. Ακολουθώς τίθεται ως προτεραιότητα η κάλυψη τουριστικών περιοχών ή περιοχών με ευαίσθητο περιβαλλοντικά αποδέκτη. Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη την παλαιότητα πολλών εγκαταστάσεων Α και Β προτεραιότητας, συνδυαστικά με την αύξηση του πληθυσμού σε ορισμένα αστικά κέντρα, προκύπτουν ανάγκες αναβάθμισης, αλλά και επέκτασής τους. Ο ΕΣ ακολουθεί τις προτεραιότητες του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αναφορικά με την αειφόρο χρήση των πόρων σε επίπεδο παροχής και εξοικονόμησης πόσιμου νερού. Βρίσκεται σε συνάφεια με το ΕΠΑ, σχετικά με τις τεχνολογίες που εμποδίζουν τη σπατάλη των υδάτων και παράλληλα εναρμονίζεται με το νέο ΣΕΣ ως προς την ολιστική διαχείριση των υδάτων.</p>
3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας	RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροφικού ΔΕΔ-Μ	<p>Στρατηγική επιλογή της Π-ΑΜΘ είναι η ανάδειξη της ως κόμβου πολύτροπων μεταφορών και η περαιτέρω ανάπτυξη των υποδομών που θα συμβάλλουν στη διασύνδεσή της με το δίκτυο των διεθνών μεταφορικών αξόνων (ΔΕΔ-Μ). Οι ανάγκες στον τομέα των μεταφορών αφορούν στην</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>ανάπτυξη των κάθετων αξόνων της Περιφέρειας και των συνδυασμένων μεταφορών, δίνοντας έμφαση στην ενίσχυση και αξιοποίηση των λιμενικών υποδομών της Καβάλας και της Αλεξανδρούπολης. Σημαντική είναι η ανάγκη για κατασκευή του τμήματος του οδικού άξονα Ε61 μεταξύ Καβάλας και Δράμας, καθώς και του άξονα Ξάνθης-Ελληνοβουλγαρικά σύνορα. Αναγκαία θεωρείται επίσης η αναβάθμιση των μεθοριακών σταθμών έτσι ώστε να βελτιωθούν οι συνθήκες ασφαλούς διέλευσης ανθρώπων και εμπορευμάτων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Μέσα από τις παρεμβάσεις του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου θα ενισχυθεί η περιφερειακή & διεθνής συνδεσιμότητα της Περιφέρειας, θα αυξηθεί η ελκυστικότητά της ως τουριστικός προορισμός & η περαιτέρω ανάπτυξή της. Ο σχεδιασμός της Περιφέρειας είναι σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών & την περιφερειακή του διάσταση καθώς & με το Τομεακό Πρόγραμμα Υποδομών-Μεταφορών. Ακόμη είναι σε συμφωνία με το ΣΕΣ και το ΕΠΑ αναφορικά με έργα και υποδομές ενίσχυσης πολυτροπικής κινητικότητας, καθώς και έργα οδικής ασφάλειας & αστικής κινητικότητας. Παράλληλα συμβαδίζει με τον άξονα 4.6. του Ελλάδα 2.0 για τον εκσυγχρονισμό & τη βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας, μέσω πολυτροπικών, ανθεκτικών στο κλίμα, έξυπνων και βιώσιμων συστημάτων υποδομών & της αναβάθμισής τους. Τέλος, ακολουθεί τις επενδυτικές προτεραιότητες της έκθεσης Πισσαρίδη αναφορικά με την ανάπτυξη των υποδομών μεταφορών.</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας	RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα	<p>Προτεραιότητα για την Π-ΑΜΘ αποτελεί η ενίσχυση της προσπελασιμότητας σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο, η αύξηση της οδικής ασφάλειας, η αναβάθμιση του οδικού δικτύου για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας, η ανάπτυξη της διατροφικότητας των μεταφορών, καθώς & η βελτίωση των θαλάσσιων μετακινήσεων από και προς τα νησιά της Περιφέρειας. Το εσωτερικό οδικό δίκτυο της Π-ΑΜΘ είναι αρκετά εκτεταμένο και χρήζει βελτιώσεων σε θέματα λειτουργικότητας - κυκλοφοριακών συνθηκών, ασφάλειας & προσβασιμότητας, ιδιαίτερα σε ορεινές - νησιωτικές περιοχές. Ζητούμενο αποτελεί ωστόσο και το ζήτημα της οδικής ασφάλειας εντός του αστικού ιστού. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ 2019, αναφορικά με τα οδικά τροχαία ατυχήματα η Π-ΑΜΘ κατατάσσεται στην 7η θέση στο σύνολο της χώρας. Μεγαλύτερο ποσοστό τροχαίων οδικών ατυχημάτων καταγράφονται στο εθνικό & επαρχιακό οδικό δίκτυο, με τον αυτοκινητόδρομο της Εγνατίας Οδού να συμμετέχει με μικρό μόνο ποσοστό. Για την Π-ΑΜΘ έχει εκπονηθεί Ολοκληρωμένο Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας & πέντε επιμέρους μελέτες βελτίωσης οδικής ασφάλειας που αφορούν στο οδικό δίκτυο των Περιφερειακών Ενοτήτων Έβρου, Ροδόπης, Ξάνθης, Καβάλας & Δράμας που λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο των προτεινόμενων δράσεων του Προγράμματος. Μέσω του ΕΣ προβλέπονται πέραν των δράσεων λειτουργικής αναβάθμισης & οδικής ασφάλειας, δράσεις ενίσχυσης της προσπελασιμότητας & λιμενικές υποδομές μικρής κλίμακας. Ο ΕΣ θα συνεισφέρει στη βελτίωση του ενδοπεριφερειακού</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>δικτύου και στην ενίσχυση της συνδεσιμότητας με την Εγνατία Οδό & τους κάθετους άξονες, στην εξοικονόμηση χρόνου μετακίνησης λόγω της αναβάθμισης των οδικών υποδομών, στην ενίσχυση της οδικής ασφάλειας & στη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων. Ο ΕΣ συνάδει με το ΣΕΣ & το ΕΠΑ για έργα & υποδομές μεταφορών & οδικής ασφάλειας. Παράλληλα, συμβαδίζει με τον άξονα 4.6 του Ελλάδα 2.0 για τον εκσυγχρονισμό & τη βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας, μέσω πολυτροπικών, ανθεκτικών στο κλίμα, έξυπνων & βιώσιμων συστημάτων υποδομών. Τέλος, λειτουργεί συμπληρωματικά με το Πρόγραμμα Υποδομών-Μεταφορών και το νέο ΕΣΣΜ.</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>RSO4.2. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης</p>	<p>Βάσει της ΕΛΣΤΑΤ για τα σχολικά έτη 2017/2018 & 2018/2019 το πλήθος νηπιαγωγείων στην Π-ΑΜΘ μειώθηκε κατά 1,6% ενώ τα εγγεγραμμένα νήπια αυξήθηκαν κατά 4,9% λόγω της επέκτασης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης στο νηπιαγωγείο. Στα δημοτικά οι μονάδες & οι μαθητές μειώθηκαν (0,3%&1,3% αντίστοιχα), στα γυμνάσια έμειναν σταθερές ενώ οι μαθητές αυξήθηκαν κατά 0,5%. Στα λύκεια οι μονάδες αυξήθηκαν κατά μία, ενώ οι μαθητές κατά 11,3%. Η Π-ΑΜΘ είναι 6η στη συγκέντρωση μαθητικού δυναμικού ειδικών σχολείων στη χώρα. Ο δείκτης σχολικής διαρροής αν & βελτιώνεται, παραμένει υψηλότερος από τον εθνικό μ.ο. (7,7% έναντι 4,1%, 2019 Eurostat). Η Π-ΑΜΘ έχει την 11η θέση σε ποσοστό πτυχιούχων γ' βαθμιας εκπαίδευσης στη χώρα και την 5η θέση ως προς την αναλογία ατόμων 15-24 ετών που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης & απασχόλησης (Eurostat, 2019). Στον τομέα των υποδομών</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>εκπαίδευσης υπάρχουν ανάγκες αναβάθμισης & εκσυγχρονισμού των υποδομών & του εξοπλισμού εξαιτίας της γήρανσης του κτιριακού αποθέματος & των ελλείψεων σε εξοπλισμό ΤΠΕ και των αναγκών που αναδείχθηκαν από την τηλεεκπαίδευση λόγω του Covid-19, αλλά & της κατεύθυνσης που δίδεται για το νέο σχολείο. Ωστόσο, υπάρχουν & ανάγκες νέων υποδομών λόγω αύξησης μαθητών & λόγω νέων θεσμικών ρυθμίσεων όπως η δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση. Οι υπάρχουσες ελλείψεις θα ικανοποιηθούν για να βελτιωθεί η ποιότητα της εκπαίδευσης & να καταστεί το σχολικό περιβάλλον ένας σύγχρονος χώρος μάθησης & ανάπτυξης νέων κατευθύνσεων & δεξιοτήτων. Σημειώνεται ότι δεν θα γίνουν επενδύσεις σε σχολεία με ειδικές ανάγκες και θα δοθεί έμφαση στην προσαρμογή των γενικών σχολείων ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μαθητών με ειδικές ανάγκες. Ο ΕΣ θα συμβάλλει στην εξασφάλιση επαρκών, ποιοτικών, χωρίς αποκλεισμούς & σύγχρονων μονάδων εκπαίδευσης & επαγγελματικής κατάρτισης & δια βίου μάθησης. Λειτουργεί συμπληρωματικά με το ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ & συνάδει με τις προτεραιότητες του Ελλάδα 2.0 για ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης & του ΕΠΑ για ανάπτυξη & εκσυγχρονισμό των υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης.</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>RSO4.5. Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη</p>	<p>Στην Περιφέρεια λειτουργούν 5 Γενικά Νοσοκομεία στις έδρες των Περιφερειακών ενοτήτων και 1 Πανεπιστημιακό ΓΝ, 21 Κέντρα Υγείας, 121 Περιφερειακά Ιατρεία (4 πολυδύναμα ΠΙ και 117 ΠΙ συμπεριλαμβανομένου Ειδικών Περιφερειακών Ιατρείων) και άλλες δομές</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
	φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας	<p>πρωτοβάθμιας υγείας. Οι διαθέσιμες κλίνες σε αυτές ανά 100 χιλ. κατοίκους είναι 291, με εθνικό μ. 287 και με ευρωπαϊκό μο 532, ενώ περίπου 10% του πληθυσμού δεν έχει πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας (ΟΟΣΑ, 2020). Η τρέχουσα υγειονομική κρίση έχει αναδείξει την προστασία της δημόσιας υγείας ως θεμέλιο της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής. Κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης και ιδίως της πανδημίας αποδείχθηκε ότι οι χώρες που διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα υγείας καθολικής πρόσβασης και αποτελεσματικές υπηρεσίες δημόσιας υγείας και επιδημιολογικής επιτήρησης μπορούν να περιορίσουν σημαντικά τις υγειονομικές και κοινωνικές συνέπειες της πανδημίας με πολλαπλά οφέλη στη δημόσια υγεία, κοινωνική συνοχή, οικονομική ανάπτυξη αλλά και στα οικονομικά των νοικοκυριών, των συστημάτων υγείας και κοινωνικής προστασίας. Οι κατάλληλες υποδομές και εξοπλισμοί είναι σημαντικοί παράγοντες της ανθεκτικότητας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων υγείας, της εμπέδωσης αντίληψης ασφάλειας για τους πολίτες και παραμονής στον τόπο κατοικίας τους συμβάλλοντας στην ανάπτυξη. Οι δομές του ΕΣΥ της Περιφέρειας, παρά την ικανοποιητική χωρική κάλυψή τους και την ενίσχυσή τους στο πλαίσιο της ΠΠ14-20 συνεχίζουν να καταγράφουν ελλείψεις και ανάγκες για αναβάθμιση - επέκταση υποδομών και για προμήθεια εξοπλισμών.</p> <p>Σημειώνεται ότι στα πλαίσια χαρτογράφησης του εξοπλισμού βιοϊατρικής τεχνολογίας καταγράφεται ανεπάρκεια, καθώς σε 608.182 άτομα αντιστοιχούν 1 ψηφιακός αγγειογράφος, 1 στεφανιογράφος, 1 γραμμικός επιταχυντής, 2 μαγνητικοί τομογράφοι και επιπλέον, από τον υφιστάμενο εξοπλισμό</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>αρκετά μηχανήματα είναι εκτός λειτουργίας. Μάλιστα, η ΠΕ Θάσου παρά το νησιωτικό χαρακτήρα της και την τουριστική κίνηση στερείται παντελώς τέτοιον εξοπλισμό διαθέτοντας μόνο 1 ακτινογραφικό μηχάνημα δηλώνοντας την μη κάλυψη των αναγκών των κατοίκων και των επισκεπτών. Αναφορικά με τις κλίνες ΜΕΘ υπάρχουν συνολικά 68 και 21 για covid. Συμπληρωματικά στοιχεία στο συνημμένο έγγραφο "Συμπληρωματικό κείμενο για RSO4.5, ESO4.11, ESO4.12 του Πίνακα 1 της Ενότητας 1".</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>RSO4.6. Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία</p>	<p>Η Π-ΑΜΘ διαθέτει υψηλό απόθεμα σε ότι αφορά την πολιτιστική & ιστορική της κληρονομιά: 34 παραδοσιακούς οικισμούς (ΥΠΕΚΑ), 56 αρχαιολογικούς χώρους & 43 αναγνωρισμένα μουσεία (Υπ. Πολ. & Αθλ.). Με εξαίρεση κάποια υπερτοπικά προβεβλημένα μνημεία, ο βαθμός αναγνωρισιμότητας & επισκεψιμότητας των υπολοίπων είναι χαμηλός & μάλιστα, ένα μεγάλο μέρος δεν είναι επισκέψιμα. Κύρια αίτια είναι η ανεπαρκής προβολή, ο χαμηλός βαθμός ανάδειξης, συντήρησης & προσβασιμότητας. Η Π-ΑΜΘ επιδιώκει τη σύνδεση τουρισμού-πολιτισμού στην κατεύθυνση του εμπλουτισμού & της ενίσχυσης του τουριστικού προϊόντος & της καθιέρωσης μιας ισχυρής ταυτότητας τουριστικού προορισμού. Στόχος είναι η στροφή στον ποιοτικό & θεματικά διαφοροποιημένο τουρισμό αξιοποιώντας, ιδίως σε περιοχές με αναπτυξιακή υστέρηση, τα φυσικά & πολιτιστικά στοιχεία & χαρακτηριστικά τους. Ο τομέας του τουρισμού παρά τη σημαντική του παρουσία & το άνοιγμα σε νέες αγορές, δέχεται ισχυρό πλήγμα λόγω του Covid-19 που βιώνει ολόκληρος ο πλανήτης από το 2020. Η Π-ΑΜΘ</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>στο διάστημα 2019-2020 είχε τη μεγαλύτερη μείωση επισκεπτών στη χώρα (-84,3%) μετά το Βόρειο Αιγαίο & τη μεγαλύτερη μείωση διανυκτερεύσεων (-76,9%) & ταξιδιωτικών εισπράξεων (-79,2%) μετά τις Περιφέρειες Β. Αιγαίου & Κ. Μακεδονίας. Στην Π-ΑΜΘ καταγράφεται η χαμηλότερη δαπάνη/επίσκεψη & η μικρότερη διάρκεια παραμονής (152€ & 3,9 ημέρες, 2020 ΙΝΣΕΤΕ). Συνεπώς προκύπτει η ανάγκη δράσεων βελτίωσης των τουριστικών δεικτών καθώς ο τουρισμός μπορεί να αποτελέσει δυναμικό πυλώνα ανάπτυξης της Π-ΑΜΘ. Στο πλαίσιο αυτό μέσω του ΕΠ Π-ΑΜΘ επιδιώκεται η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος με την ανάδειξη & αξιοποίηση σημαντικών στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς & του φυσικού κάλλους, με στόχο την ενίσχυση της προβολής & την αύξηση της ελκυστικότητας & επισκεψιμότητας. Ο ΕΣ συμβάλει στη διασύνδεση του πολιτιστικού & φυσικού κεφαλαίου με την τοπική οικονομία σε σύνδεση με την περιφερειακή στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης & το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Τουρισμού 2021-2025.</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας.</p>	<p>Ο δείκτης απασχόλησης στην Π-ΑΜΘ, ως συνάρτηση της γενικής αποανάπτυξης της περιοχής τις τελευταίες δεκαετίες, ακολούθησε πτωτική πορεία. Η οικονομική κρίση εντείνει το πρόβλημα της ανεργίας και της μετανάστευσης του εργατικού δυναμικού της. Εντούτοις, στο διάστημα 2015-2018 παρατηρείται μείωση του ποσοστού της ανεργίας, που παραμένει χαμηλότερο από το μ.ό της χώρας. Η κατάσταση μεταβάλλεται το 2019 εξ αιτίας της πανδημίας. Η ανεργία αυξήθηκε, χάθηκαν πολλές θέσεις εργασίας & το δ' τρίμηνο</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>του 2020 βρίσκει την Π-ΑΜΘ να έχει το 4ο υψηλότερο ποσοστό ανεργίας (17,7%) στη χώρα, υπερβαίνοντας τον εθνικό μ.ό. που είναι 16,2% (ΕΛΣΤΑΤ). Επίσης στις ηλικίες 15-24 ετών το ποσοστό αυτό είναι για το 2019 σχεδόν 40% και υπερβαίνει τον εθνικό μ.ό. που είναι 35,2% (Eurostat/European Pillar of Social Rights). Ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα για την Π-ΑΜΘ είναι η μακροχρόνια ανεργία που στη διετία 2018-2019 αυξήθηκε κατά 6,5 ποσοστιαίες μονάδες από 68% σε 74,5%. Μάλιστα, η Π-ΑΜΘ το 2019 κατατάσσεται στις Περιφέρειες της ΕΕ με τα υψηλότερα ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας (Eurostat). Το Πρόγραμμα αξιοποιώντας τον ΕΣ 4α σχεδιάζει να παρέμβει μέσω των ΟΧΕ σε περιοχές με χαρακτηριστικά απομόνωσης & υποβάθμισης οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής, σε μια προσπάθεια ενίσχυσης της απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης, σε συνέργεια με τις δράσεις του ΕΤΠΑ που σχεδιάζονται στο ΣΠ5. Επίσης ο ΕΣ θα συνεισφέρει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας & στην ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης των νέων, των μακροχρόνια ανέργων, των γυναικών και των ευάλωτων ομάδων, κατά προτεραιότητα στους κλάδους που προτείνονται από την Στρατηγική RIS3. Ο ΕΣ είναι σε συμφωνία με το νέο ΣΕΣ, το ΕΠΑ 2021-2025, το Σχέδιο Ελλάδα 2.0, καθώς η ενίσχυση της απασχόλησης & η μείωση της ανεργίας αποτελούν βασικό στόχο όλων των παραπάνω στρατηγικών.</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>ESO4.4. Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά</p>	<p>Χαρακτηριστικό των επιχειρήσεων της Π-ΑΜΘ είναι το μικρό μέγεθος, το χαμηλής ειδίκευσης στελεχιακό και εργατικό δυναμικό, η έλλειψη καινοτομικής κουλτούρας, ο χαμηλός βαθμός</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
	προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία	<p>δειξόδουσης ΤΠΕ σε παραγωγικές και άλλες δραστηριότητες, καθώς και οι περιορισμένες επιδόσεις σε νέες γνώσεις και δεξιότητες επιχειρηματιών και εργαζομένων. Παράλληλα, ο διαρκής ανταγωνισμός, οι πολυεπίπεδες αλλαγές σε πρότυπα και μεθόδους και οι συνεχείς εξελίξεις σε ότι αφορά τις ανάγκες της αγοράς, επηρεάζουν τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους. Τα προαναφερθέντα τεκμηριώνουν την ανάγκη προσαρμογής στις ραγδαίες αλλαγές αφενός των εργαζομένων και αφετέρου, των επιχειρήσεων για να καταστούν βιώσιμες και ανταγωνιστικές. Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη και τις νέες συνθήκες που διαμορφώθηκαν στο εργασιακό περιβάλλον λόγω του Covid-19, των αναγκών πρόληψης έναντι υγειονομικών κινδύνων και διασφάλισης ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας διαμορφώνεται ως προτεραιότητα η προώθηση παρεμβάσεων για την προσαρμογή των εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματιών στην αλλαγή, περιλαμβανομένου της ενεργού και υγιούς γήρανσης. Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις λαμβάνουν υπόψη τις Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τη χώρα, λειτουργούν συμπληρωματικά, στον τρίτο Πυλώνα του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την απασχόληση, τις δεξιότητες και την κοινωνική συνοχή, στον Αναπτυξιακό Στόχο 'Κοινωνική Ανάπτυξη' του ΕΠΑ 2021-2025, όσο και στις πολιτικές του τομεακού προγράμματος 'Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση'.</p>
4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού	ESO4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και	Η προώθηση & διαφύλαξη του δικαιώματος ατόμων από μειονεκτούσες πληθυσμιακές ομάδες

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες</p>	<p>σε ποιοτική & ισότιμη εκπαίδευση αποτελεί βασική προτεραιότητα, καθώς έχει καθοριστικό αντίκτυπο στη μετέπειτα δυνατότητά τους να ενταχθούν στην κοινωνία, την αγορά εργασίας & να αποκτήσουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Από την άποψη αυτή, το δικαίωμα στην εκπαίδευση χωρίς διακρίσεις, είναι ίσως το πιο αποτελεσματικό μέσο για την επίτευξη ίσων ευκαιριών. Στην ίδια κατεύθυνση επίσης είναι αναγκαίο το εκπαιδευτικό σύστημα να μπορεί να ανταποκρίνεται σε διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες, είτε με την υποστήριξη μαθητών με αναπηρία ή και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, είτε παιδιών πληθυσμιακών ομάδων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Παράλληλα, επιδιώκεται η συμβολή στη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου με την ανάπτυξη δράσεων και την στήριξη δομών, τόσο για την κάλυψη των αναγκών των παιδιών, όσο & για την υποστήριξη των οικογενειών τους. Στο πλαίσιο του ΕΣ προβλέπεται η υποστήριξη μαθητών με αναπηρία & μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο γενικό σχολείο με στόχο την καθολική πρόσβαση των παιδιών σε υπηρεσίες εκπαίδευσης & την κοινωνική τους ένταξη. Οι δράσεις του ΕΣ εναρμονίζονται με τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων & το νέο ΣΕΣ που προάγουν την ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση. Ακόμη, συνάδει με το ΕΣΔ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Εγγύηση για τα Παιδιά, όπως επίσης με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία & την Εγγύηση για το Παιδί.</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού</p>	<p>ESO4.9. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών,</p>	<p>Η Π-ΑΜΘ λόγω του διασυννοριακού χαρακτήρα της αποτελεί πύλη εισόδου μεταναστών και</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών</p>	<p>προσφύγων. Το 2021 καταγράφονται 2.927 εκκρεμή αιτήματα αδειών διαμονής επί 18.614 στο σύνολο της χώρας, ενώ οι αιτούντες άσυλο ανέρχονται σε 1.513 (0,25% επί του πληθυσμού της Περιφέρειας) εκ των οποίων οι 1.239 διαμένουν στα Κέντρα Φιλοξενίας Προσφύγων Μεταναστών (ΚΦΠΜ) Καβάλας & Δράμας & οι 274 στο Κέντρο Υποδοχής & Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) στον Έβρο . Μέχρι στιγμής στην Π-ΑΜΘ ωφελούνται από υπηρεσίες ένταξης 120 άτομα (Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου, 5/2021) . Επιδίωξη της Π-ΑΜΘ είναι η αποφυγή δημιουργίας θυλάκων μη ενταγμένων ατόμων & ατόμων που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας, απομόνωσης & κοινωνικού αποκλεισμού. Προς την κατεύθυνση αυτή & στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη προσφύγων & μεταναστών & των Ευρωπαϊκών Συστάσεων περί σεβασμού κοινωνικών & ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπηκόων τρίτων χωρών, η Περιφέρεια θα αναπτύξει μια δέσμη δράσεων εξασφαλίζοντας την ομαλή μετάβαση των ατόμων αυτών από το στάδιο της υποδοχής, στο στάδιο της ένταξής τους στην κοινωνία & την οικονομία της Π-ΑΜΘ με σκοπό την αυτόνομη και αξιοπρεπή διαβίωση. Συγκεκριμένα μέσω του ΕΣ προτείνονται δράσεις πρόσβασης στην αγορά εργασίας, υποστήριξης της στέγασης, καταπολέμησης του ψηφιακού αναλφαριθμισμού, εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας & ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας. Ο ΕΣ είναι σε συνάφεια με το νέο ΣΕΣ αναφορικά με την κοινωνική ένταξη πολιτών περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, μεταναστών & δικαιούχων διεθνούς προστασίας, μέσω της αντιμετώπισης των εις</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>βάρος τους διακρίσεων, της επισφαλούς στέγασης & της ένταξής τους στην εκπαίδευση. Επίσης είναι σε συμφωνία με τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων για τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων & την ομαλή ένταξη. Παράλληλα συνάδει με το ΕΠΑ που προάγει τη στήριξη δράσεων ενσωμάτωσης ευπαθών ομάδων πληθυσμού, ιδίως μεταναστών, αλλά και με την έκθεση Πισσαρίδη ως προς την κατάρτιση μεταναστών και την καλύτερη ενσωμάτωσή τους στην αγορά εργασίας.</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά</p>	<p>Στην Π-ΑΜΘ η πιο διακριτή & μεγάλη σε μέγεθος ειδική ομάδα πληθυσμού είναι των Ρομά με 16.435 άτομα (Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης Ρομά, 2019). Η Π-ΑΜΘ είναι η 2η Περιφέρεια στην Ελλάδα σε συγκέντρωση πληθυσμού Ρομά με 32 οικισμούς που συγκεντρώνονται κυρίως στις παρυφές οικισμών αστικών και ημιαστικών κέντρων αλλά και σε διακριτές «γειτονιές» αγροτικών οικισμών. Το 2,1% των Ρομά μένουν σε άκρως υποβαθμισμένες περιοχές, το 72,5% σε μικτούς οικισμούς με μερική υποδομή & το 25,4% σε γειτονιές με ανάγκες συμπλήρωσης υποδομών. Βάσει του ΕΣΔ για την Ένταξη των Ρομά και πληθυσμών που διαμένουν σε ιδιαίτερα υποβαθμισμένους οικισμούς της Π-ΜΑΘ (2012) μεταξύ των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Ρομά είναι οι χαμηλής ποιότητας υποδομές & εξυπηρετήσεις, η διαβίωση πολυάριθμων οικογενειών σε δυσανάλογους χώρους, τα υψηλά ποσοστά κάτω από τα όρια της φτώχειας & η υψηλή ανεργία. Επίσης το πολύ χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης & ο αναλφαβητισμός αποτελούν εμπόδιο κοινωνικοποίησης των Ρομά, ένταξής τους</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>στην αγορά εργασίας & επαγγελματικής εξέλιξης & κινητικότητας. Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις σημαντικές αλλαγές που συντελούνται τελευταία στην αγορά εργασίας, σε βαθμό που οι παραδοσιακές ασχολίες αυτής της πληθυσμιακής ομάδας να φθίνουν επικίνδυνα (εποχιακές αγροτικές εργασίες, γυρολογικό εμπόριο) οδηγούν σε παραπέρα περιθωριοποίηση και κοινωνικό αποκλεισμό. Για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ρομά, μεταξύ άλλων προωθούνται δράσεις βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσής τους, παράλληλης στήριξης των παιδιών για την παρακολούθηση της τυπικής εκπαίδευσης και ενεργητικές πολιτικές για την προώθηση στην απασχόληση. Ο ΕΣ συνάδει με το νέο ΣΕΣ για την κοινωνική ένταξη πολιτών περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπως οι Ρομά & την Εθνική Στρατηγική για την κοινωνική ένταξη των Ρομά. Επίσης είναι σε συμφωνία με τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων & το Σχέδιο Δράσης για τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων & την ομαλή ένταξη των Ρομά.</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με</p>	<p>Η κατάσταση στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας είναι βελτιωμένη σε σχέση με την πρώτη περίοδο της οικονομικής κρίσης κι αυτό οφείλεται κυρίως στις επενδύσεις μέσω του ΕΚΤ για δομές παροχής εξατομικευμένων υπηρεσιών. Όμως, οι ανάγκες εξακολουθούν να υφίστανται & ενισχύονται λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας. Οι δυσμενείς κοινωνικοί δείκτες όπως η γήρανση, τα αυξημένα ποσοστά πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας & υλικής υστέρησης, το υψηλό ποσοστό ΑμεΑ, οι ψυχικές παθήσεις & η ενδοοικογενειακή βία, παραμένουν. Βάσει του ΟΟΣΑ, το 10% του</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
	<p>αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης.</p>	<p>πληθυσμού της Π-ΑΜΘ δεν είχε πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας το 2018. Επίσης ο βαθμός ικανοποίησης του επιπέδου ζωής είναι χαμηλός & η Π-ΑΜΘ έχει την 11η θέση στις 13 Ελληνικές Περιφέρειες. Το ποσοστό του πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας – κοινωνικού αποκλεισμού το 2020 στην Π-ΑΜΘ ανέρχεται σε 26,1% έναντι 17,7% που αποτελεί τον μέσο όρο της χώρας (ΕΛ ΣΤΑΤ, 2021), ενώ η Περιφέρεια αντιμετωπίζει και σημαντικό πρόβλημα γήρανσης με τον σχετικό δείκτη το 2020 να είναι 164,3% και να υπερβαίνει κατά πολύ τον εθνικό μ.ό. (147,5%). Βάσει του Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας της Ε.Σ.Α.μεΑ το 9,6% του πληθυσμού της Π-ΑΜΘ αφορά σε ΑμεΑ (2019), ενώ σύμφωνα με την Εταιρία Ψυχικής Υγείας & Κοινωνικής Αποκατάστασης Ασθενών καταγράφονται άτομα με ψυχικές παθήσεις και υπάρχουν Ψυχιατρικές Κλινικές στα Νοσοκομεία, ΚΨΥ στα αστικά κέντρα & Κινητή Μονάδα στην ΠΕ Έβρου. Όμως, οι υπηρεσίες δεν καλύπτουν το σύνολο του πληθυσμού & δη εφήβους & παιδιά, ενώ υπάρχει δυσκολία πρόσβασης για μέρος του πληθυσμού που μένει εκτός πόλεων. Επιπλέον υπάρχουν 7 κλειστές δομές ψυχικής υγείας, δημόσιες και ιδιωτικές γεγονός που τεκμηριώνει την ανάγκη για ανάπτυξη ανοιχτών δομών στην κατεύθυνση της αποϊδρυματοποίησης, της προαγωγής της ενεργού συμμετοχής των ατόμων στην κοινωνία και της ανεξάρτητης διαβίωσης. Συμπληρωματικά στοιχεία στο συνημμένο έγγραφο "Συμπληρωματικό κείμενο για RSO4.5, ESO4.11, ESO4.12 του Πίνακα 1 της Ενότητας 1".</p>
4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς	ESO4.12. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των	Η Π-ΑΜΘ το 2020 είναι η 2η Περιφέρεια στη

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων	ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών	<p>χώρα σε ποσοστό ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις (26,1%) & ατόμων 0-59 ετών που ζουν σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας (17,9% ΕΛΣΤΑΤ& Eurostat-European Pillar of Social Rights), με μεγάλη απόκλιση από τους αντίστοιχους εθνικούς μ.ό (17,7% & 12,8% αντίστοιχα). Μεταξύ των ηλικιακών ομάδων που απειλούνται από τη φτώχεια είναι τα παιδιά κάτω των 18 ετών, των οποίων το ποσοστό φτώχειας στην Π-ΑΜΘ είναι 31,5%. Στην Ελλάδα το 2020 παιδική φτώχεια μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις φθάνει το 21,4% σημειώνοντας αύξηση 0,3 μονάδων έναντι του 2019 (ΕΛΣΤΑΤ).</p> <p>Περισσότερο κινδυνεύουν παιδιά μονογονεϊκών ή μεγάλων οικογενειών (δύο ή περισσότεροι ενήλικες με εξαρτώμενα παιδιά). Ο δείκτης υλικής υστέρησης στα παιδιά είναι υψηλότερος συγκριτικά με τις υπόλοιπες ομάδες ηλικιών. Το 2020 ανέρχεται σε 19,7% σημειώνοντας σημαντική αύξηση συγκριτικά με το 2019 που ήταν 17,6% (ΕΛΣΤΑΤ). Σημειώνεται ότι τόσο στην Ε.Ε., όσο και στην Ελλάδα, ο κίνδυνος φτώχειας για παιδιά με τουλάχιστον έναν αλλοδαπό γονέα είναι μεγαλύτερος από εκείνον για παιδιά με γηγενείς γονείς. Έτσι το 2020 το 19,5% των παιδιών με γηγενείς γονείς διέτρεχαν κίνδυνο φτώχειας, ενώ το ποσοστό ήταν 31,3% για παιδιά με τουλάχιστον έναν αλλοδαπό γονέα (UNICEF, 2021). Επίσης τα παιδιά αντιμετωπίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας. Το 15,2% των παιδιών στην Ελλάδα έχουν επιβεβαιωμένο άγχος, νευρικότητα, ανησυχία ή διαταραχή συμπεριφοράς, στοιχεία που επιδεινώθηκαν με την πανδημία covid-19, ενώ παράλληλα παρατηρείται σοβαρή έλλειψη</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		επενδύσεων σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους (UNICEF, 2021). Ακόμη, στην Π-ΑΜΘ το 45,3% (2020) παιδιών ηλικίας κάτω των 3 ετών βρίσκονται εκτός επίσημης προσχολικής αγωγής, ενώ έχει και από τα υψηλότερα επίπεδα σχολικής διαρροής σε σχέση με την παιδική φτώχεια ή τον κοινωνικό αποκλεισμό. Συμπληρωματικά στοιχεία στο συνημμένο έγγραφο "Συμπληρωματικό κείμενο για RSO4.5, ESO4.11, ESO4.12 του Πίνακα 1 της Ενότητας 1".
5. Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και τοπικών πρωτοβουλιών	RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές	Στην ΠΠ 2021-2027, εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη εφαρμογής στοχευμένων δράσεων μέσα από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στα αστικά κέντρα της ΑΜΘ που θα αναδείξουν τον αναπτυξιακό τους ρόλο. Η αναλογία αστικοποίησης στην Π-ΑΜΘ είναι 65,7% (2011) & έχει ενισχυθεί κατά 0,8% από το 2008 (ΟΟΣΑ,2020). Οι προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι αστικές περιοχές της Π-ΑΜΘ αφορούν κρίσιμα ζητήματα, απόρροια της οικονομικής ύφεσης και της πανδημίας του Covid-19. Ως τέτοια αναφέρονται η αυξημένη ανεργία, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός, η αξιοποίηση και αναβάθμιση δημόσιων χώρων προς όφελος των κατοίκων, συνδυαστικά με την βελτίωση των συνθηκών αστικής κινητικότητας και της περιβαλλοντικής αναβάθμισης. Η επίλυσή τους επιχειρείται μέσα από δράσεις που αφορούν στη στήριξη της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης, στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, στη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και της βιώσιμης κινητικότητας και στη διευκόλυνση της μετάβασης προς μια οικονομία

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>και κοινωνία αποδοτικής χρήσης των πόρων. Σύμφωνα και με το αναθεωρημένο ΠΧΠ ΑΜΘ και το πληθυσμιακό όριο των 50.000 κατοίκων θα εφαρμοστούν 5 ΣΒΑΑ στις έδρες των Περιφερειακών Ενοτήτων της ΑΜΘ. Ειδικότερα, Αλεξανδρούπολη, Καβάλα και Δράμα συνεχίζουν και επικαιροποιούν τις ΣΒΑΑ 2014-2020, ενώ Ξάνθη & Κομοτηνή θα σχεδιάσουν νέες ΣΒΑΑ. Οι ΣΒΑΑ θα δομηθούν με την επιλογή κατάλληλων και συνεκτικών παρεμβάσεων με εφαρμογή σε καθορισμένες περιοχές παρέμβασης. Μεταξύ άλλων θα ενδυναμώσουν τη βιώσιμη αστική κινητικότητα βασική προϋπόθεση της οποίας συνιστούν τα ΣΒΑΚ. Ο ΕΣ επιδιώκει την αστική ανάπτυξη 5 πόλεων της Περιφέρειας, πρωτευουσών Περιφερειακών Ενοτήτων, μέσω κατάλληλα σχεδιασμένων στρατηγικών αντιμετωπίζοντας σύγχρονες κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές προκλήσεις. Ο ΕΣ εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις του ΣΕΣ 2021-2027 αναφορικά με την εφαρμογή ολοκληρωμένων εδαφικών στρατηγικών σε αστικές περιοχές που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού ιστού, τον πολιτισμό και την ασφάλεια.</p>
<p>5. Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και τοπικών πρωτοβουλιών</p>	<p>RSO5.2. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών</p>	<p>Οι Ο Χ Ε μπορούν να αποτελέσουν ευκαιρία & τον κατάλληλο μηχανισμό για την ενδυνάμωση της χωρικής συνοχής στην ΠΑΜΘ λαμβάνοντας υπόψη τον διαφορετικό βαθμό ανάπτυξης & επίπεδο διαβίωσης των κατοίκων των απομακρυσμένων και υποβαθμισμένων περιοχών σε σχέση με τα αστικά κέντρα. Οι περιοχές αυτές συγκροτούνται από μεγάλους & μικρούς παραμεθόριους & αραιοκατοικημένους οικισμούς με αυξημένα προβλήματα & δυσκολίες σε πολλά</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>επίπεδα που ενισχύονται περαιτέρω λόγω της πανδημίας του Covid19. Με την εφαρμογή μιας ΟΧΕ είναι βέβαιο ότι θα αποκλιμακωθούν ως ένα βαθμό οι ανισότητες που παρατηρούνται με τα αστικά κέντρα & θα αμβλυνθούν χρόνια ζητήματα (πληθυσμιακή συρρίκνωση, φυγή νέων, προσβασιμότητα, απόκλιση επιπέδου υποδομών & υπηρεσιών από αυτό των αστικών κέντρων, περιορισμένες ευκαιρίες απασχόλησης, αναξιοποίητοι τοπικοί πόροι). Παράλληλα μέσω μιας θεματικής ΟΧΕ (Τουρισμού-Πολιτισμού) θα αξιοποιηθούν οι πολιτιστικοί πόροι της ΠΑΜΘ & θα λειτουργήσουν συνδυαστικά με φυσικούς & άλλους τουριστικούς πόρους, ώστε ο τουρισμός, με σημείο αναφοράς τον πολιτισμό, να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της ΠΑΜΘ. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζεται & επικαροποιείται η ΟΧΕ Πολιτιστικής Διαδρομής Εγνατίας Οδού 14-20 κάτι που προτείνεται και στο ΠΧΠ στην προσπάθεια διαμόρφωσης μιας νέας ταυτότητας για την ΠΑΜΘ & την ανάδειξή της σε έναν διακριτό, διεθνούς εμβέλειας τουριστικό προορισμό. Παράλληλα, θα επιδιωχθεί ο σχεδιασμός μιας 2ης ΟΧΕ που θα εστιάζει στις απομακρυσμένες & μειονεκτικές περιοχές της Π-ΑΜΘ με στόχο την αξιοποίησή της ως μοχλό βιώσιμης ανάπτυξης για την αποκλιμάκωση της αναπτυξιακής υστέρησης & τη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. Η 2η ΟΧΕ θα είναι προϊόν πρότασης ειδικής εμπειρογνωμοσύνης. Ο ΕΣ είναι στην κατεύθυνση του ΣΕΣ με μίγμα δράσεων σε διάφορους τομείς (Υποδομές, Περιβαλλοντική Ανθεκτικότητα, Απασχόληση, Κοινωνικές Ανισορροπίες, Γαλάζια Οικονομία, κα) & υιοθετεί τις Συστάσεις για εναρμόνιση με τις αρχές της Εδαφικής Ατζέντας &</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		της Χάρτας της Λειψίας. Στο πλαίσιο των βασικών κατευθύνσεων της στρατηγικής του Προγράμματος, δύναται να υποστηριχθούν επενδύσεις που συνδυάζουν επιτυχώς τις αρχές της αειφορίας, της αισθητικής και της συμμετοχικότητας της πρωτοβουλίας New European Bauhaus, με σκοπό την εξεύρεση προσιτών, χωρίς αποκλεισμούς, βιώσιμων και ελκυστικών λύσεων για τις κλιματικές προκλήσεις.

* Ειδικές προτεραιότητες σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΚΤ+

2. Προτεραιότητες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 2 και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του ΚΚΔ

2.1. Προτεραιότητες εκτός της τεχνικής βοήθειας

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Ο ΕΣ1i συμβάλει στην κάλυψη των κάτωθι αναγκών της ΠΑΜΘ:

- Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών σε τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3.
- Αύξηση επενδύσεων E&A από τις επιχειρήσεις σε τομείς της στρατηγικής RIS3.
- Ενδυνάμωση των ερευνητικών δομών και υποδομών της ΠΑΜΘ.
- Σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή ιδιαίτερα σε τομείς που η ΠΑΜΘ εμφανίζει πλεονέκτημα.

Για την κάλυψη των προαναφερθέντων αναγκών προβλέπονται δράσεις που θα ενισχύσουν το οικοσύστημα έρευνας και καινοτομίας, αναπτύσσοντας αποτελεσματικούς μηχανισμούς δημιουργίας και διάχυσης της καινοτομίας με τη σύμπραξη ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων και την προώθηση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας. Ζητούμενο αποτελεί η αύξηση της ερευνητικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων και των ερευνητικών φορέων για την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και εφαρμογών που θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων/υπηρεσιών. Οι τομείς ενίσχυσης αφορούν κατ' αποκλειστικότητα τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης.

Στο πλαίσιο του ΕΣ1i προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

- Στήριξη επιχειρήσεων για την ενίσχυση των επιδόσεών τους στην έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία καθώς και για τη συνεργασία τους με ερευνητικούς / ακαδημαϊκούς φορείς
- Εκσυγχρονισμός / αναβάθμιση ερευνητικών υποδομών δημόσιων ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημιακών εργαστηρίων έρευνας & ανάπτυξης

Σκοπός είναι η προώθηση ερευνητικών δραστηριοτήτων και την εφαρμογή καινοτομιών στις επιχειρήσεις, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες, μέσω μίας σειράς παρεμβάσεων που ενισχύουν την ενσωμάτωση της νέας γνώσης και της καινοτομίας σε υφιστάμενα αλλά και σε νέα προϊόντα, υπηρεσίες, παραγωγικά συστήματα και αλυσίδες αξίας.

Θα ενισχυθούν συμπράξεις και συνεργασίες επιχειρήσεων με ακαδημαϊκούς ή και ερευνητικούς φορείς για την εφαρμοσμένη έρευνα προς επίλυση προβλημάτων κοινού ενδιαφέροντος ή για την από κοινού ανάπτυξη νέων προϊόντων.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η χρηματοδότηση συμπράξεων επιχειρήσεων με ερευνητικούς/ακαδημαϊκούς φορείς στους τομείς προτεραιότητας που θα αναδειχθούν κατ' αποκλειστικότητα από την Επιχειρηματική Ανακάλυψη σε Περιφερειακό Επίπεδο, στο πλαίσιο του Περιφερειακού Σκέλους της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Η ΠΑΜΘ εκπροσωπείται στα προβλεπόμενα από το ΕΣΠΑ επίπεδα διακυβέρνησης και συνεργάζεται με τους δύο βραχίονες εφαρμογής του μηχανισμού Επιχειρηματικής Ανακάλυψης, τη ΓΓΕΚ (Πλατφόρμες Καινοτομίας) και τη ΓΓΒ (InnovationAgency).

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης έχει ήδη ορίσει ως αρμόδιο όργανο για τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης (ΠΤΑ) το οποίο και υποστηρίζεται, στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 14-20, **μέσω της Τεχνικής Βοήθειας «Μηχανισμός Υποστήριξης του Περιφερειακού Συστήματος Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας» το οποίο ενδεικτικά περιλαμβάνει:**

- Παρακολούθηση υλοποίησης της RIS3 της Περιφέρειας ΑΜΘ – στήριξη του ΠΕΣΕΚ ΑΜΘ (διαμόρφωση εναλλακτικών σεναρίων στρατηγικής στην καινοτομία).
- Υποστήριξη με επαρκή τεκμηρίωση των διαδικασιών επεξεργασίας και λήψης αποφάσεων των οργάνων της Περιφέρειας ΑΜΘ (ΠΕΣΕΚ, ΕΥΔ, κλπ.) και συμβολής στην αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων για την ενίσχυση της διασύνδεσης μεταξύ των δικτύων έρευνας και καινοτομίας και των εκπαιδευτικών κι ερευνητικών κέντρων της Περιφέρειας.
- Ενημέρωση – πληροφόρηση – παροχή στοιχείων προόδου (προς ΠΕΣΕΚ και ΕΥΔ) για τους στρατηγικούς τομείς RIS3 της Περιφέρειας ΑΜΘ.
- Εκπόνηση μελετών πεδίου, γνωμοδοτήσεων, πρωτογενής έρευνα, καταγραφή και αξιολόγηση των υφιστάμενων υποδομών ή του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού της ΠΑΜΘ.
- Δράσεις ενεργοποίησης τετραπλής έλικας.
- Στήριξη - υποστήριξη του ΠΕΣΕΚ σε συνεργασίες με φορείς στρατηγικής (Ελλάδα, Ευρώπη) και ενθάρρυνση της ανάπτυξης σχημάτων σύμπραξης δημόσιου – ιδιωτικού τομέα για την επιτυχή υλοποίηση των παραπάνω συνεργασιών.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση σχεδίου επικοινωνίας
- Στο ΠεΠ 21-27 στο πλαίσιο του ΑΠ 6 (ΤΒ ΕΤΠΑ) έχει συμπεριληφθεί η Δράση: Λειτουργία Περιφερειακής Δομής υποστήριξης της στρατηγικής RIS3, για τη συνέχιση και διεύρυνση της ανωτέρω πράξης.

Η χρηματοδότηση αφορά κατ' αποκλειστικότητα σε τομείς της περιφερειακής διάστασης για την ΠΑΜΘ, της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, τη διαφοροποίηση και την εκμετάλλευση νέων ευκαιριών στην ελληνική οικονομία.

Οι δράσεις του ΕΣ1ι εμφανίζουν συνέργεια με δράσεις του ΕΠΑνΕΚ, του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και στον αγροδιατροφικό τομέα (συμπεριλαμβανομένου των αλιευτικών προϊόντων) με το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και το Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας.

Το Πρόγραμμα εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις του ΣΕΣ, του Σχεδίου Ανάκαμψης για την Ελληνική Οικονομία, του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη του εθνικού στόχου για αύξηση της δαπάνης για έρευνα και ανάπτυξη που το 2030 ορίζεται στο 1,81% του ΑΕΠ με σημαντικό ποσοστό της αύξησης να προέρχεται από τις δαπάνες των επιχειρήσεων (86%:2030 έναντι 50% το 2018).

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος, η ΔΑ θα εξειδικεύσει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει μετά την έγκρισή του Προγράμματος σε ότι αφορά τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλισθεί η

μέγιστη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν θα πρέπει να εναρμονίζονται με:

- την εθνική στρατηγική RIS και την περιφερειακή της εξειδίκευση
- τον εθνικό σχεδιασμό για την έρευνα και καινοτομία
- τη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης και υποστήριξης επιχειρήσεων

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές Ομάδες Στόχοι είναι :

α) Υφιστάμενες και νέες επιχειρήσεις της Π-ΑΜΘ (πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες)

β) Δημόσια ακαδημαϊκά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα τα οποία ασκούν εφαρμοσμένη και στοχευμένη έρευνα στους τομείς προτεραιότητας της RIS3.

Ωφελούμενοι θα είναι οι επιχειρήσεις και τα δημόσια ακαδημαϊκά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα της Π-ΑΜΘ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣΠι δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Θα επιδιωχθεί συνέργεια με το Horizon Europe και τα προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας, ενώ θα αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που αναδεικνύονται από τη Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής – Ιονίου. Ειδικότερα, το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 1.1 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων, που αφορούν σε συνεργατικά σχήματα (επιχειρήσεις, ερευνητικοί φορείς, πανεπιστήμια κλπ.) ή θεσμούς και υποδομές επιχειρηματικότητας και επιχειρηματικής ανακάλυψης, δεν συνδέονται τόσο με κερδοφόρες δραστηριότητες όσο με δραστηριότητες αύξησης δυνητικών καινοτομικών ικανοτήτων. Επίσης, οι παρεμβάσεις δεν περιορίζονται μόνο στις επιχειρήσεις αλλά αφορούν και σε δημόσιες δομές ή σε άλλες μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες. Σε αρκετές περιπτώσεις επίσης είναι δυνατόν, οι παρεμβάσεις να αφορούν σε στάδια καινοτομίας που δεν είναι άμεσα εμπορεύσιμα και αξιοποιήσιμα. Συνεπώς, για όλους αυτούς τους λόγους, δεν είναι εξασφαλισμένη η «ανακύκλωση» των επιστρεπτών πόρων και η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων δεν συνίσταται.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
---------------	----------------	--------	-----------------------	------------------------	---------	-----------------	----------------	---------------

1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	10,00	50,00
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	10,00	50,00
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO10	Επιχειρήσεις που συνεργάζονται με ερευνητικούς οργανισμούς	επιχειρήσεις	8,00	40,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ευρώ	0,00	2021-2029	2.500.000,00	ΟΠΣ	
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR03	Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών	επιχειρήσεις	0,00	2021-2029	40,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	010. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης	6.800.000,00
1	RSO1.1	Σύνολο			6.800.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	6.800.000,00
1	RSO1.1	Σύνολο			6.800.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	6.800.000,00
1	RSO1.1	Σύνολο			6.800.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	6.800.000,00
1	RSO1.1	Σύνολο			6.800.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.2. Αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις εταιρείες, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Ο ΕΣ1ii προγραμματίζεται να ενισχύσει φορείς της Π-ΑΜΘ για την παροχή εξειδικευμένων και καινοτόμων ψηφιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Οι ανάγκες για ψηφιακές υπηρεσίες ενισχύθηκαν ιδιαίτερα κατά την περίοδο της πανδημίας του Covid-19 και η Π-ΑΜΘ σχεδιάζει τον εκσυγχρονισμό της περιφερειακής και τοπικής δημόσιας διοίκησης με την ανάπτυξη ψηφιακής κουλτούρας και εύχρηστων ψηφιακών εφαρμογών προσανατολισμένων στις ανάγκες των πολιτών και των επιχειρήσεων για τη μετάβαση σε μια ψηφιακή κοινωνία και οικονομία.

Ειδικότερα μέσω του ΕΣ1ii προγραμματίζεται να αναπτυχθούν ψηφιακές υπηρεσίες που εξυπηρετούν πολίτες και επιχειρήσεις διευκολύνοντας την επικοινωνία τους με τη Δημόσια Διοίκηση σε περιφερειακό επίπεδο, ειδικά όσων διαβιούν σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές. Συγκεκριμένα, το ΠεΠ 21-27, μέσω του ΕΣ 1ii, προγραμματίζεται να παρέμβει, σε έργα περιφερειακής εμβέλειας που ενδεικτικά αφορούν σε ψηφιακές υπηρεσίες που παρέχουν, προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις οι Υπηρεσίες της Περιφέρειας ΑΜΘ. Μέσω της παροχής ψηφιακών (ηλεκτρονικών) υπηρεσιών, ο ΕΣ 1ii στοχεύει στην αύξηση του ποσοστού των φυσικών και νομικών προσώπων που αλληλεπιδρούν επιγραμματικά (online) με την Περιφέρεια ΑΜΘ συμβάλλοντας έτσι στη μείωση του χρόνου και του κόστους διεκπεραίωσης υποθέσεων. Οι λοιπές, σημαντικές ανάγκες του τομέα, που αφορούν σε υποδομές και ψηφιακές υπηρεσίες σε τομείς όπως η υγεία, η δικαιοσύνη, ο χωρικός σχεδιασμός – κτηματολογίου, δασικοί χάρτες, επικοινωνία του κράτους με τους πολίτες κλπ., είναι δράσεις εθνικής εμβέλειας και προγραμματίζεται να καλυφθούν από άλλα, τομεακά, επιχειρησιακά προγράμματα.

Σημειώνεται ότι οι προγραμματιζόμενες επενδύσεις θα προωθούν τον έξυπνο και καινοτόμο ψηφιακό μετασχηματισμό της Περιφέρειας και προσφέρουν υπηρεσίες οι οποίες είναι νέες ή σημαντικά αναβαθμισμένες.

Επιπλέον, προγραμματίζεται να ενισχυθούν φορείς και οργανισμοί για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών σε τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3, όπως ο πολιτισμός και τουρισμός. Σημειώνεται επίσης ότι Δράσεις ενίσχυσης των επιχειρήσεων στο τομέα των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών καθώς και της ψηφιακής ανάπτυξης θα καλυφθούν κύρια από το ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα» 21-27.

Στο πλαίσιο του ΕΣ1ii προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

§ Δράσεις Ψηφιοποίησης (Δημόσιων, Πολιτιστικών, Κοινωνικών, κ.ά., Φορέων).

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης, μέσω της αναβάθμισης δημόσιων ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών, στοχεύει στη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Περιφέρειας.

Στην κατεύθυνση αυτή θα ενισχυθούν δημόσιοι φορείς, ώστε να ολοκληρώσουν την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών τους, καλύπτοντας όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος των παρεχόμενων υπηρεσιών τους ψηφιακά, με άμεσους ωφελομένους τους κατοίκους της Π-ΑΜΘ και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια.

Ενδεικτικές παρεμβάσεις αποτελούν:

- Ανάπτυξη και αναβάθμιση δημόσιων ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα, προς πολίτες και επιχειρήσεις, σε τομείς όπως ο πολιτισμός και ο τουρισμός κλπ.
- Παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών διαθέσιμων προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση
- Ψηφιακές εφαρμογές όπως έξυπνων πόλεων στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων

Οι δράσεις του Προγράμματος στο πλαίσιο του ΕΣ1ii εναρμονίζονται με την εθνική στρατηγική για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ελλάδας και θα συνδράμουν στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού η οποία εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Στρατηγικής. Ο ΕΣ1ii επίσης εναρμονίζεται με τους αναπτυξιακούς στόχους του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025 (στόχος έξυπνης ανάπτυξης), του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (άξονας 2.2) και με τις συστάσεις της Έκθεσης της Επιτροπής Πισσαρίδη για ψηφιοποίηση και εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα και θα συνεισφέρει στην επίτευξη του εθνικού στόχου για εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα και βελτίωση της ψηφιακής απόδοσης της χώρας.

Οι δράσεις που θα επιλεγθούν προς υλοποίηση θα πρέπει να:

- δίνουν έμφαση στην προσβασιμότητα και διαλειτουργικότητα των εφαρμογών και του περιεχομένου που αναπτύσσουν.
- είναι φιλικά προς τον χρήστη και να διασφαλίζουν τη χρήση από ευάλωτες ομάδες πληθυσμού (π.χ. ΑμεΑ).
- αναδεικνύουν τους πολιτιστικούς πόρους της Π-ΑΜΘ, διασυνδέοντας τους με την τοπική οικονομία και δη με τον τουρισμό.
- εναρμονίζονται με την ΕΣ για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό και τις σχετικές κατευθυντήριες αρχές της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Εφαρμογής.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσήμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές Ομάδες στόχοι είναι:

- α) Οργανισμοί και επιχειρήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, ΝΠΔΔ, πολιτιστικοί και εκπαιδευτικοί οργανισμοί, φορείς δημόσιας υγείας.
- β) Κάτοικοι, επιχειρήσεις και επισκέπτες της Π-ΑΜΘ.

Ωφελούμενοι θα είναι οι κάτοικοι, οι επιχειρήσεις και οι επισκέπτες της Π-ΑΜΘ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ1ii δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο της συμπληρωματικότητας πόρων, το Πρόγραμμα θα εξετάσει τη δυνατότητα συνεργασίας των Δικαιούχων της Περιφέρειας ΑΜΘ με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Συνέργειες θα υπάρχουν με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021-2027. Επίσης, το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 1.2 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων σχετίζεται με την ψηφιακή αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών και όχι κερδοφόρας δραστηριότητας. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στις δράσεις δεν είναι μόνο επιχειρήσεις αλλά και φυσικά πρόσωπα ή δημόσιοι οργανισμοί.

Στη περίπτωση των ΜΜΕ, οι δράσεις ψηφιοποίησης, δεν παράγουν άμεσα έσοδα για να μπορέσουν να εξασφαλίσουν την «ανακύκλωση» των επιστρεπτών

πόρων.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO14	Δημόσιοι οργανισμοί που υποστηρίζονται για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών	δημόσιοι οργανισμοί	0,00	1,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR11	Χρήστες νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών	χρήστες/έτος	0,00	2021-2029	40.000,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	016. Λύσεις ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές για κυβερνήσεις	4.250.000,00
1	RSO1.2	Σύνολο			4.250.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	4.250.000,00
1	RSO1.2	Σύνολο			4.250.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	4.250.000,00
1	RSO1.2	Σύνολο			4.250.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	4.250.000,00
1	RSO1.2	Σύνολο			4.250.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.3. Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας αν και έχουν υποστηριχθεί σημαντικά από Προγράμματα προηγούμενων περιόδων (Περιφερειακά και Εθνικά), εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν έντονες προκλήσεις που σχετίζονται με το έλλειμα ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας. Επιπρόσθετα, από το 2020, ως συνέπεια της πανδημίας Covid-19, πολλές από αυτές αντιμετωπίζουν προκλήσεις που σχετίζονται με τη βιωσιμότητά τους. Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω, μέσω του Προγράμματος της Π-ΑΜΘ 2021-2027, προωθούνται δράσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας, κατά προτεραιότητα σε τομείς που αναδεικνύονται από τη στρατηγική RIS3, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης γαλαζίας οικονομίας. Προτεραιότητα δίνεται σε καινοτόμες παραγωγικές επενδύσεις ΜΜΕ. Ο Ειδικός Στόχος 1iii επιχειρεί να συμβάλλει στη διαμόρφωση ισχυρών, βιώσιμων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων. Παράλληλα, επιχειρεί να βελτιώσει την εξωστρέφειά τους, στην εγχώρια και διεθνή αγορά, μέσω της υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων που υποστηρίζουν τη διαδικασία παραγωγής ανταγωνιστικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και διευκολύνουν την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε ολοκληρωμένες αλυσίδες αξίας. Συμπληρωματικά υποστηρίζει τη λειτουργία δομών στήριξης επιχειρηματικότητας καθώς εκτιμάται ότι συμβάλλουν σημαντικά στην ομαλή υλοποίηση του ειδικού στόχου.

Στο πλαίσιο του ΕΣ1iii προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

§ Ενίσχυση υφιστάμενων και ίδρυση επιχειρήσεων κατά προτεραιότητα σε τομείς της στρατηγικής RIS3.

Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η χρηματοδότηση μικρών, μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων για την εκπόνηση επενδυτικών σχεδίων που θα ενισχύουν την ανταγωνιστικότητά τους σε τομείς προτεραιότητας που θα αναδειχθούν από τη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε περιφερειακό επίπεδο και σε τομείς που συνιστούν εστίες ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της Π-ΑΜΘ. Ζητούμενο αποτελεί η παραγωγή διαφοροποιημένων και καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών και ως εκ τούτου, προτεραιότητα δίνεται σε καινοτόμες παραγωγικές επενδύσεις, ήτοι ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν καινοτομία, εφαρμοσμένη ή βιομηχανική έρευνα και πειραματική ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο της δράσης δύνανται να χρηματοδοτούνται και νεοφυείς επιχειρήσεις με ιεράρχηση και προτεραιότητα ενίσχυσης εκείνων που καλύπτουν κλάδους της περιφερειακής διάστασης της εθνικής RIS3.

Για την αποτελεσματική εφαρμογή αυτού του τύπου δράσεων προβλέπεται ένα πλέγμα ενεργειών, όπως : εκπόνηση επιχειρηματικών σχεδίων, υπηρεσίες συμβουλευτικής, υποστήριξης και καθοδήγησης, προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού, ή/και κατασκευή κτηριακών εγκαταστάσεων, πιστοποίηση προϊόντων - υπηρεσιών - διαδικασιών, απασχόληση εξειδικευμένου προσωπικού, απόκτηση επικύρωσης και προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας, κ.α.

§ Ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και στήριξη των εξαγωγών κατά προτεραιότητα σε τομείς της στρατηγικής RIS3.

Στην εν λόγω κατηγορία δράσης προβλέπεται η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων με εξωστρεφή προσανατολισμό και βελτίωση των εξαγωγικών επιδόσεων των επιχειρήσεων, κατά προτεραιότητά στους τομείς της περιφερειακής διάστασης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Ειδικότερα, προβλέπεται η στήριξη ενεργειών όπως: Εκπόνηση business plan με συγκεκριμενοποίηση των στόχων κάθε ΜΜΕ, Αναζήτηση ευκαιριών σε νέες αγορές του εσωτερικού ή/και του εξωτερικού μέσω ερευνών αγοράς, συμμετοχή σε εκθέσεις, οργάνωση εμπορικών/επιχειρηματικών αποστολών, Ενδυνάμωση της θέσης τους σε υφιστάμενες αγορές του εξωτερικού, κυρίως μέσω διεύρυνσης των δικτύων και συνεργασιών τους, ανάπτυξη νέων προϊόντων, με ανάλογες παρεμβάσεις στον εξοπλισμό και στις διαδικασίες παραγωγής, κατά κύριο λόγο με την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας, Αναβάθμιση της προβολής των τοπικών προϊόντων στο εξωτερικό μέσω brandings, συμμετοχές σε αναγνωρισμένες διεθνείς εκθέσεις, κ.α.

§ Ανάπτυξη / αναβάθμιση μηχανισμών και δομών στήριξης επιχειρήσεων.

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης αποσκοπεί στη δημιουργία περιβάλλοντος στήριξης και εκκόλαψης νέων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται κατά προτεραιότητα στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής διάστασης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, με έμφαση σε καινοτόμες δραστηριότητες που αξιοποιούν τους τοπικούς φυσικούς και παραγωγικούς πόρους και τα πλεονεκτήματα της Π-ΑΜΘ.

Ενδεικτικά προβλέπεται να ενισχυθούν εκκολαπτήρια καινοτόμων επιχειρήσεων που θα παρέχουν:

- α) το απαιτούμενο περιβάλλον (κατάλληλα διαμορφωμένοι & εξοπλισμένοι χώροι) προκειμένου οι επιχειρηματικές ιδέες να υλοποιηθούν και να δοκιμαστούν σε πραγματικές συνθήκες και
- β) ολοκληρωμένη υποστήριξη (συμβουλευτική, προώθηση σε αγορές, κλπ.) των νεοσύστατων επιχειρήσεων με στόχο να προσελκύσουν χρηματοδότηση για την περαιτέρω ανάπτυξη τους και να μετατραπούν σε βιώσιμες επιχειρήσεις.

Οι παρεμβάσεις του Ειδικού Στόχου θα βασιστούν στην επικαιροποιημένη και ανανεωμένη, ως προς τους τομείς και τη διακυβέρνηση, Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) στη βάση των κατευθύνσεων και απολήξεων της Εθνικής Στρατηγικής.

Ποσοστό 60% του προϋπολογισμού του ΕΣ 1iii, θα κατευθυνθεί σε δράσεις των απολήξεων της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Η προβλεπόμενη από τον ΚΚΔ (άρθρο 65) δυνατότητα για μείωση της δεσμευτικής πενταετίας σε τριετία για επενδύσεις και δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης στις περιπτώσεις ενισχύσεων ΜΜΕ θα προβλέπεται εφόσον επιλεγεί στο πλαίσιο των σχετικών προκηρύξεων.

Οι δράσεις του Προγράμματος στο πλαίσιο του ΕΣ1iii εναρμονίζονται με το νέο ΣΕΣ και το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025 που θέτουν στόχο για βιώσιμη και έξυπνη ανάπτυξη, για αλλαγή του προτύπου της οικονομίας και για ενίσχυση της διεθνοποίησης της ελληνικής οικονομίας σύμφωνα με τη νέα Βιομηχανική Στρατηγική της ΕΕ. Επίσης συνάδει με τις συστάσεις της Έκθεσης της Επιτροπής Πισσαριδίδη για ενίσχυση της καινοτομίας, ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας του ιδιωτικού τομέα, και με το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Επιχειρηματικότητας και δη με τον άξονα 4.6 που στοχεύει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας κρίσιμων κλάδων της εθνικής οικονομίας όπως, ο τουρισμός, ο πολιτισμός, η αγροδιατροφή, η μεταποίηση, οι μεταφορές και η εφοδιαστική αλυσίδα. Επίσης λαμβάνεται υπόψη η κατεύθυνση της ΕΕ για στήριξη της γαλάζιας οικονομίας. Ακόμη σημειώνεται ότι υπάρχει συμπληρωματικότητα με το Πρόγραμμα ΕΠΑνΕΚ.

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος, η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος. Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της

μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Ομάδες στόχοι αποτελούν οι: α) Υφιστάμενες και νέες επιχειρήσεις, β) Δημόσιοι φορείς στήριξης της επιχειρηματικότητας συμπεριλαμβανομένων επιμελητηρίων, επαγγελματικών ενώσεων κλπ. και γ) ΟΤΑ Α' βαθμού και τα Νομικά τους Πρόσωπα. Ωφελούμενοι θα είναι οι επιχειρήσεις.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ1iii καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο της συμπληρωματικότητας πόρων, το Πρόγραμμα θα εξετάσει τη δυνατότητα συνεργασίας των Δικαιούχων της Περιφέρειας ΑΜΘ με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και διακρατικής συνεργασίας στο πλαίσιο των σχεδιαζόμενων Προγραμμάτων ΕΕΣ της περιόδου 2021-2027. Ειδικότερα, το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Γενικά, στο πλαίσιο του ΕΣ 1.3 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων σχετίζεται με την παραγωγή αναβαθμισμένων παραγωγικών υποδομών και όχι κερδοφόρας δραστηριότητας (δομές επιχειρηματικότητας, επιχειρηματικά πάρκα κλπ.). Για τις παρεμβάσεις που αφορούν σε ΜΜΕ η προτιμώμενη μορφή ενίσχυσης είναι, επίσης, η μη επιστρεπτέα επιχορήγηση, για τη δημιουργία ανάληψης κινήτρου των σχετικών δράσεων. Οι παρεμβάσεις των ΜΜΕ δεν προβλέπεται να δημιουργήσουν άμεσα τον απαραίτητο όγκο εσόδων για να εξασφαλίσουν την επιστροφή των ποσών.

Σε κάθε περίπτωση όμως, ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για την ενίσχυση των επιχειρήσεων θα εξεταστεί στη βάση των αποτελεσμάτων σχετικής εκ των προτέρων αξιολόγησης, που εκπονείται κεντρικά. Στο βαθμό που θα αποφασιστεί κατά την εξειδίκευση των προσκλήσεων του Προγράμματος, η χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου τότε για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, τη διασφάλιση της σχετικής τεχνογνωσίας και των απαιτούμενων συνεργειών θα γίνεται με εκχώρηση των απαιτούμενων πόρων από το Πρόγραμμα σε κεντρική δομή που θα έχει αναλάβει ανάλογες δράσεις.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ	επιχειρήσεις	25,00	140,00

			περιφέρειες		μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)				
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	25,00	140,00	
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO05	Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται	επιχειρήσεις	10,00	65,00	
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO15	Ικανότητες που έχουν δημιουργηθεί για την εκκόλαψη επιχειρήσεων	επιχειρήσεις	15,00	30,00	

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC01	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν σε υποστηριζόμενες οντότητες	ετήσια ΙΠΑ	0,00	2021-2029	150,00	ΟΠΣ	
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC02	Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ευρώ	0,00	2021-2029	35.000.000,00	ΟΠΣ	
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC18	ΜΜΕ που χρησιμοποιούν υπηρεσίες εκκολαπτηρίου μετά τη δημιουργία του εκκολαπτηρίου	επιχειρήσεις/έτος	30,00	2021-2029	60,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	---------	--------	-----------------------	---------	------------

	στόχος				
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	021. Επιχειρηματική ανάπτυξη και διεθνοποίηση ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων παραγωγικών επενδύσεων	39.844.509,00
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	025. Εκκόλαψη επιχειρήσεων, υποστήριξη τεχνοβλαστών και παράγωγων επιχειρήσεων και νεοσύστατων επιχειρήσεων	1.700.000,00
1	RSO1.3	Σύνολο			41.544.509,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	41.544.509,00
1	RSO1.3	Σύνολο			41.544.509,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	41.544.509,00
1	RSO1.3	Σύνολο			41.544.509,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	41.544.509,00
1	RSO1.3	Σύνολο			41.544.509,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Βιώσιμη διαχείριση πόρων και υποδομών

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Προτεραιότητα της Π-ΑΜΘ στον τομέα της ενέργειας αποτελεί η μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και η μείωση των εκπομπών CO₂.

Στο πλαίσιο του ΕΣΖι προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

· **Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια / δημοτικά κτίρια περιφερειακής και τοπικής αρμοδιότητας σε τομείς όπως υγεία, εκπαίδευση, αθλητισμός, πολιτισμός, δημόσια διοίκηση και αυτοδιοίκηση κ.α.**

Στο πλαίσιο αυτού του τύπου δράσεων προγραμματίζεται να υλοποιηθούν πράξεις ενεργειακής αναβάθμισης, εξοικονόμησης ενέργειας και προσθήκης βιοκλιματικών χαρακτηριστικών σε κτίρια με χαμηλή ενεργειακή κλάση, που ανήκουν σε περιφερειακούς/ τοπικούς δημόσιους φορείς.

Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά οι αναβαθμίσεις θα αφορούν: αξιοποίηση ΑΠΕ, προσθήκη μόνωσης, αντικατάσταση κουφωμάτων και ενεργειακών υαλοπινάκων, αντικατάσταση συστημάτων καυστήρα/λέβητα/σωληνώσεων που επιτρέπει την χρήση ΑΠΕ, αντλίες θερμότητας, σύστημα θέρμανσης με Φυσικό Αέριο, παθητικά ηλιακά συστήματα, αντικατάσταση παλαιών κλιματιστικών κ.α. Δύναται επίσης να αφορούν, δράσεις όπως κατασκευή εγκατάστασης ταυτόχρονης παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας υψηλής αποδοτικότητας, κατασκευή εγκατάστασης εκμετάλλευσης της παραγόμενης θερμικής ενέργειας από ΣΗΘΥΑ ή/και ΑΠΕ για παραγωγή ψύξης, άλλες δράσεις προώθησης της αυτοπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) όπως ο ενεργειακός συμψηφισμός (net metering) ή ο εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός (virtual net metering).

Κατά το σχεδιασμό των δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης σε δημόσια κτίρια θα τεθούν κριτήρια που αφορούν στην ενεργειακή κατανάλωση και τα χαρακτηριστικά των κτιρίων (π.χ. χρήση κτιρίου, προφίλ λειτουργίας, παλαιότητα συστημάτων, συνολική επιφάνεια, κατηγορία ενεργειακής απόδοσης κ.α.) προκειμένου να δοθεί προτεραιότητα σε κτίρια που έχουν υψηλή ενεργειακή κατανάλωση και μέσω της αναβάθμισής τους θα επιτυγχάνεται μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας.

Ειδικότερα για τα δημόσια κτίρια θα επιλεγούν πράξεις οι οποίες:

- Έχουν μεγάλη ενεργειακή κατανάλωση.
- Επιτυγχάνουν το μεγαλύτερο δυνατό επίπεδο εξοικονόμησης ενέργειας.
- Έχουν ωριμότητα υλοποίησης.

Η υλοποίηση δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτιρίων θα βασίζεται στα αποτελέσματα ενεργειακής επιθεώρησης και στις προτάσεις παρεμβάσεων που καταγράφονται στο Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) και προσδιορίζει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου κατατάσσοντάς το στην αντίστοιχη ενεργειακή κατηγορία, στοχεύοντας στην αναβάθμιση κατά τουλάχιστον 2 βαθμίδες και μείωση κατά τουλάχιστον 30% των εκπομπών CO₂.

Το Πρόγραμμα της Π-ΑΜΘ μέσω του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου εναρμονίζεται με τις στρατηγικές προτεραιότητες και τους ειδικούς κλιματικούς στόχους του Εθνικού Σχεδίου Ενέργειας και Κλίματος (ΕΣΕΚ). Συνεισφέρει στην πράσινη μετάβαση και συμβάλλει στην προσπάθεια για την επίτευξη των εθνικών και ενωσιακών στόχων για το κλίμα που συνδέονται με τη μείωση των εκπομπών του θερμοκηπίου και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων. Ειδικότερα, το Πρόγραμμα της Π-ΑΜΘ είναι σε συμφωνία με το ΣΕΣ το οποίο υπακούει στις προτεραιότητες που θέτει η αρχή «energy efficient first» που υιοθετεί και το Green Deal. Επίσης το Πρόγραμμα εναρμονίζεται με το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και την προτεραιότητα για την Πράσινη Μετάβαση στην οποία έχουν ενσωματωθεί οι προτεραιότητες της Έκθεσης της Επιτροπής Πισσαρίδη για την ενίσχυση της μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα ως το 2050 μέσα από ενέργειες όπως ανακαίνιση του υπάρχοντος κτιριακού αποθέματος και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, εκσυγχρονισμό του αστικού οικοσυστήματος και του πολεοδομικού σχεδιασμού, προώθηση των αστικών αναπλάσεων, κλπ.. Ακόμη εναρμονίζεται με το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης μέσω του στόχου «Πράσινη Ανάπτυξη» και της προτεραιότητας για ενεργειακή απόδοση. Το Πρόγραμμα της Π-ΑΜΘ και ο ΕΣΖι εμφανίζει συμπληρωματικότητα με το Πρόγραμμα «Περιβάλλον-Ενέργεια-Κλιματική Αλλαγή 2021-2027 (ΠΕΚΑ)» από το οποίο θα καλυφθούν οι ανάγκες εξοικονόμησης ενέργειας των νοικοκυριών με το Πρόγραμμα «Εξοικονομώ Κατ' Οίκον σε ιδιωτικά κτίρια», με το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Επιχειρηματικότητας μέσω του οποίου θα υλοποιηθούν τα Προγράμματα: α) Εξοικονομώ στο Δημόσιο, β) Εξοικονομώ Κατ' Οίκον και γ) Εξοικονομώ Επιχειρώντας και με το ΕΠΑνΕΚ που προωθεί δράσεις επιχειρηματικότητας συμπεριλαμβανομένης ενεργειακής διάστασης.

Με τον τρόπο αυτό καλύπτονται οι ανάγκες εξοικονόμησης ενέργειας σε όλους τους τομείς της Περιφέρειας (δημόσιο και ιδιωτικό) ενώ στο πλαίσιο παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, προτεραιότητα θα δοθεί στη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση ΑΠΕ.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού, συμπεριλαμβανομένων των Νομικών τους Προσώπων και των οργανισμών τους (ΔΕΥΑ, Μουσεία κ.α.), ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ που διαθέτουν κτιριακές υποδομές στην Περιφέρεια (υγεία, πολιτισμός, αθλητισμός). Ωφελούμενοι θα είναι δημόσιοι φορείς.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ2i δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο της συμπληρωματικότητας πόρων, το Πρόγραμμα θα εξετάσει τη δυνατότητα συνεργασίας των Δικαιούχων της Περιφέρειας ΑΜΘ με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και διακρατικής συνεργασίας στο πλαίσιο των σχεδιαζόμενων Προγραμμάτων ΕΕΣ της περιόδου 2021-2027.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 2.1 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία. Στις συγκεκριμένες παρεμβάσεις που αφορούν σε Δημόσια Κτήρια, λόγω της φύσης των φορέων υλοποίησης, το κίνητρο ανάληψης της σχετικής δράσης δεν λειτουργεί με χρηματοδοτικά εργαλεία αλλά με μη επιστρεπτές χορηγήσεις. Στις δράσεις που περιλαμβάνουν ΜΜΕ και Κατοικίες οι δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης είναι κυρίως δράσεις εξοικονόμησης πόρων και όχι δημιουργίας άμεσων εσόδων και επέκτασης του κύκλου εργασιών. Με βάση την προηγούμενη εμπειρία και στην περίπτωση των δράσεων αυτών το κίνητρο ανάληψης λειτουργεί περισσότερο με την επιχορήγηση, ως μορφή χρηματοδότησης δεν μπορούν να αποφέρουν έσοδα που τους επιτρέπουν να επιστρέψουν τα ποσά στα «ανακυκλούμενα μέσα». Οι παρεμβάσεις για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης έχουν περιόδους απόσβεσης άνω των 5 ετών. Οι μη επιστρεπτές ενισχύσεις μειώνουν την περίοδο απόσβεσης και αυξάνουν τα κίνητρα για την εφαρμογή μέτρων υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης ή με πιο φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός	Δείκτης	Μονάδα	Ορόσημο	Στόχος
---------------	---------	--------	-----------------------	----------------	---------	--------	---------	--------

	στόχος			κωδικός		μέτρησης	(2024)	(2029)
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	τετραγωνικά μέτρα	35.000,00	100.000,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh/έτος	47.600,00	2021-2029	28.560,00	ΟΠΣ	
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	62.902,00	2021-2029	37.741,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	34.000.000,00
2	RSO2.1	Σύνολο			34.000.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	34.000.000,00
2	RSO2.1	Σύνολο			34.000.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	34.000.000,00
2	RSO2.1	Σύνολο			34.000.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	34.000.000,00
2	RSO2.1	Σύνολο			34.000.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.2. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η αξιοποίηση του υφιστάμενου δυναμικού ΑΠΕ και κυρίως της γεωθερμίας παραμένει βασική στρατηγική στόχευση για την Περιφέρεια καθώς διαθέτει γεωθερμικά πεδία που μπορούν να συνεισφέρουν στην παραγωγή ενέργειας με εφαρμογή στον αγροτικό τομέα και για αστική τηλεθέρμανση. Εκτιμάται ότι η αξιοποίηση της γεωθερμίας στην Π-ΑΜΘ, μπορεί να συμβάλει στην αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, στην προσέλκυση επενδύσεων (θερμοκήπια, κ.α.) και στη μείωση του κόστους παραγωγής. Σημειώνεται ότι η χρήση γεωθερμίας στον αγροτικό τομέα έχει καταστεί ιδιαίτερος ανταγωνιστική δεδομένου του χαμηλού κόστους παραγωγής της θερμικής MWh και της συνεχούς διαθεσιμότητας. Ακόμη, η γεωθερμία μπορεί να συνεισφέρει στην περεταίρω ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού με την αξιοποίησή της στη λειτουργία λουτροθεραπευτικών εγκαταστάσεων. Η αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων θα γίνει με βασικό κριτήριο την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική συναίνεση και την προτεραιότητα των τοπικών κοινωνιών στις θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν από τα νέα έργα.

Στο πλαίσιο του ΕΣ2ii προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

· Ανάπτυξη βασικών υποδομών και εφαρμογών για την αξιοποίηση της γεωθερμίας σε αστικές, αγροτικές και βιομηχανικές περιοχές

Η συγκεκριμένη κατηγορία δράσης αφορά σε παρεμβάσεις που περιλαμβάνουν παραγωγή & διάθεση θερμικής ενέργειας από γεωθερμία για οποιαδήποτε χρήση, κατά προτεραιότητα σε γεωργικές και άλλες σχετικές εγκαταστάσεις και συμπληρωματικά με την ανάπτυξη δικτύων για την τηλεθέρμανση. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης προβλέπεται η αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων της ΑΜΘ σε σύνδεση με το νέο θεσμικό πλαίσιο για την αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού της χώρας και με εφαρμογές στον αγροτικό τομέα, τη βιομηχανία τροφίμων, τη θέρμανση κατοικιών και δημόσιων κτιρίων, κ.α.. Ενδεικτικά αναφέρεται η αξιοποίηση της γεωθερμίας για τη θέρμανση θερμοκηπιακών καλλιεργειών, την ξήρανση αγροτικών προϊόντων. Στην Π-ΑΜΘ υπάρχει σημαντική εμπειρία αξιοποίησης γεωθερμίας από το πεδίο Νέου Ερασμίου – Μαγγάνων Ξάνθης σε θερμοκηπιακές καλλιέργειες και αγροτικών προϊόντων, από το πεδίο Ερατεινού στην Καβάλα με την ανάπτυξη θερμοκηπιακής καλλιέργειας καλλωπιστικών φυτών. Δύναται να περιλαμβάνει ενεργειακή αναβάθμιση με χρήση γεωθερμίας σε υφιστάμενες θερμοκηπιακές εγκαταστάσεις: ανόρυξη γεωθερμικών γεωτρήσεων, ανάπτυξη δικτύων για τη μεταφορά γεωθερμικών ρευστών και αντίστοιχος ηλεκτρο-μηχανολογικός εξοπλισμός (αντλιοστάσια, εναλλάκτες θερμότητας, σωληνώσεις, συστήματα θέρμανσης θερμοκηπίου), προς αντικατάσταση παλαιών ενεργοβόρων συστημάτων θέρμανσης. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει μηχανολογικό εξοπλισμό και ανάπτυξη συστήματος γεωθερμικής εγκατάστασης για θέρμανση νέων θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων. Αφορά την ανόρυξη γεωθερμικών γεωτρήσεων, την ανάπτυξη δικτύων για τη μεταφορά γεωθερμικών ρευστών και αντίστοιχο ηλεκτρο-μηχανολογικό εξοπλισμό (αντλιοστάσια, εναλλάκτες θερμότητας δίκτυα σωληνώσεων, συστήματα θέρμανσης θερμοκηπίου).

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος, η Δ.Α. θα εξειδικεύσει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει μετά την έγκρισή του Προγράμματος σε ότι αφορά η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλισθεί η μέγιστη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 2ii.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι : ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού, συμπεριλαμβανομένων των Νομικών τους Προσώπων και των οργανισμών τους (π.χ. ΔΕΥΑ) και επιχειρήσεις της Π-ΑΜΘ. Ωφελούμενοι θα είναι κάτοικοι και επιχειρήσεις της Π-ΑΜΘ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ2ii δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο της συμπληρωματικότητας πόρων, το Πρόγραμμα θα εξετάσει τη δυνατότητα συνεργασίας των Δικαιούχων της Περιφέρειας ΑΜΘ με δικαιούχους άλλου Κράτους -Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και διακρατικής συνεργασίας στο πλαίσιο των σχεδιαζόμενων Προγραμμάτων ΕΕΣ της περιόδου 2021-2027. Επίσης, το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που

περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO22	Πρόσθετη παραγωγική ικανότητα για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	MW	6,00	10,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες	RCR31	Συνολική παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες	MWh/έτος	0,00	2021-2029	10,00	ΟΠΣ	

			περιφέρειες		πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)						
--	--	--	-------------	--	--	--	--	--	--	--	--

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	052. Άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της γεωθερμικής ενέργειας)	8.500.000,00
2	RSO2.2	Σύνολο			8.500.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	8.500.000,00
2	RSO2.2	Σύνολο			8.500.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	8.500.000,00
2	RSO2.2	Σύνολο			8.500.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

2	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	8.500.000,00
2	RSO2.2	Σύνολο			8.500.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Το ΠεΣΠΚΑ αναγνωρίζει και προτεραιοποιεί τους κινδύνους, ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής στην Π-ΑΜΘ. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι κίνδυνοι από πλημμύρες, διάβρωση ακτών, δασικές πυρκαγιές και υφαλμύριση υδάτων υδροφόρου ορίζοντα, επηρεάζουν την τρωτότητα οικονομικών και κοινωνικών τομέων, όπως τις δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα (γεωργία και δασικά συστήματα) τους υδάτινους πόρους αλλά και τη Δημόσια Υγεία, ιδιαίτερα των ευαίσθητων και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Στο πλαίσιο του ΕΣ2iv προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

- Κατασκευή έργων αντιπλημμυρικής προστασίας συμπεριλαμβανομένων των πράσινων υποδομών.

Στη συγκεκριμένη κατηγορία δράσης θα χρηματοδοτηθούν έργα αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων τοπικής κλίμακας σύμφωνα τόσο με το Περιφερειακό Σχέδιο Κλιματικής Αλλαγής, όσο και με τα Σχέδια Διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας, προωθώντας και υιοθετώντας όπου είναι εφικτό προσεγγίσεις με βάση το οικοσύστημα (ecosystem based approaches). Ενδεικτικές παρεμβάσεις είναι: έργα καθαρισμού διευθέτησης κοίτης χειμάρρων, ρεμάτων, ποταμών, διάνοιξη κοίτης, απομάκρυνση φερτών υλικών, αγωγοί όμβριων, αντιπλημμυρικά έργα εντός οικισμών, αντιπλημμυρικά έργα εκτός οικισμών, αντιπλημμυρικά έργα εντός δασών και δασικών εκτάσεων κλπ.. Σημειώνεται ότι το σύνολο των ανωτέρω παρεμβάσεων εντάσσεται στην κατηγορία της πρόληψης (prevention) και συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα του ΕΣ2iv.

- Ενίσχυση υποδομών πολιτικής προστασίας για πρόληψη και διαχείριση κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα.

Συμπληρωματικά με τις δράσεις του προγράμματος Πολιτικής Προστασίας και για την ενίσχυση των υποδομών της πολιτικής προστασίας, σε περιφερειακό / τοπικό επίπεδο προβλέπεται η ενίσχυση και του τομέα της αντιμετώπισης (response) με προμήθειες εξοπλισμού (βυτιοφόρα, μηχανήματα έργου, πυροσβεστικά οχήματα, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, κλπ) σε συμφωνία με ολοκληρωμένα προγράμματα αντιμετώπισης καταστροφών και κινδύνων όπως το σχέδιο «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ». Επίσης και σε κάθε περίπτωση συμπληρωματικά με τις δράσεις του προγράμματος Πολιτικής Προστασίας είναι δυνατή η χρηματοδότηση συστημάτων πρόγνωσης/παρακολούθησης/εξέλιξης παραμέτρων που σχετίζονται με φυσικές καταστροφές (δίκτυα σειсмоγράφων, σύστημα εντοπισμού πυρκαγιάς, μετεωρολογικοί σταθμοί, συστήματα παρακολούθησης ύψους νερού σε ποταμούς, χειμάρρους, ταμιευτήρες, αρδευτικά δίκτυα) για τη συμπλήρωση ή / και επέκταση σε περιφερειακό επίπεδο συστημάτων ετοιμότητας (preparedness).

- Παρεμβάσεις προστασίας ακτών και εδαφών από διάβρωση.

Η δράση αφορά σε παρεμβάσεις προστασίας περιοχών, συμπεριλαμβανομένων και των ακτών, από διάβρωση κατά προτεραιότητα εντός οικισμών ή άλλους χώρους οικονομικού ενδιαφέροντος.

Κατά την εξειδίκευση των δράσεων θα ληφθούν υπόψη τα αναφερόμενα στην Εθνική Στρατηγική και το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Πλημμυρών Λεκανών Απορροής καθώς και άλλα σχέδια αντιμετώπισης κινδύνων όπως

π.χ. το σχέδιο «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ». Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος, η Δ.Α. θα εξειδικεύσει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια τα οποία ενδεικτικά θα αφορούν τη σκοπιμότητα, την ωριμότητα, την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλισθεί η μέγιστη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου. Το Πρόγραμμα εμφανίζει συμπληρωματικότητα με το Πρόγραμμα «Πολιτική Προστασία» και το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027 καθώς από αυτό θα καλυφθούν άλλοι κίνδυνοι όπως τεχνολογικοί, σεισμικοί, ανθρωπογενείς, κλπ.

Πριν από την έκδοση των προσκλήσεων, η Διαχειριστική Αρχή, σε στενή διαβούλευση με την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης Πολιτικής Προστασίας, θα καταγράψει τις ανάγκες πολιτικής προστασίας και διαχείρισης φυσικών καταστροφών κάθε Δήμου αλλά και των άλλων αρμόδιων φορέων κάθε Περιφέρειας. Στην πρόσκληση θα επισυναφθεί παράρτημα, το οποίο θα περιέχει την κατηγορία των έργων και τον επιλέξιμο προϋπολογισμό, λαμβάνοντας υπόψη τον διαθέσιμο προϋπολογισμό κάθε Περιφερειακού Προγράμματος και των σχετικών προτεραιοτήτων του. Τα ενταγμένα έργα θα γνωστοποιούνται στην Επιτελική Δομή του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με σκοπό να ενσωματωθούν στον συντονισμό αντιμετώπισης καταστροφών του Υπουργείου σε περιφερειακό επίπεδο.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι: ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού και συνδεδεμένα με αυτούς Νομικά Πρόσωπα (π.χ. ΔΕΥΑ, Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας), Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Δ/ση Υδάτων Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δ/ση Δασών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης), άλλοι αρμόδιοι φορείς για την πολιτική προστασία (π.χ. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών). Ωφελούμενοι θα είναι οι κάτοικοι και επισκέπτες της Περιφέρειας, ιδιαίτερα αυτοί που κατοικούν σε περιοχές υψηλής τρωτότητας σε κλιματικούς κινδύνους, καθώς και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που διατηρούν περιουσία ή παραγωγικές δραστηριότητες στις εν λόγω περιοχές.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ2iv δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο της συμπληρωματικότητας πόρων, το Πρόγραμμα θα εξετάσει τη δυνατότητα συνεργασίας των Δικαιούχων της Περιφέρειας ΑΜΘ με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και διακρατικής συνεργασίας στο πλαίσιο των σχεδιαζόμενων Προγραμμάτων ΕΕΣ της περιόδου 2021-2027 και ειδικά του Προγράμματος Εδαφικής Συνεργασίας INTERREG Ελλάδα – Βουλγαρίας. Επίσης, το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 2.4 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων σχετίζεται με έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, υποδομές πολιτικής προστασίας για πρόληψη και διαχείριση κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα, κλπ., και όχι κερδοφόρας δραστηριότητας.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO24	Επενδύσεις σε νέα ή αναβαθμισμένα συστήματα παρακολούθησης, ετοιμότητας, προειδοποίησης και ανταπόκρισης σε περίπτωση φυσικών καταστροφών	ευρώ	0,00	2.000.000,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO25	Αντιπλημμυρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάστηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα	χλμ.	3,00	12,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC35	Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	άτομα	0,00	2021-2029	608.182,00	OPS	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	19.550.000,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	059. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	1.700.000,00

2	RSO2.4	Σύνολο			21.250.000,00
---	--------	--------	--	--	---------------

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	21.250.000,00
2	RSO2.4	Σύνολο			21.250.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	21.250.000,00
2	RSO2.4	Σύνολο			21.250.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	21.250.000,00
2	RSO2.4	Σύνολο			21.250.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Με την υλοποίηση του ΕΣ2ν στο Πρόγραμμα της Π-ΑΜΘ 2021-2027 επιδιώκεται η ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, μέσω του περιορισμού των διαρροών και η εξασφάλιση επαρκούς και καλής ποιότητας πόσιμου νερού από επιφανειακές πηγές. Αναλυτικότερα, και σύμφωνα με το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για το Πόσιμο Νερό (ΥΠΕΝ, 2/2022) προκύπτουν τα κάτωθι συμπεράσματα για την Π-ΑΜΘ : Ανάλυση κατάστασης για το πόσιμο νερό στην Π-ΑΜΘ: Στην Π-ΑΜΘ οι υπηρεσίες ύδρευσης πόσιμου νερού παρέχονται από 11 Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) και τις τεχνικές υπηρεσίες 11 Δήμων.

- Σημειώνεται ότι 16 από τους 22 παρόχους πόσιμου ύδατος στην Π-ΑΜΘ, χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ ΑΜΘ 2014-2020 για την εκπόνηση Γενικών Σχεδίων Διαχείρισης / Σχεδίων Ασφάλειας Νερού, η ολοκλήρωση των οποίων πρέπει να επισπευστεί με προτεραιότητα τους μεγάλους παρόχους ύδρευσης αλλά με προγραμματισμό για το σύνολο αυτών. Συνδυαστικά με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Επιχειρησιακού Σχεδίου για το πόσιμο νερό (ΑΔΑ: ΨΩΛΘ4653Π8-9ΝΚ), θα αποτελέσουν την βάση για την υλοποίηση σχετικών παρεμβάσεων. Επομένως, ο πίνακας των προτεινόμενων από τους παρόχους έργων ύδρευσης θα πρέπει να θεωρείται ενδεικτικός και να μπορεί να συμπληρώνεται και να επικαιροποιείται.
- Η ποιότητα νερού γενικά πληροί τους όρους της Οδηγίας 98/83/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787. Προβλήματα ανθρωπογενούς ρύπανσης εντοπίζονται στα ΥΥΣ Νέστου, Ξάνθης, Λίσσου (Φιλιουρή) και Δέλτα Έβρου. Επίσης σημειακά εμφανίζονται προβλήματα υφαλμύρινσης στο παραλιακό μέτωπο του Δ. Κομοτηνής, νιτρορύπανσης (στο Δήμο Καβάλας και Ορεστιάδας) και ύπαρξη μαγγανίου (λόγω γεωλογικού υποβάθρου) στο Δήμο Ορεστιάδας. Όπως προέκυψε από αναφορές των παρόχων, κρίνεται αναγκαία η αναβάθμιση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας νερού για να αντιμετωπισθούν φαινόμενα τοπικής υποβάθμισης της ποιότητας του νερού προς κατανάλωση.
- Έλλειμμα επαρκούς πόσιμου νερού εντοπίζεται σε ορισμένες περιοχές, όπως ενδεικτικά: στο Δήμο Δοξάτου, λόγω παλαιότητας δικτύων, σε περιοχές της Δράμας, στη Θάσο (λόγω εποχικής αύξησης της κατανάλωσης), στο Διδυμότειχο, σε οικισμούς της Δ.Ε. Φιλίππων Καβάλας, σε οικισμούς του Δήμου Ορεστιάδας, στη ΔΕ Αμαξιάδων Ιάσμου, στο Σουφλί (λόγω εκτεταμένων καταστροφών συνέπεια πλημμυρών), στο παραλιακό μέτωπο του Δήμου Αβδήρων, σε περιοχές του Δήμου Αλεξανδρούπολης λόγω παλαιότητας δικτύων (άνω των σαράντα ετών από αμίαντο με συχνά σπασίματα) αλλά και λόγω μη επαρκούς παροχής.
- Σύμφωνα με τους παρόχους ύδρευσης καταγράφονται σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ παροχής και κατανάλωσης πόσιμου νερού καταδεικνύοντας απώλειες κατά μήκος των δικτύων υπογραμμίζοντας την ανάγκη αντικατάστασης παλαιών δικτύων και στοχευμένης χρήσης συστημάτων τηλεμετρίας και εξοικονόμησης νερού και ενέργειας.

Οι ανάγκες στην Π-ΑΜΘ ως προς το πόσιμο νερό ιεραρχούνται βάσει σκοπιμότητας ως κάτωθι:

- Στην 1η προτεραιότητα εντάσσονται τα έργα εξασφάλισης επαρκούς ποσότητας και καλής ποιότητας πόσιμου νερού που πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις της Οδηγίας 98/83/ΕΚ δηλαδή υπάγονται τα αναγκαία έργα για την εφαρμογή της ως άνω Οδηγίας, έργα τα οποία συμπληρώνουν ή επεκτείνουν το υφιστάμενο σύστημα ύδρευσης. Εντάσσονται κυρίως έργα υδροληψίας, εγκαταστάσεις επεξεργασίας και δίκτυα εφ' όσον τα

τελευταία έχουν μεγάλες διαρροές και κρίνονται απαραίτητα.

- Στην 2η προτεραιότητα εντάσσονται έργα που αφορούν αναγκαίες αναβαθμίσεις ή αντικαταστάσεις πεπαλαιωμένων ή ακατάλληλης ποιότητας υποδομών ύδρευσης όλων των κατηγοριών, όπως έργα αντικατάστασης δικτύων ύδρευσης με μεγάλες διαρροές (η μείωση των διαρροών αποτελεί ένα από τους σημαντικούς στόχους της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184), έργα εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης μονάδων επεξεργασίας έργα αντικατάστασης παλαιωμένων δεξαμενών και αντλιοστασίων και έργα εξοικονόμησης ενέργειας.
- Στην 3η προτεραιότητα εντάσσονται έργα βελτίωσης της λειτουργίας των δικτύων ύδρευσης όπως εφαρμογή ζωνοποίησης δικτύων, εγκατάσταση συστημάτων τηλεμετρίας και ελέγχου διαρροών. Επίσης εντάσσονται έργα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και έργα εκσυγχρονισμού μονάδων επεξεργασίας.

Όλα τα έργα οφείλουν να είναι συμβατά με τα ισχύοντα ΣΔΛΑΠ καθώς και το ΕΕΣ για το πόσιμο νερό και οι εμπλεκόμενοι πάροχοι ύδρευσης (ΔΕΥΑ, Δήμοι) να συμφωνούν με την υλοποίησή τους.

Οι μελλοντικές επενδύσεις στον τομέα των υδάτων (πόσιμο νερό και λύματα) θα βασίζονται σε ένα ολιστικό και οικονομικά αποδοτικό σχεδιασμό. Αυτή η ολιστική προσέγγιση θα αντιμετωπίσει τομεακές ανάγκες όπως το πόσιμο νερό, τα λύματα, τα όμβρια ύδατα, η διαχείριση της ιλύος, η επαναχρησιμοποίηση νερού, η ψηφιοποίηση/έξυπνη μέτρηση/τηλεμετρία, η ενεργειακή απόδοση, η ευαισθητοποίηση του κοινού κ.λπ. Ως εκ τούτου, η διαμόρφωση των έργων θα πρέπει να αποτελεί μέρος ενός περιεκτικού και ολοκληρωμένου σχεδιασμού κάθε παρόχου υπηρεσιών ύδατος και να βασίζεται σε ένα βιώσιμο και μακροπρόθεσμο επιχειρηματικό σχέδιο.

Για να καταστεί δυνατή η ομαλή μετάβαση στον νέο ολιστικό τρόπο λειτουργίας: α) οι κατευθυντήριες γραμμές για την ολιστική εφαρμογή θα εκδοθούν από τις αρμόδιες Ελληνικές αρχές εντός 1 έτους από την έγκριση των προγραμμάτων (σε συνεργασία με τους JASPERS) β) η έκδοση προσκλήσεων έργων με βάση την ολιστική προσέγγιση θα ξεκινήσει μετά την έκδοση των κατευθυντήριων οδηγιών που θα υιοθετήσουν οι Ελληνικές Αρχές και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός ενός έτους από την έκδοση αυτών.

Ως προς τη διαχείριση των υγρών αποβλήτων, προτεραιότητα αποτελεί η ολοκλήρωση των υποδομών οικισμών Γ' Προτεραιότητας σύμφωνα με το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Διαχείρισης Αστικών Λυμάτων Οικισμών Προτεραιότητας Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ, Π-ΑΜΘ και καλύπτεται από το τομεακό πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή».

Στο πλαίσιο του ΕΣ2ν προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

· Κατασκευή ή/και αναβάθμιση υποδομών ύδρευσης (π.χ. κατασκευή νέων εξωτερικών δικτύων και έργων επέκτασης - ενίσχυσης υφιστάμενων εξωτερικών δικτύων μεταφοράς πόσιμου νερού, αναβάθμιση εσωτερικών δικτύων διανομής πόσιμου νερού με αντικατάσταση παλαιωμένων αγωγών, διασύνδεση αγωγών, ενίσχυση διατομών, κ.α., υποδομές αποθήκευσης και διανομής πόσιμου νερού ή αναβάθμισης υφιστάμενων, εγκαταστάσεις επεξεργασίας πόσιμου νερού, κλπ)

· Αναβάθμιση των δικτύων ύδρευσης και περιορισμός διαρροών με την εφαρμογή συστημάτων τηλεελέγχου – τηλεχειρισμού

· Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών - Δράσεις Θαλάσσιας Στρατηγικής & Ολοκλήρωση Θαλάσσιων Χωροταξικών Πλαισίων.

Συμπεριλαμβάνονται σχέδια και παρεμβάσεις για την διασφάλιση της πρόσβαση σε ποιοτικούς πόρους πόσιμου νερού (Master Plan, Σχέδια Ασφάλειας Νερού, κ.α.) καθώς και των ακτών κολύμβησης.

· Ανάπτυξη δικτύου παρακολούθησης επιφανειακών και υπογείων υδάτων.

Για τις επενδύσεις στον τομέα των υδάτων θα ληφθεί υπόψη και θα υπάρξει εναρμόνιση με το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για το πόσιμο νερό και θα υιοθετηθούν οι κατευθύνσεις που προβλέπονται στα επικαιροποιημένα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.. Το Πρόγραμμα της Π-ΑΜΘ είναι σε συμφωνία με το νέο ΣΕΣ και το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025 ως προς το στόχο της Πράσινης Ανάπτυξης (προτεραιότητες παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων). Το Πρόγραμμα της Π-ΑΜΘ λειτουργεί συμπληρωματικά με το τομεακό πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή».

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι: ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού και τα Νομικά τους Πρόσωπα (ΔΕΥΑ), Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ωφελούμενοι θα είναι οι κάτοικοι και οι επισκέπτες της Π-ΑΜΘ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ2ν δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο της συμπληρωματικότητας πόρων, το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα συνεργασίας των Δικαιούχων της Περιφέρειας ΑΜΘ με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Συνέργειες θα υπάρχουν με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021-2027 και τη Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής -Ιονίου στον τομέα του Περιβάλλοντος. Επίσης, το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 2.5 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία. Στις συγκεκριμένες παρεμβάσεις που αφορούν σε υποδομές και δίκτυα ύδρευσης κλπ., λόγω της φύσης των φορέων υλοποίησης, το κίνητρο ανάληψης των σχετικών δράσεων δεν λειτουργεί με χρηματοδοτικά εργαλεία. Με βάση την προηγούμενη εμπειρία και στην περίπτωση των δράσεων αυτών το κίνητρο ανάληψης λειτουργεί περισσότερο με την επιχορήγηση, ως μορφή χρηματοδότησης.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO27	Εθνικές και υποεθνικές στρατηγικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	στρατηγικές	5,00	10,00
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO30	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σωλήνων για τα συστήματα διανομής των δημόσιων δικτύων ύδρευσης	χλμ.	250,00	470,00

2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO906	Επενδύσεις σε υποδομές βελτίωσης της ποιότητας και εξοικονόμησης του πόσιμου ύδατος	Ευρώ	2.000.000,00	10.000.000,00
---	--------	------	-----------------------------------	--------	---	------	--------------	---------------

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR41	Πληθυσμός συνδεδεμένος σε βελτιωμένο δημόσιο δίκτυο ύδρευσης	άτομα	0,00	2020-2029	200.000,00	ΟΠΣ	
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR898	Επιφάνεια περιοχών που καλύπτονται από στρατηγικές και σχέδια διαχείρισης	τετραγωνικά χιλιόμετρα	0,00	2020-2029	4.500,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	062. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αύξησης της απόδοσης, παροχή πόσιμου νερού)	39.966.087,00
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	064. Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδάτινων πόρων (συμπεριλαμβάνονται η διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επαναχρησιμοποίηση, μείωση των διαρροών)	5.950.000,00
2	RSO2.5	Σύνολο			45.916.087,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	45.916.087,00
2	RSO2.5	Σύνολο			45.916.087,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	45.916.087,00
2	RSO2.5	Σύνολο			45.916.087,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	45.916.087,00
2	RSO2.5	Σύνολο			45.916.087,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Βελτίωση της συνδεσιμότητας της Π-ΑΜΘ

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροφικού ΔΕΔ-Μ (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Στρατηγική επιλογή της Π-ΑΜΘ είναι η ανάδειξη της ως κόμβου πολύτροπων μεταφορών και η ολοκλήρωση των υποδομών που θα συμβάλλουν στη διασύνδεσή της με το δίκτυο των διεθνών μεταφορικών αξόνων, ώστε να ενισχυθεί η θέση της Περιφέρειας και ο ρόλος της στο διεθνή χώρο ως μιας ευρύτερης ενδοχώρας ανάμεσα στη ΝΑ Ευρώπη, τις Παρευξείνιες χώρες και την Τουρκία. Η διασύνδεση της Π-ΑΜΘ με τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών θα στηρίξει την οικονομία της Περιφέρειας (ανάπτυξη εμπορίου, επιχειρηματικές συνεργασίες, εξαγωγές, τουρισμός, κ.α.) και θα αναδείξει πρόσθετα ενδογενή πλεονεκτήματα και σημεία υπεροχής (π.χ. ενέργεια, περιβάλλον).

Σε ότι δε αφορά στην ανάπτυξη / αναβάθμιση συνοριακών σταθμών, σημειώνεται ότι η Π-ΑΜΘ αποτελεί το νοτιο-ανατολικότερο εξωτερικό χερσαίο σύνορο της ΕΕ και μια από τις σημαντικότερες πύλες εισόδου προσώπων και εμπορευμάτων από τρίτες χώρες στην Ε.Ε. Η αναβάθμισή τους είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομία της Περιφέρειας, την ασφάλεια αλλά και την αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών (μείωση του χρόνου αναμονής και της ρύπανσης του περιβάλλοντος) και κυρίως τη δυνατότητα αύξησης των εισροών επισκεπτών, ενισχύοντας έτσι την τουριστική κίνηση και συνεπώς την οικονομία της Περιφέρειας. Παράλληλα, ενέχουν και περιβαλλοντική διάσταση δεδομένου ότι συμβάλλουν στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, καθώς και στον περιορισμό της κυκλοφοριακής συμφόρησης και συνεπώς αυξημένες εκπομπές ρύπων και επιβάρυνση της ατμόσφαιρας και του περιβάλλοντος. Επιπλέον, η σημαντικότητα των σχετικών παρεμβάσεων και η περιφερειακή αναπτυξιακή τους διάσταση υπογραμμίζεται και από την ένταξή τους στο Περιφερειακό Σχέδιο Μεταφορών της Π-ΑΜΘ του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών. Σημειώνεται επίσης, ότι κατά τη φάση της μελέτης θα ληφθεί μέριμνα ώστε να ενσωματωθούν τεχνολογίες φιλικές προς το περιβάλλον και έξυπνης διαχείρισης του κτιρίου, της κυκλοφορίας και της διέλευσης ανθρώπων και αγαθών.

Στο πλαίσιο του ΕΣ3ι προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

- **Κατασκευή / αναβάθμιση αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ.**
- **Ανάπτυξη / αναβάθμιση Συνοριακών Σταθμών.**

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος, η Δ.Α. θα εξειδικεύσει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει μετά την έγκρισή του Προγράμματος σε ότι αφορά τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλισθεί η μέγιστη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου.

Παράμετροι οι οποίοι θα ληφθούν υπόψη είναι:

- Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών 2014 - 2025 (ΣΠΕΜ).
- Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών για την Ελλάδα (ΕΣΣΜ) και η Περιφερειακή Εξειδίκευση.

- Οι πράξεις που υλοποιούνται από το Πρόγραμμα Μεταφορών -Υποδομών 2021-2025.
- Ο βαθμός ωριμότητας υλοποίησης.

Ο ΕΣΖί εμφανίζει συμπληρωματικότητα με το Πρόγραμμα «Υποδομών - Μεταφορών 2021-2027».

Σύμφωνα με τη μέχρι σήμερα (Ιούλιος 2022) εξειδίκευση, το ΠεΠ ΑΜΘ 21-27 εκτιμάται ότι θα παρέμβει σε τμήματα του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ Δράμας – Καβάλας (Ε61) και για την αναβάθμιση του Μεθοριακού Σταθμού των Κήπων στα χερσαία εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και της Ελλάδας με την Τουρκία, στην απόληξη του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (Οριζόντιος Άξονας Εγνατίας Οδού). Σημειώνεται όμως ότι σημαντικές ανάγκες καταγράφονται και στον Κάθετο Άξονα της Εγνατίας Οδού Ξάνθης – Ελληνοβουλγαρικών Συνόρων (επίσης αναλυτικό ΔΕΔ-Μ) όπου, αναλόγως της ωριμότητας, της διαθεσιμότητας πόρων και την ολοκλήρωση της εξειδίκευσης του τομεακού Προγράμματος των Μεταφορών αλλά και του διασυνοριακού προγράμματος INTERRG Ελλάδα – Βουλγαρία, θα μπορούσε και το ΠεΠ ΑΜΘ 21-27 να χρηματοδοτήσει συμπληρωματικά σχετικές παρεμβάσεις.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι: Η Εγνατία Οδός Α.Ε., η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Δ/ση Τεχνικών Έργων), το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και οι εποπτευόμενοι φορείς του. Ωφελούμενοι θα είναι οι κάτοικοι και επισκέπτες της Π-ΑΜΘ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ3ι δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο της συμπληρωματικότητας πόρων, το Πρόγραμμα θα εξετάσει τη δυνατότητα συνεργασίας των Δικαιούχων της Περιφέρειας ΑΜΘ με δικαιούχους άλλου Κράτους -Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και διακρατικής συνεργασίας στο πλαίσιο των σχεδιαζόμενων Προγραμμάτων ΕΕΣ της περιόδου 2021-2027, καθώς και με τη Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής -Ιονίου στον τομέα των δικτύων μεταφορών. Επίσης, το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 3.1 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων σχετίζεται με έργα κατασκευής / αναβάθμισης οδικού ΔΕΔ-Μ και αναβάθμιση συνοριακού σταθμού και όχι κερδοφόρας δραστηριότητας.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO43	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων οδών — ΔΕΔ-Μ	χλμ.	2,00	8,00
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO002	Συνοριακοί Σταθμοί που αναβαθμίζονται	Αριθμός	0,00	1,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR56	Εξοικονόμηση χρόνου που οφείλεται στη βελτίωση των οδικών υποδομών	ανθρωπομέρες/έτος	0,00	2020-2029	350,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	088. Νέοι ή αναβαθμισμένοι αυτοκινητόδρομοι και οδοί — Εκτεταμένο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	30.764.929,00
3	RSO3.1	Σύνολο			30.764.929,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	30.764.929,00

3	RSO3.1	Σύνολο			30.764.929,00
---	--------	--------	--	--	---------------

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	30.764.929,00
3	RSO3.1	Σύνολο			30.764.929,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	30.764.929,00
3	RSO3.1	Σύνολο			30.764.929,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Προτεραιότητα αποτελεί για την Π-ΑΜΘ η ενίσχυση της προσπελασιμότητας σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο, η αύξηση της οδικής ασφάλειας με ταυτόχρονη μείωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης (ιδίως στα αστικά κέντρα) και του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, η αναβάθμιση του οδικού δικτύου για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας, η ανάπτυξη της διατροφικότητας των μεταφορών, καθώς και η βελτίωση των θαλάσσιων μετακινήσεων από και προς τα νησιά της Π-ΑΜΘ. Ο Ειδικός Στόχος αναμένεται να συνεισφέρει στη μείωση του χρόνου μετακίνησης επιβατών και εμπορευμάτων και συνεπώς του κόστους μεταφοράς, στη βελτίωση της προσβασιμότητας απομακρυσμένων και νησιωτικών περιοχών και στην άρση της απομόνωσής τους, στην αύξηση της κινητικότητας ανθρώπων και αγαθών, καθώς και στη βελτίωση του επιπέδου ασφαλείας και στη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων. Με τις προβλεπόμενες παρεμβάσεις θα βελτιωθεί η προσβασιμότητα για όλους τους χρήστες (τοπικούς και υπερτοπικούς) υποστηρίζοντας και διευκολύνοντας την οικονομική, αλλά και την τουριστική ανάπτυξη και εν γένει την κοινωνική και εδαφική συνοχή διασφαλίζοντας ικανοποιητικές συνθήκες πρόσβασης και εξυπηρέτησης και για τις πιο απομακρυσμένες περιοχές. Στην περίοδο 2014-2020, το σύνολο των παρεμβάσεων υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο ενός Ολοκληρωμένου Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας που εκπονήθηκε από την Π-ΑΜΘ. Αντίστοιχη μέριμνα θα υπάρξει και για την ΠΠ 2021-2027. Σημειώνεται επίσης ότι οι δράσεις που θα υλοποιηθούν θα είναι σύμφωνες με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών και την περιφερειακή εξειδίκευση του και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας.

Στο πλαίσιο του ΕΣ3ii προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

· Παρεμβάσεις βελτίωσης της οδικής ασφάλειας και της προσβασιμότητας των πολιτών.

Στο πλαίσιο της δράσης επιδιώκεται η ενίσχυση της οδικής ασφάλειας στην Περιφέρεια, σύμφωνα και με το Περιφερειακό Σχέδιο για την Οδική Ασφάλεια αλλά και η ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής κινητικότητας λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα προβλήματα προσβασιμότητας. Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η ενίσχυση της οδικής ασφάλειας στην Περιφέρεια, σύμφωνα με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Οδική Ασφάλεια 2021-2030, τον Περιφερειακό Σχεδιασμό και την Εξειδίκευση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών. Η πολιτική της ΑΜΘ ως προς την οδική ασφάλεια εκπορεύεται από το δίπτυχο: Ασφαλείς δρόμοι και Υπεύθυνοι Οδηγοί αλλά και η ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής κινητικότητας λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα προβλήματα προσβασιμότητας. Έτσι, στην κατεύθυνση της βελτίωσης της οδικής ασφάλειας προβλέπονται δράσεις ενεργητικής οδικής ασφάλειας όπως βελτίωση χάραξης, βελτίωση οδοστρώματος, διαπλατύνσεις, αλλά και παθητικής οδικής ασφάλειας, όπως συστήματα καταγραφής ταχύτητας, βελτίωση σήμανσης και φωτισμού στα επικίνδυνα σημεία του εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της οδικής ασφάλειας εντάσσεται και η διαχείριση της μείωσης ταχύτητας κυκλοφορίας των οχημάτων που δύναται να επιτευχθεί, ιδίως σε σημεία υψηλού κινδύνου, με τεχνικές παρεμβάσεις στο οδικό δίκτυο, με σημειακές αλλαγές των υλικών στο οδόστρωμα, με αλλαγές στην οριζοντιογραφία οδών, με κυκλικούς κόμβους, κυκλικές νησίδες, κλπ. Οι παρεμβάσεις θα εξειδικευτούν περαιτέρω σύμφωνα με τις σχετικές μελέτες οδικής ασφάλειας, οι οποίες και θα αποτελέσουν κριτήριο ένταξης των αντίστοιχων πράξεων στο Πρόγραμμα. Επιπλέον, προβλέπεται καμπάνια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τη μείωση των τροχαίων συμβάντων και την εμπέδωση ασφαλούς οδικής συμπεριφοράς.

Η συνεισφορά της Δράσης Παρεμβάσεις βελτίωσης της οδικής ασφάλειας και της προσβασιμότητας των πολιτών στον Ειδικό Στόχο 3.2 είναι σημαντική, καθώς η βελτίωση της ασφάλειας του οδικού δικτύου είναι σύμφωνη με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών και την περιφερειακή εξειδίκευσή του. Επιδιώκεται κυρίως η βελτίωση των δεικτών οδικής ασφάλειας της χώρας για μείωση των θανάτων / βαριά τραυματιών κατά 50% μέχρι το έτος 2030, όπως περιγράφονται στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας.

Επιπρόσθετα, ο συγκεκριμένος τύπος δράσης αποσκοπεί στην ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής κινητικότητας, στη βελτίωση της σύνδεσης της ενδοχώρας με τα αστικά κέντρα, στη βελτίωση της προσβασιμότητας σε σημαντικούς τουριστικούς και πολιτιστικούς προορισμούς της ΑΜΘ. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπονται δράσεις αναβάθμισης/βελτίωσης του εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου της Περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Σχεδίου Μεταφορών.

Πέραν της ασφαλούς κινητικότητας, ο σχεδιασμός της Π-ΑΜΘ περιλαμβάνει και το στόχο για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα που δύναται να εφαρμοστεί στον αστικό χώρο και προωθείται μέσα από τα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, τα Σχέδια Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων και τα Σχέδια Έξυπνων Πόλεων. Στις πόλεις άλλωστε συγκεντρώνεται η πλειονότητα των κατοίκων της Περιφέρειας και είναι αυτές που με τον έντονο κυκλοφοριακό φόρτο και τους αυξημένους ρύπους επιβαρύνουν την ατμόσφαιρα. Επίσης προωθούνται οι πράσινες μεταφορές μέσω δράσεων για πιο καθαρές και υγιείς μετακινήσεις – εναλλακτικές μορφές μετακίνησης (ποδηλατόδρομοι, πεζοδρομήσεις κλπ). Η βιώσιμη κινητικότητα θα επιτευχθεί μέσω του Στόχου Πολιτικής 5

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος, η Δ.Α. θα εξειδικεύσει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει μετά την έγκρισή του Προγράμματος σε ότι αφορά τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλισθεί η μέγιστη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου, του Στόχου Πολιτικής και της προτεραιότητας όπου εντάσσονται.

Παράμετροι οι οποίοι θα ληφθούν υπόψη είναι:

- Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών 2014 - 2025 (ΣΠΕΜ).
- Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών για την Ελλάδα (ΕΣΣΜ) και η Περιφερειακή Εξειδίκευση.
- Οι πράξεις που υλοποιούνται από το Πρόγραμμα Μεταφορών -Υποδομών 2021-2025.
- Ο βαθμός ωριμότητας υλοποίησης.

Σύμφωνα με τη μέχρι σήμερα (Ιούλιος 2022) εξειδίκευση, το ΠεΠ ΑΜΘ 21-27 εκτιμάται ότι θα παρέμβει για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας τμημάτων οδού στην είσοδο της πόλης της Δράμας, στην Εθνικό Οδό (ΕΟ) Νο.57 (Δράμα – Ελληνοβουλγαρικά Σύνορα), της Παλαιάς Εθνική Οδού Νο.2 του Νομού Καβάλας, του τμήματος της Εθνικής Οδού Νο2 Μάκρης – Αλεξανδρούπολης στην ΠΕ Έβρου, τμημάτων της Ε.Ο.14 (Δράμας – Σταυρούπολης – Ξάνθης), της Ε.Ο. Νο 53 Αλεξανδρούπολη – Αισύμη, της Εθνικής Οδού Νο2, Τμήμα Δυτική Είσοδος Απαλού - Ανατολική Είσοδος Αεροδρομίου Δημόκριτος και τμήμα Απαλός – Λουτρός, Βελτίωση Οδικής Ασφάλειας του Εθνικού και Επαρχιακού οδικού δικτύου της Νήσου Θάσου και της Νήσου της Σαμοθράκης, Βελτίωση Οδικής Ασφάλειας Επαρχιακών Οδών 1,4,10,11,12 του Νομού Καβάλας, Βελτίωση Οδικής Ασφάλειας της Εθνικής Οδού 02 και των Επαρχιακών Οδών 06-07-08 του Νομού Καβάλας, άξονα Κομοτηνής - (Λάγους) Ξάνθη, στο ορεινό δίκτυο των ΠΕ Ξάνθης και Ροδόπης αλλά και στο Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο του Β. Έβρου στην περιοχή των Δήμων Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας, της επαρχιακής οδού Ν Ροδόπης τμήμα από Κοπτερό έως Ίασμο κλπ. Σε κάθε περίπτωση οι ανωτέρω αναφορές είναι ενδεικτικές και θα οριστικοποιηθούν κατά τη φάση εξειδίκευση του προγράμματος, σύμφωνα με το περιφερειακό σχέδιο οδικής ασφάλειας και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Οδική Ασφάλεια.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι: οι ΟΤΑ Α' Βαθμού και τα Νομικά τους Πρόσωπα, οι ΟΤΑ Β' βαθμού, η Εγνατία Οδός Α.Ε., η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Δ/ση Τεχνικών Έργων), το ΥΠΟΜΕΔΙ και εποπτευόμενοι φορείς, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Ωφελούμενοι θα είναι οι κάτοικοι και επισκέπτες της Π-ΑΜΘ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ3ii δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Κατά την υλοποίηση του προγράμματος θα εξετασθεί η δυνατότητα συνέργειας με πράξεις των προγραμμάτων Εδαφικής Συνεργασίας και ειδικότερα του προγράμματος INTERREG “Ελλάδα – Βουλγαρία”. Επίσης, το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες

προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 3.2 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων σχετίζεται με έργα βελτίωσης της οδικής ασφάλειας και της προσβασιμότητας των πολιτών και όχι κερδοφόρας δραστηριότητας.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO900	Μήκος οδών με βελτιωμένη ασφάλεια	Χιλιόμετρα	20,00	40,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR900	Οδικά ατυχήματα	ατυχήματα/έτος	376,00	2020-2029	282,00	ΕΛΣΤΑΤ / ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	093. Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών (αυτοκινητοδρόμων, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών οδών)	35.148.756,00
3	RSO3.2	Σύνολο			35.148.756,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	35.148.756,00
3	RSO3.2	Σύνολο			35.148.756,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	35.148.756,00
3	RSO3.2	Σύνολο			35.148.756,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	35.148.756,00
3	RSO3.2	Σύνολο			35.148.756,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 4Α. Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.2. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Επιδιώκεται η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των υποδομών και του εξοπλισμού όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης εξαιτίας της γήρανσης του υπάρχοντος κτιριακού αποθέματος και της ανάγκης ενίσχυσης της ασφάλειας των κτιρίων, αλλά και λόγω των ελλείψεων σε ΤΠΕ. Επίσης μέσω του ΕΣ4ii θα καλυφθούν νέες ανάγκες σε υποδομές της Π-ΑΜΘ που προκύπτουν στο πλαίσιο θεσμικών ρυθμίσεων όπως η δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση (Ν. 4521/2018). Επίσης, στόχος της Π-ΑΜΘ είναι η ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνολογιών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και η βελτίωση της ποιότητας της δημόσιας εκπαίδευσης, ώστε να καταστεί το σχολικό περιβάλλον ένας σύγχρονος χώρος μάθησης και ανάπτυξης νέων κατευθύνσεων και δεξιοτήτων.

Στο πλαίσιο του ΕΣ4ii προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

- Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός μονάδων προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας.

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η ενίσχυση και η αναβάθμιση υποδομών προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας.

Στην κατεύθυνση αυτή, προβλέπονται παρεμβάσεις όπως:

Δημιουργία νέων ή/και αναβάθμιση υφιστάμενων δομών προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας (παιδικοί/ βρεφονηπιακοί σταθμοί).

Εξοπλισμός νέων ή/ και υφιστάμενων δομών προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας συμπεριλαμβανομένης και της στήριξης αναγκών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

- Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός μονάδων πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Με τη χρηματοδότηση της εν λόγω δράσης προβλέπεται να καλυφθούν διαπιστωμένες εκπαιδευτικές ανάγκες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε κτιριακό δυναμικό, προμήθειας εξοπλισμού και διευκόλυνσης μαθητών ΑμεΑ.

- Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Με τη χρηματοδότηση της εν λόγω δράσης προβλέπεται να καλυφθούν διαπιστωμένες εκπαιδευτικές ανάγκες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε κτιριακό δυναμικό και προμήθειας εξοπλισμού. Ειδικότερα, και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Τομέα Παιδείας και ειδικότερα της Γενικής Γραμματείας Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης προτεραιότητα δίνεται στην α) φυσική προσβασιμότητα ΑμεΑ στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, β) στην αναβάθμιση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών και μεταφερόμενων έργων και έργων (phasing) και γ) στην αναβάθμιση εξοπλισμού στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης πράξεων θα λαμβάνεται υπόψη το επίπεδο ωριμότητας των έργων.

Το Πρόγραμμα της Π-ΑΜΘ εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις των εθνικών στρατηγικών πλαισίων (ΣΕΣ, ΕΠΑ 2021-2025, Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας) και εμφανίζει συμπληρωματικότητα με το Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» στο σκέλος της εκπαίδευσης.

Σημειώνεται ότι πριν την προκήρυξη των σχετικών δράσεων θα έχει ολοκληρωθεί η χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση των αναγκών από τα αρμόδια Υπουργεία σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΕΣΠΑ και, όπου είναι εφικτό, θα συνεργούν με τις δράσεις κοινωνικής ένταξης του ΕΚΤ+ ενώ αναλυτικότερη εξειδίκευση θα υπάρξει κατά τη φάση έκδοσης της σχετικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων και της διαμόρφωσης των κριτηρίων αξιολόγησης των πράξεων. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι, η τεκμηρίωση και η ιεράρχηση των αναγκών γίνεται σε συνεργασία με την Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης ΑΜΘ. Σημειώνεται ενδεικτικά ότι, ως υψηλή αναγκαιότητα, θεωρείται η κατασκευή νέων υποδομών εκπαίδευσης σε περιοχές που καταγράφεται συστέγαση σχολικών μονάδων ή διπλοβάρδιες, ή σε ορεινές περιοχές και μειονεκτικές περιοχές με υψηλά ποσοστά σχολικής διαρροής. Επίσης, προτεραιότητα δίνεται στην επέκταση υφιστάμενων υποδομών εκπαίδευσης, για την αύξηση της δυναμικότητας και την κάλυψη των αναγκών λόγω αύξησης του αριθμού των μαθητών, καθώς και κάθε επέμβαση που αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ασφάλειας (π.χ. και στατική ενίσχυση υποδομής), της άθλησης και της υγιεινής των χρηστών καθώς και της προσβασιμότητας ΑμεΑ. Υψηλής επίσης προτεραιότητας είναι οι παρεμβάσεις για την ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνολογιών και Τεχνολογικών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι: οι ΟΤΑ Α' Βαθμού και τα Νομικά τους Πρόσωπα, οι ΟΤΑ Β' βαθμού, τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα με έδρα την Π-ΑΜΘ, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και οι εποπτευόμενοι οργανισμοί του. Ωφελούμενοι θα είναι οι κάτοικοι της Π-ΑΜΘ και οι χρήστες των υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης και των εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας

ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ4ii δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η προτεινόμενη μορφή χρηματοδότησης για τη δημιουργία κινήτρου ανάληψης, των σχετικών δράσεων, είναι η επιχορήγηση. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους οι δαπάνες κατευθύνονται σε δραστηριότητες μονάδων προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, μονάδων πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που δεν παράγουν άμεσα έσοδα και επομένως δεν σχεδιάζονται χρηματοοικονομικά μέσα για να υποστηρίξουν τη χρηματοδότηση τέτοιων δράσεων.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO66	Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας	άτομα	0,00	200,00
4A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO67	Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων	άτομα	800,00	5.000,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR70	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας	χρήστες/έτος	12.969,00	2019-2029	13.169,00	ΟΠΣ	
4A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR71	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων	χρήστες/έτος	127.506,00	2019-2029	132.506,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	121. Υποδομή για προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα	3.400.000,00
4A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	122. Υποδομή για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	12.750.000,00
4A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	123. Υποδομή για τριτοβάθμια εκπαίδευση	13.600.000,00

4A	RSO4.2	Σύνολο			29.750.000,00
----	--------	--------	--	--	---------------

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	29.750.000,00
4A	RSO4.2	Σύνολο			29.750.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	29.750.000,00
4A	RSO4.2	Σύνολο			29.750.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	11.900.000,00
4A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	17.850.000,00
4A	RSO4.2	Σύνολο			29.750.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.5. Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Μέσω του ΕΣ4ν η Π-ΑΜΘ επιδιώκει να καλύψει ανάγκες που καταγράφονται στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας και οι οποίες επιτείνονται τόσο λόγω της υγειονομικής κρίσης, όσο και του υψηλού δείκτη γήρανσης του πληθυσμού της Π-ΑΜΘ.

Επίσης, όσον αφορά στην υγεία, επιδίωξη αποτελεί η αντιμετώπιση της ελλειμματικής πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας για τον πληθυσμό που διαβιεί σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές μέσα από την επιλογή δράσεων που αφορούν απομακρυσμένες υποδομές υγείας και κινητές μονάδες. Έμφαση επίσης, θα δοθεί στην ενίσχυση της πρωτοβάθμιας και της μακροχρόνιας φροντίδας υγείας, η οποία στοχεύει κυρίως τους οικονομικά ασθενέστερους πληθυσμούς, και στη συνέργεια των ταμείων ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+. Η εξειδίκευση και η ένταξη των πράξεων θα γίνει με βάση την χαρτογράφηση του Υπουργείου Υγείας, η οποία θα συγκεκριμενοποιεί και θα τεκμηριώνει τα κενά σε υποδομές και εξοπλισμό και σε συνδυασμό με τις στρατηγικές επιλογές και την προτεραιοποίηση του προγράμματος που αναφέρονται ανωτέρω.

Οι παρεμβάσεις που σχεδιάζονται έχουν ως στόχο την περαιτέρω ενίσχυση του περιφερειακού συστήματος υγείας κατά προτεραιότητα, σε περιοχές όπου εντοπίζεται υστέρηση και υποβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους κατοίκους με ζητούμενο την καθολική και ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας και εν τέλει, τη βελτίωση της υγείας και της ποιότητας ζωής του πληθυσμού.

Στο πλαίσιο του ΕΣ4ν προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

Υποδομές και εξοπλισμοί στον τομέα της υγείας

Η δράση αφορά παρεμβάσεις σε υποδομές του τομέα υγείας (συμπεριλαμβανομένου και του τομέα ψυχικής υγείας, επείγουσας προνοσοκομειακής και υποδομών αποκατάστασης), σε συμφωνία με την εθνική στρατηγική στον τομέα της υγείας και τις ανάγκες σε επίπεδο Περιφέρειας και περιλαμβάνει ιδίως τα εξής:

- Εκσυγχρονισμό κτιριακών υποδομών υγειονομικών μονάδων όλων των βαθμίδων με έμφαση στις υποδομές πρωτοβάθμιας υγείας και ειδικότερα Κέντρων Υγείας, Περιφερειακών Ιατρείων απομακρυσμένων περιοχών, και υποδομών που συνεργούν με τις δράσεις του ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών μελετών

- Προμήθεια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού για την κάλυψη ελλείψεων ή για τον εκσυγχρονισμό υφισταμένου, συμπεριλαμβάνεται η ενίσχυση της ΠΦΥ

- Κινητές μονάδες για παροχή υπηρεσιών υγείας με κατάλληλο εξοπλισμό

Η δράση αφορά στην προμήθεια κινητών μονάδων υγείας οι οποίες έχουν ως στόχο την ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών και κυρίως των απομακρυσμένων δύσβατων περιοχών της Περιφέρειας σε υπηρεσίες κυρίως ΠΦΥ, ώστε να υποστηριχθεί, διευκολυνθεί και εντατικοποιηθεί η υλοποίηση δράσεων πρόληψης της νόσου και προαγωγής της υγείας. Προβλέπεται να στελεχωθούν από επαγγελματίες υγείας και λοιπό βοηθητικό προσωπικό σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ν.4600/2019 όπως ισχύει, με χρηματοδότηση της λειτουργίας τους από το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο του παρόντος Προγράμματος.

-Ενίσχυση των υποδομών δημόσιας υγείας στην Περιφέρεια

Όσον αφορά την κοινωνική πρόνοια η προσπάθεια επικεντρώνεται στην δημιουργία δομών, οι οποίες θα στοχεύουν ως επι το πλείστον στην αποιδρυματοποίηση, την κατοίκον και την μακροχρόνια φροντίδα και θα αφορούν κυρίως πληθυσμούς σε υποβαθμισμένα ή/ και απομακρυσμένα περιβάλλοντα

Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός υποδομών κοινωνικής μέριμνας και ένταξης.

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης αφορά στην κατασκευή νέων και αναβάθμιση υφισταμένων υποδομών(ανοικτών, ημερήσιας φροντίδας), συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας του αναγκαίου εξοπλισμού, κοινωνικής πρόνοιας ευάλωτων ομάδων πληθυσμού , ΑμεΑ, Ρομά, μετανάστες, άτομα με νοητική στέρωση και πολλαπλές αναπηρίες, υποστηριζόμενης διαβίωσης ΑΜΕΑ, ημερήσιας φροντίδας ΑΜΕΑ και παιδιών ΑΜΕΑ προσχολικής ηλικίας κ.α.). Η ανάγκη για ανοικτές δομές υποστήριξης, π.χ. Κέντρα Ημέρας για ΑμεΑ και ηλικιωμένους, όπως προκύπτει από τις έρευνες των κοινωνικών λειτουργών των Κ.Κ. αλλά και τη διαβούλευση με τους αιρετούς της αυτοδιοίκησης (ΠΕΔ) εντοπίζεται εντονότερα σε περιοχές απομακρυσμένες, όπου η ιδιωτική πρωτοβουλία απουσιάζει και οι φροντιστές, οι οποίοι αδυνατούν να ανταπεξέλθουν, είναι υποχρεωμένοι να στραφούν στις κλειστές ιδιωτικές δομές των αστικών κέντρων. Με τη δράση αυτή ενισχύεται η αποιδρυματοποίηση και βελτιώνεται η ποιότητα ζωής των οικογενειών και των ατόμων που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας με την παραμονή τους στο κοινοτικό περιβάλλον. Το πρόγραμμα δεσμεύεται στην τήρηση της αρχής της της αποιδρυματοποίησης.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας δράσης και αναλόγως της πορείας ωρίμανσης των σχετικών αναγκών, μπορούν να εξειδικευτούν και να περιληφθούν παρεμβάσεις για την ένταξη πληθυσμών που διαμένουν σε ιδιαίτερα υποβαθμισμένους Οικισμούς της Περιφέρειας Α.Μ.Θ., όπως οι Ρομά. Σημειώνεται ότι οι δράσεις αυτές (π.χ. βελτίωσης των υποδομών και των συνθηκών διαβίωσης) θα αποτελούν μέρος ολοκληρωμένων τοπικών σχεδίων, τηρώντας την αρχή της αποφυγής των διακρίσεων. Σημειώνεται ότι όλες οι δράσεις ΕΤΠΑ για τους Ρομά θα είναι δεόντως αιτιολογημένες στο πλαίσιο του σχετικού Ολοκληρωμένου Τοπικού Σχεδίου Δράσης.

Η αξιολόγηση προτάσεων και η επιλογή των πράξεων θα βασιστεί στην χαρτογράφηση των αναγκών η οποία διενεργείται από τα αρμόδια Υπουργεία και, όπου είναι εφικτό, θα συνεργούν με τις δράσεις κοινωνικής ένταξης του ΕΚΤ+.

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος, η Δ.Α. θα εξειδικεύσει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια τα οποία και θα

εφαρμόζει μετά την έγκρισή του Προγράμματος σε ότι αφορά τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλισθεί η μέγιστη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου.

Τέλος, σε ότι αφορά το διαχωρισμό των δράσεων με το Ταμείο Ανάκαμψης θα υπάρξει συντονισμός και δέσμευση για κεντρικό συντονισμό, ώστε ο διαχωρισμός να γίνει από τα αρμόδια Υπουργεία σε επίπεδο Πράξεων και να εξασφαλιστεί η μη ύπαρξη επικαλύψεων και η επίτευξη συνέργειας /συμπληρωματικότητας με το εν λόγω Ταμείο.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Σημειώνεται ότι η ενίσχυση της ΠΦΥ αποτελεί προτεραιότητα με τις επενδύσεις σε υποδομές και εξοπλισμό για τη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα να περιορίζονται σε εθνικό επίπεδο στο 40% των πόρων ΕΤΠΑ για την Υγεία ενώ οι υποδομές σε επίπεδο κοινότητας θα συγχρηματοδοτούνται για να στηρίξουν την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Αποιδρυματοποίησης.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι: οι Κτιριακές Υποδομές Α.Ε., η 4η Υγειονομική Περιφέρεια, τα Νοσοκομεία, οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Υγείας, οι ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού και τα Νομικά τους Πρόσωπα, ΝΠΔΔ, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου και οι εποπτευόμενοι φορείς του. Ωφελοούμενοι θα είναι οι κάτοικοι και επισκέπτες της Π-ΑΜΘ που λαμβάνουν αναβαθμισμένες υπηρεσίες υγείας σε όλες τις βαθμίδες καθώς και οι ευάλωτες ομάδες πληθυσμού που διαβιούν στην Π-ΑΜΘ όπως: Ηλικιωμένοι, ΑμεΑ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ4ν δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο της συμπληρωματικότητας πόρων, το Πρόγραμμα θα εξετάσει τη δυνατότητα συνεργασίας των Δικαιούχων της Περιφέρειας ΑΜΘ με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και διακρατικής συνεργασίας στο πλαίσιο των σχεδιαζόμενων Προγραμμάτων ΕΕΣ της περιόδου 2021-2027. Επίσης, το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η προτεινόμενη μορφή χρηματοδότησης για τη δημιουργία κινήτρου ανάληψης, των σχετικών δράσεων, είναι η επιχορήγηση. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους οι δαπάνες κατευθύνονται σε δραστηριότητες υποδομών και εξοπλισμών στον τομέα της υγείας και υποδομών κοινωνικής μέριμνας και ένταξης που δεν παράγουν άμεσα έσοδα και επομένως δεν σχεδιάζονται χρηματοοικονομικά μέσα για να υποστηρίξουν τη χρηματοδότηση τέτοιων δράσεων.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO69	Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης	άτομα/έτος	40.000,00	100.000,00

4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO70	Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας (εκτός της στέγασης)	άτομα/έτος	0,00	300,00
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO910	Κινητές μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας	κινητές μονάδες	20,00	30,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC73	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης	χρήστες/έτος	1.100.000,00	2020-2029	1.200.000,00	ΟΠΣ	
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC74	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας	χρήστες/έτος	420,00	2020-2029	720,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	127. Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα	8.500.000,00
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	128. Υποδομές στον τομέα της υγείας	8.500.000,00
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	129. Υγειονομικός εξοπλισμός	13.347.514,00
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	130. Κινητά περιουσιακά στοιχεία στον τομέα της υγείας	2.550.000,00
4A	RSO4.5	Σύνολο			32.897.514,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	32.897.514,00
4A	RSO4.5	Σύνολο			32.897.514,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	32.897.514,00
4A	RSO4.5	Σύνολο			32.897.514,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	13.159.006,00
4A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	19.738.508,00
4A	RSO4.5	Σύνολο			32.897.514,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.6. Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Ο ΕΣ4νι υιοθετείται στο πλαίσιο της προτεραιότητας της Π-ΑΜΘ για την ενίσχυση του τριτογενή τομέα και ιδιαίτερα αναδυόμενων κλάδων όπως ο τουρισμός, μέσα από ποιοτική και θεματική διαφοροποίηση και διαρκή εξωστρέφεια. Προς την κατεύθυνση αυτή προτείνονται δράσεις που θα συνεισφέρουν στην αξιοποίηση τοπικών πόρων και πλεονεκτημάτων, στη διασύνδεση του τουρισμού με άλλους κλάδους όπως ο πολιτισμός για τον εμπλουτισμό του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος και την ανάδειξη – καθιέρωση της ΑΜΘ σε έναν τουριστικό προορισμό με ισχυρή ταυτότητα.

Η ανάδειξη σημαντικών στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού κάλλους της Π-ΑΜΘ και η υλοποίηση ενός στοχευμένου προγράμματος τουριστικής προβολής συνιστούν κρίσιμες πρωτοβουλίες για την αύξηση της επισκεψιμότητας της Περιφέρειας δεδομένου και του ισχυρού πλήγματος από την κρίση που βίωσε ή/και βιώνει ο κλάδος του τουρισμού λόγω της επιδημιολογικής κρίσης.

Ο τουρισμός εντάσσεται στην στρατηγική της Π-ΑΜΘ ως μηχανισμός αειφόρου ανάπτυξης και ανάδειξης του περιφερειακού και τοπικού κεφαλαίου, ως πεδίο τόνωσης της απασχόλησης, αλλά και ευκαιριών ένταξης στην αγορά εργασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (π.χ. νέοι, γυναίκες), καθώς και ως επιταχυντής οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης διασυνδέοντας τομείς αξίας, όπως ο πολιτισμός, η αγροδιατροφή και το περιβάλλον. Πρόκειται για τομείς στους οποίους η Περιφέρεια συγκεντρώνει ιδιαίτερα και μοναδικά χαρακτηριστικά και συνιστούν βασικούς πόρους του τουριστικού χαρτοφυλακίου που όμως απαιτούν προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση υπό το πρίσμα της βιώσιμης ανάπτυξης και της αειφορίας του τουρισμού, αλλά και της διασύνδεσής τους με συγκεκριμένους προορισμούς και δρώμενα προκειμένου να διαφοροποιηθεί το υφιστάμενο τουριστικό προϊόν της ΑΜΘ και να επιτευχθεί καλύτερη διάχυση τουριστικών ροών στον χώρο και τον χρόνο. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της ΑΜΘ ως τουριστικού προορισμού και παράλληλα, θα επιτευχθεί περαιτέρω κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη.

Η στόχευση της βιώσιμης ανάπτυξης και αειφορίας του τουρισμού εκπορεύεται από το Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο Τουριστικής Ανάπτυξης της Π-ΑΜΘ (2015), εναρμονίζεται με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τον Τουρισμό και εστιάζει στην μετεξέλιξη της Περιφέρειας σε έναν προσβάσιμο, ποιοτικό προορισμό ποικίλων εμπειριών με αιχμή τον εναλλακτικό τουρισμό (πολιτιστικό, θρησκευτικό, οικολογικό, χειμερινό, κ.α.) δημιουργώντας νέες οικονομικές δραστηριότητες, θέσεις εργασίας και προοπτικές για τη συγκράτηση του πληθυσμού και ενδυναμώνοντας την κοινωνική συνοχή.

Στην κατεύθυνση αυτή, το Πρόγραμμα επικεντρώνεται στην αναβάθμιση υποδομών θεματικού τουρισμού, στην διασφάλιση πρόσβασης σε πολιτιστικούς πόρους και φυσικά τοπία, στην αναβάθμιση και ανάδειξη πολιτιστικών υποδομών και περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας και μοναδικού κάλλους, στην υποστήριξη πολιτιστικών θεσμών και δράσεων παραγωγής σύγχρονου πολιτισμού με πρωταγωνιστές την τοπική κοινωνία, στη δόμηση μιας νέας τουριστικής ταυτότητας με ισχυρό brand name στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής προβολής και στην οργανωμένη διαχείριση και προβολή του τουριστικού προϊόντος και του προορισμού στο σύνολό του.

Ειδικότερα προβλέπονται τύποι δράσεων όπως:

· Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση πολιτιστικών υποδομών.

Συμπεριλαμβάνεται η ανάδειξη, συντήρηση και βελτίωση των υποδομών προσβασιμότητας και ερμηνείας μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και μουσειακών υποδομών με στόχο την απόδοσή τους στο κοινό.

- Ανάπτυξη ολοκληρωμένων προσβάσιμων τουριστικών προορισμών.
- Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση αξιόλογων χώρων φυσικής κληρονομιάς και ενίσχυση υποδομών προσβασιμότητας σε αυτούς.

Συμπεριλαμβάνεται η ανάδειξη και βελτίωση προσβασιμότητας περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (φυσικής κληρονομιάς) ως προορισμοί οικολογικού τουρισμού.

- Προστασία και ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών (εναλλακτικού) τουρισμού.

Συμπεριλαμβάνεται η ανακαίνιση και αναβάθμιση ειδικών τουριστικών υποδομών όπως π.χ. ιαματικά λουτρά, χιονοδρομικά κέντρα, τουριστικά λιμάνια.

- Δράσεις προβολής και ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς.

Συμπεριλαμβάνονται καινοτόμες δράσεις οργάνωσης και προβολής πολιτιστικών εκθεμάτων, μουσείων και μνημείων και η Υποστήριξη πολιτιστικών θεσμών και γεγονότων.

- Δράσεις προβολής τουριστικών πόρων και θεματικών μορφών τουρισμού.

Συμπεριλαμβάνονται δράσεις προβολής τουριστικών πόρων και θεματικού τουρισμού και εν γένει της ΑΜΘ ως συνολικού τουριστικού προορισμού στη λογική διαδικασιών και δράσεων διαχείρισης προορισμού.

Οι προτεινόμενες δράσεις εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις του ΣΕΣ και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης σε ότι αφορά τον τουρισμό και την εξωστρέφεια της χώρας ως τουριστικού προορισμού, αλλά και με το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ως προς τον άξονα 4.6 και τις κατευθύνσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τομέων τουρισμού και πολιτισμού ως κύριων οικονομικών τομέων της χώρας.

Τα έργα που θα υλοποιηθούν στον ΕΣ4νι θα εναρμονίζονται με το Εθνικό Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Τουρισμού 2021-2025, με τη μελέτη «Ελληνικός Τουρισμός 2030 | Σχέδια Δράσης» καθώς και με την περιφερειακή στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης.

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος, η Δ.Α. θα εξειδικεύσει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει μετά την έγκρισή του Προγράμματος σε ότι αφορά τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλισθεί η μέγιστη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου.

Κατά την εξειδίκευση και ενεργοποίηση του προγράμματος θα δοθεί έμφαση στη συστηματική επικοινωνία της αξίας των πολιτιστικών αγαθών, στα οποία προγραμματίζονται παρεμβάσεις, προς το ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένου και του μη ελληνόφωνου με άμεσο και κατανοητό τρόπο. Τέτοιες ενέργειες μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνουν, ανά Πράξη και ως υποέργα αυτής: σήμανση, ερμηνευτικές πινακίδες, ενημερωτικό υλικό (π.χ. οδηγούς, φυλλάδια, και σε γραφή Braille), οπτικοακουστικό υλικό, εκπαιδευτικές δράσεις, δράσεις επικοινωνίας, προβολής και δημοσιότητας (π.χ. ημερίδες, συνέδρια) κλπ., αξιοποιώντας, όπου είναι εφικτό, τη χρήση και των νέων τεχνολογιών. Για την προβολή των μνημείων και γενικότερα του πολιτιστικού αποθέματος θα δίνεται βαρύτητα στη συμβολή τους στην τοπική οικονομία και κοινωνία

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι: η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, οι ΟΤΑ Α΄ βαθμού και τα Νομικά τους Πρόσωπα με αρμοδιότητες στους τομείς τουρισμού / πολιτισμού, το Υπουργείο Πολιτισμού, οι τοπικές του υπηρεσίες και τα εποπτευόμενα ΝΠ, το Υπουργείο Τουρισμού.

Ωφελούμενοι θα είναι οι κάτοικοι και επισκέπτες της Π-ΑΜΘ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ4νι δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Οι τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού συνιστούν πεδία τα οποία μπορούν να τύχουν συμπληρωματικής στήριξης μέσα από την αναζήτηση διαπεριφερειακών, διασυνοριακών και διακρατικών συνεργασιών στο πλαίσιο των Προγραμμάτων ΕΕΣ της περιόδου 2021-2027. Επίσης, το Πρόγραμμα

συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 4.6 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων σχετίζεται με έργα ανάδειξης φυσικών και πολιτιστικών πόρων και τουριστικής προβολής της Περιφέρειας, με παρεμβάσεις βελτίωσης των υποδομών προσβασιμότητας, κλπ., που δεν παράγουν άμεσα έσοδα και επομένως δεν σχεδιάζονται χρηματοοικονομικά μέσα για να υποστηρίξουν τη χρηματοδότηση τέτοιων δράσεων.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO77	Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι	1,00	5,00
4A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO911	Δράσεις τουριστικής προβολής	Δράσεις	10,00	20,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός	Ταμείο	Κατηγορία	Αναγνωριστικός	Δείκτης	Μονάδα	Γραμμή βάσης	Έτος	Στόχος	Πηγή	Παρατηρήσεις
---------------	---------	--------	-----------	----------------	---------	--------	--------------	------	--------	------	--------------

	στόχος		περιφέρειας	κωδικός		μέτρησης	ή τιμή αναφοράς	αναφοράς	(2029)	δεδομένων	
4A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR77	Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	επισκέπτες/έτος	821.907,00	2018-2029	871.907,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	4.250.000,00
4A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	4.250.000,00
4A	RSO4.6	Σύνολο			8.500.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	8.500.000,00
4A	RSO4.6	Σύνολο			8.500.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	8.500.000,00
4A	RSO4.6	Σύνολο			8.500.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	8.500.000,00
4A	RSO4.6	Σύνολο			8.500.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 4B. Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (EKT+)

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας· (EKT+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:

Η Π-AMΘ μέσω του ΕΣ4α του EKT+ επιδιώκει να αντιμετωπίσει το έντονο πρόβλημα της ανεργίας, ως αποτέλεσμα της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης που βίωσε η χώρα από το 2009 και εντεύθεν, της χαμηλής παραγωγικότητας του πρωτογενή τομέα, της αποβιομηχάνισης και του δυσμενούς περιβάλλοντος που δημιούργησε η υγειονομική κρίση του Covid-19.

Στην κατεύθυνση αυτή προωθούνται ενεργητικές δράσεις στήριξης της απασχόλησης και της αυτοαπασχόλησης κατά προτεραιότητα σε τομείς της στρατηγικής RIS3 αλλά και σε περιοχές εφαρμογής στρατηγικών BAA και OXE.

Στο πλαίσιο του ΕΣ4α προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

- **Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για ανέργους σε επιχειρήσεις (ΝΘΕ) κατά προτεραιότητα σε τομείς της στρατηγικής RIS3.**
- **Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για ανέργους σε επιχειρήσεις (ΝΘΕ σε περιοχές εφαρμογής ολοκληρωμένων χωρικών στρατηγικών (BAA και OXE).**
- **Συμβουλευτική – κατάρτιση – πιστοποίηση – πρακτική άσκηση – mentoring σε ανέργους.**
- **Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης (ίδρυση επιχειρήσεων από ανέργους - Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες NEE) κατά προτεραιότητα σε τομείς της στρατηγικής RIS3.**
- **Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης (ίδρυση επιχειρήσεων από ανέργους - Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες NEE) σε περιοχές εφαρμογής ολοκληρωμένων χωρικών στρατηγικών (BAA και OXE).**
- **Δράσεις στήριξης υφιστάμενων ή νέων κοινωνικών επιχειρήσεων (ΚΑΛΟ), συμπεριλαμβανομένων ενεργειών υποστήριξης/συμβουλευτικής/mentoring για τις νέες επιχειρήσεις για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους.**

Το Πρόγραμμα της Π-AMΘ εναρμονίζεται με τη στόχευση του ΣΕΣ (ΣΠ4) για μια πιο κοινωνική Ελλάδα, για αύξηση της απασχόλησης και στήριξη της αυτοαπασχόλησης, καθώς και με την Τελική Έκθεση Πισσαρίδη και τις κατευθύνσεις για αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Επίσης βρίσκεται σε συνάφεια με το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας το οποίο είναι απολύτως συμβατό με τις προτεραιότητες και προκλήσεις που προσδιορίστηκαν στις Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την Οικονομική Πολιτική στην Ευρωζώνη το 2021.

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος, η Δ.Α. θα εξειδικεύσει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει μετά την έγκρισή του Προγράμματος σε ότι αφορά τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλισθεί η

μέγιστη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου. Προτεραιότητα δίδεται σε πράξεις που υποστηρίζουν τομείς της στρατηγικής RIS3, καθώς και σε τομείς της οικονομίας που μπορούν να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία για τα ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες της Περιφέρειας. Επίσης, εκτιμάται ότι μέσω της ενίσχυσης της απασχόλησης και της αυτοαπασχόλησης σε περιοχές εφαρμογής BAA και OXE θα αντιμετωπιστούν κρίσιμα ζητήματα μείωσης του πληθυσμού ειδικά σε απομακρυσμένες περιοχές της υπαίθρου αλλά και σε θύλακες εντός αστικών περιοχών, εξαιτίας της μετακίνησης ιδίως των νέων για αναζήτηση ευκαιριών απασχόλησης.

Σημειώνεται ότι πριν την ενεργοποίηση σχετικών δράσεων θα υπάρξει μέριμνα στην εξειδίκευση των προσκλήσεων για την αποφυγή επικάλυψης και την επίτευξη της μέγιστης συμπληρωματικότητας με το πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή», το οποίο θα καλύψει με πολύ περισσότερους πόρους και σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα τα προβλήματα που προέκυψαν από την σταδιακή αποβιομηχάνιση πολλών περιοχών της Περιφέρειας. Η συμβολή του ΕΠ της Περιφέρειας αφορά στοχευμένες παρεμβάσεις, οι οποίες θα λειτουργήσουν σε συνέργεια με τις άλλες δράσεις που θα σχεδιαστούν από τους δικαιούχους των OXE και στο πλαίσιο των τομέων της RIS3 με ιδιαίτερη στόχευση (έμφαση) στους νέους άνεργους, στις γυναίκες αλλά και στους μακροχρόνια άνεργους.

Σημειώνεται επίσης ότι, στο πλαίσιο των δράσεων ενεργητικής απασχόλησης σε άνεργους, θα εφαρμοσθεί και η διαδικασία εξατομικευμένης προσέγγισης όπως προβλέπεται στο θεσμικό πλαίσιο της Δημόσιας Επιχείρησης Απασχόλησης (ΔΥΠΑ).

Οι ωφελούμενοι θα υποστηριχθούν και με άλλες ενέργειες, όπως εκπαίδευση και συμβουλευτική.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχου είναι: α) οι άνεργοι της Π-ΑΜΘ, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια άνεργων, των γυναικών αλλά και των νέων. β) οι επιχειρήσεις της Π-ΑΜΘ που δραστηριοποιούνται σε τομείς της στρατηγικής RIS3 αλλά και οι υφιστάμενες εντός των περιοχών εφαρμογής ολοκληρωμένων χωρικών στρατηγικών (BAA και OXE).

Νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας

ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Ο Ειδικός Στόχος 4α καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας σε ότι αφορά στις δράσεις της στρατηγικής RIS3 αλλά και στοχευμένα περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ και ΒΑΑ.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η προτιμώμενη μορφή χρηματοδότησης για τη δημιουργία κινήτρου ανάληψης, των σχετικών δράσεων, είναι η επιχορήγηση. Σε κάθε περίπτωση όμως, ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για την ενίσχυση των επιχειρήσεων θα εξεταστεί στη βάση των αποτελεσμάτων σχετικής μελέτης. Στο βαθμό που θα αποφασιστεί κατά την εξειδίκευση των προσκλήσεων του Προγράμματος η χρήση του εργαλείου για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, τη διασφάλιση της σχετικής τεχνογνωσίας και των απαιτούμενων συνεργειών θα γίνεται με εκχώρηση των απαιτούμενων πόρων από το ΠεΠ σε κεντρική δομή που θα έχει αναλάβει ανάλογες δράσεις.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO02	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	άτομα	110,00	570,00
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO19	Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	οντότητες	10,00	60,00
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO075	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	αριθμός στρατηγικών	0,00	7,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECR03	Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	175,00	2020-2029	200,00	ΟΠΣ	
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECR05	Συμμετέχοντες που βρίσκουν θέση απασχόλησης εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	210,00	2020-2029	225,00	ΟΠΣ	
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR803	Αριθμός νέων θέσεων εργασίας που διατηρήθηκαν στις ΜΜΕ 12 μήνες μετά τη λήξη της επιδότησης	Αριθμός ατόμων	20,00	2020-2029	25,00	ΟΠΣ	
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR998	Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	25,00	2020-2029	45,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	134. Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση	5.100.000,00
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	137. Στήριξη της αυτοαπασχόλησης και της σύστασης επιχειρήσεων	4.887.500,00
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	138. Στήριξη της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων	850.000,00
4B	ESO4.1	Σύνολο			10.837.500,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	10.837.500,00
4B	ESO4.1	Σύνολο			10.837.500,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. ΟΕΕ — Πόλεις, κομποπόλεις και προάστια	2.550.000,00
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	2.550.000,00
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	5.737.500,00
4B	ESO4.1	Σύνολο			10.837.500,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Επενδύσεις στην έρευνα και καινοτομία και στην έξυπνη εξειδίκευση	3.612.500,00

4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	10. Αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο	7.225.000,00
4B	ESO4.1	Σύνολο			10.837.500,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	10.837.500,00
4B	ESO4.1	Σύνολο			10.837.500,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.4. Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία (ΕΚΤ+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Στο πλαίσιο του ΕΣ4δ προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

· Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματιών στην αλλαγή, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης, κατά προτεραιότητα σε περιοχές εφαρμογής ολοκληρωμένων χωρικών στρατηγικών (ΒΑΑ και ΟΧΕ).

Ο ΕΣ αναμένεται να συνεισφέρει στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων συμπεριλαμβανομένων και των αυτοαπασχολούμενων μέσα από την απόκτηση σύγχρονων γνώσεων συμβάλλοντας στην επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των αυτοαπασχολούμενων. Πρόθεση της Περιφέρειας είναι η στενή συνεργασία με τον Μηχανισμό Διάγνωσης της Αγοράς Εργασίας κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων, ώστε να εξασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα.

Από τη μέχρι σήμερα (Ιούλιος 2022) εξειδίκευση του προγράμματος προκύπτουν ανάγκες προσαρμογής των εργαζομένων σε ψηφιακές δεξιότητες και νέες τεχνολογίες, στον τομέα του τουρισμού, της αγροδιατροφής και των μεταφορών. Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό αναδυόμενο ρόλο της Π-ΑΜΘ στον τομέα της ενέργειας, εκτιμάται ότι μέρος των πόρων θα κατευθύνουν για την ενίσχυση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των εργαζομένων και προς τον τομέα αυτό. Παράλληλα, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Περιφέρειας σε ότι αφορά στο πλούσιο πολιτιστικό και φυσικό απόθεμα, προτάσσουν ως υψηλής προτεραιότητας σχετικές ανάγκες εργαζομένων επιχειρήσεων στον τομέα του περιβάλλοντος, της υγείας και των φαρμάκων. Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι στο πλαίσιο των τοπικών στρατηγικών και των στρατηγικών αστικής ανάπτυξης, γνώσεις και δεξιότητες σε παραδοσιακά επαγγέλματα (π.χ. παραδοσιακή ναυπήγηση) αλλά και πιστοποίηση τουριστικών ξεναγών ή / και ξεναγών εναλλακτικού τουρισμού αναφέρονται ως ανάγκες από τις αστικές αρχές.

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις λαμβάνουν υπόψη τις Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τη χώρα, λειτουργούν συμπληρωματικά, τόσο στον τρίτο Πυλώνα του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την απασχόληση, τις δεξιότητες και την κοινωνική συνοχή, στον Αναπτυξιακό Στόχο 'Κοινωνική Ανάπτυξη' του ΕΠΑ 2021-2025, όσο και στις πολιτικές του τομεακού προγράμματος 'Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση'. Παράλληλα, οι παρεμβάσεις βρίσκονται σε ευθυγράμμιση με τις κατευθύνσεις του σχεδίου δράσης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων για τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης στην πραγματική οικονομία, για πρότυπα εργασίας ασφάλειας και υγείας κατάλληλα για το μέλλον της εργασίας.

Σημειώνεται ότι πριν την ενεργοποίηση σχετικών δράσεων θα υπάρξει μέριμνα στην εξειδίκευση των προσκλήσεων για την αποφυγή επικάλυψης και την επίτευξη της μέγιστης συμπληρωματικότητας με το πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή».

Σημειώνεται επίσης ότι, κατά τη φάση ενεργοποίησης δράσεων ενεργητικής απασχόλησης και συμβουλευτικής σε ανέργους, θα εφαρμοσθεί και η διαδικασία συμβουλευτικής από τη Δημόσια Επιχείρησης Απασχόλησης (ΔΥΠΑ).

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Απασχολούμενοι - Γενικός πληθυσμός - Επιχειρήσεις

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ4δ εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα σε περιοχές εφαρμογής ολοκληρωμένων χωρικών στρατηγικών (BAA και OXE).

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και

συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η προτιμώμενη μορφή χρηματοδότησης για τη δημιουργία κινήτρου ανάληψης, των σχετικών δράσεων, είναι η επιχορήγηση. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους οι δαπάνες κατευθύνονται σε δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων ανθρώπινων πόρων που δεν παράγουν άμεσα έσοδα και επομένως δεν σχεδιάζονται χρηματοοικονομικά μέσα για να υποστηρίξουν την χρηματοδότηση τέτοιων δράσεων.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4B	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO05	Απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων	άτομα	180,00	900,00
4B	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO075	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	αριθμός στρατηγικών	0,00	7,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4B	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECR03	Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	630,00	2020-2029	720,00	ΟΠΣ	

4B	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR998	Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	25,00	2020-2029	45,00	ΟΠΣ	
----	--------	------	-----------------------------------	--------	--	---------------	-------	-----------	-------	-----	--

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	146. Στήριξη της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή	2.550.000,00
4B	ESO4.4	Σύνολο			2.550.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	2.550.000,00
4B	ESO4.4	Σύνολο			2.550.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. ΟΕΕ — Πόλεις, κωμοπόλεις και προάστια	1.275.000,00
4B	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	1.275.000,00
4B	ESO4.4	Σύνολο			2.550.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

4B	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	10. Αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο	2.550.000,00
4B	ESO4.4	Σύνολο			2.550.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	2.550.000,00
4B	ESO4.4	Σύνολο			2.550.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες (EKT+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:

Η Π-AMΘ επιδιώκει να εξασφαλίσει ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση για όλους. Σε αυτό το πλαίσιο θα παρέχεται εξειδικευμένη και εξατομικευμένη υποστήριξη σε μαθητές με αναπηρία ή και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αλλά και σε παιδιά πληθυσμιακών ομάδων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά υπό το πρίσμα της Εγγύησης για το Παιδί. Σκοπός είναι η καταπολέμηση της σχολικής διαρροής, (η Περιφέρεια έχει τα υψηλότερα ποσοστά στη Χώρα) και του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, μέσω της ενίσχυσης και εξέλιξης των ικανοτήτων των παιδιών.

Ο σχεδιασμός και η εκτίμηση των απαραίτητων δαπανών για την υλοποίηση των δράσεων βασίστηκε στα αποτελέσματα από την υλοποίηση παρόμοιων δράσεων στην προηγούμενη Π.Π.

Επίσης, η προώθηση και θεμελίωση ενός συστήματος, ενταξιακής/συμπεριληπτικής εκπαίδευσης ως εκπαιδευτικής προσέγγισης, αποσκοπεί στην άρση των φραγμών στη μάθηση και στη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης στο εκπαιδευτικό σύστημα και στο κοινωνικό γίνεσθαι όλων των μαθητών, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Η διασφάλιση επαρκών πόρων (ανθρώπινων και υλικών), η στρατηγική ενίσχυση των ενταξιακών δομών εκπαίδευσης, η διασφάλιση της καθολικής προσβασιμότητας και η έγκαιρη αξιολόγηση και εκπαιδευτική παρέμβαση, αποτελούν βασικές συνιστώσες του σχεδίου γενίκευσης της συμπεριληπτικής/ενταξιακής εκπαίδευσης βάσει της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία που έχει επικυρωθεί με σχετική νομοθεσία από την ελληνική πολιτεία.

Στο πλαίσιο του ΕΣ4στ προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

- Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Ενίσχυση κέντρων εκπαιδευτικής και συμβουλευτικής υποστήριξης (ΚΕΣΥ).
- Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης STEM (ΚΔΑΠ STEM)

Ο ΕΣ αναμένεται να συνεισφέρει στην εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση και στην αποτροπή της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης. Οι δράσεις αναμένεται να ενισχύσουν την εφαρμογή Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Εγγύηση για τα Παιδιά και ιδιαίτερα του Στόχου για το δικαίωμα των παιδιών να αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητές τους.

Ειδικότερα το πρόγραμμα ανάπτυξης και ενδυνάμωσης διεπιστημονικών συμβουλευτικών και υποστηρικτικών δομών και μαθησιακής υποστήριξης στοχεύει: Α) στη **στήριξη και ενίσχυση του θεσμού της συνεκπαίδευσης και της υποστήριξης για τη συμπερίληψη μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στα σχολεία γενικής αγωγής της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης** και Β) στην **ψυχοκοινωνική**

ενδυνάμωση και την ενίσχυση της εκπαίδευσης των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Συγκεκριμένα προβλέπεται η ενίσχυση των σχολικών μονάδων με εκπαιδευτικούς οι οποίοι συλλειτουργούν και συνεργάζονται με τον εκπαιδευτικό της τάξης και υποστηρίζουν τους μαθητές/τριες με αναπηρία ή και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Επίσης, προβλέπεται η ενίσχυση των **Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.,** πρώην ΚΕ.ΣΥ.) και η υποστήριξη της ανάπτυξη **Σχολικών Δικτύων Εκπαίδευσης και Υποστήριξης (ΣΔΕΥ)** και της λειτουργίας των **Επιτροπών Διαγνωστικής Υποστήριξης (ΕΔΥ).**

ΚΔΑΠ STEM, που στοχεύουν στην εξοικείωση παιδιών γυμνασίου (13-15 ετών) χαμηλών εισοδημάτων σε προγράμματα μαθηματικών, φυσικής και ρομποτικής, δεδομένων των χαμηλών ποσοστών εξοικείωσης τους με τα αντικείμενα αυτά. Αποτελεί νέα δράση, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της οποίας θα ξεκινήσει από την αντίστοιχη δράση του Ταμείου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) και κατόπιν θα συνεχιστεί στο Περιφερειακό Πρόγραμμα, σύμφωνα με τις οδηγίες του αρμόδιου υπουργείου.

Δύναται επίσης, να υλοποιηθούν δράσεις στο πεδίο της αντιμετώπισης της σχολικής διαρροής σύμφωνα με τις κατευθύνσεις των αρμόδιων για το θέμα, Υπουργείου Παιδείας και Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Για τον σχεδιασμό και εξειδίκευση των εν λόγω παρεμβάσεων δύναται να αξιοποιηθούν μελέτες και δεδομένα που θα προέλθουν από το «Ειδικό Παρατηρητήριο Μαθητικής Διαρροής» του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής και το υπό θεσμοθέτηση Παρατηρητήριο Ανισοτήτων, ενώ θα ληφθεί υπόψη η επίτευξη μέγιστης συμπληρωματικότητας με σχετικές παρεμβάσεις από το ΠΑΔΚΣ και το ΤΑΑ.

Σημειώνεται ότι εθνικοί πόροι δύνανται να συνδράμουν συμπληρωματικά ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες της δράσης **Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην Π-ΑΜΘ.**

Το Πρόγραμμα εναρμονίζεται με τις εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές για την αναπηρία.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσήμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι :

- Μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Παιδιά σε ανάγκη και ιδιαίτερα ευάλωτα παιδιά.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Ο ΕΣ4στ συμβάλλει στην ισότιμη συμμετοχή στην εκπαίδευση μειονεκτουσών ομάδων πληθυσμού όπως παιδιά με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές

ανάγκες, αλλά και παιδιά πληθυσμιακών ομάδων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στην πρώιμη προσχολική ηλικία.

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ4στ δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η προτιμώμενη μορφή χρηματοδότησης για τη δημιουργία κινήτρου ανάληψης, των σχετικών δράσεων, είναι η επιχορήγηση. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους οι δαπάνες κατευθύνονται σε δραστηριότητες που δεν συνδέονται άμεσα με την οικονομική δραστηριότητα και την κερδοφορία μιας τυπικής επιχείρησης που θέλει να αυξήσει τον κύκλο εργασιών της και επομένως δεν σχεδιάζονται χρηματοοικονομικά μέσα για την χρηματοδότηση τέτοιων δράσεων.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO798	Αριθμός δομών για την ένταξη παιδιών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	Αριθμός δομών	325,00	325,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR798	Αριθμός ωφελουμένων παιδιών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.	Αριθμός ατόμων	50,00	2020-2029	380,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	149. Στήριξη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (εξαιρουμένων των υποδομών)	24.310.000,00
4B	ESO4.6	Σύνολο			24.310.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	24.310.000,00
4B	ESO4.6	Σύνολο			24.310.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	24.310.000,00
4B	ESO4.6	Σύνολο			24.310.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	06. Αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας	24.310.000,00
4B	ESO4.6	Σύνολο			24.310.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	24.310.000,00
4B	ESO4.6	Σύνολο			24.310.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.9. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών (ΕΚΤ+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Στην Π-ΑΜΘ τον Ιανουάριο του 2021, ο αριθμός των αιτούντων άσυλο ανέρχονταν σε 1.605 άτομα συνιστώντας το 0,3% του πληθυσμού της, ενώ τον Ιούνιο του ίδιου έτους οι αιτούντες άσυλο μειώθηκαν ελαφρώς φθάνοντας τα 1.513 άτομα (0,25% του πληθυσμού της Π-ΑΜΘ). Σε ότι αφορά τις εκκρεμείς αιτήσεις αδειών διαμονής στην Περιφέρεια, αυτές τον Μάιο του 2021 ανήλθαν σε 2.927 ενώ σε σύνολο χώρας ήταν 18.614 (Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου, Ενημερωτικό 5/2021). Εστιάζοντας στο ότι η Π-ΑΜΘ μέσω του Έβρου βρίσκεται στη ροή του μεταναστευτικού διαδρόμου χρήζει δράσεων με τις οποίες επιδιώκεται η σταδιακή ενσωμάτωση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην κοινωνία της Π-ΑΜΘ, μέσω μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης με άξονα την αυτόνομη διαβίωση. Για τις εκτιμήσεις όσον αφορά τον αριθμό, το προφίλ και τις ανάγκες των ωφελούμενων λαμβάνονται υπόψη από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, αρμόδιου για το σχεδιασμό, πολλές μεταβλητές όπως:

- Ο αριθμός των ωφελούμενων που λαμβάνουν επίδομα στέγασης
- Ο ρυθμός αναγνωρίσεων και γενικά των διαδικασιών της Υπηρεσίας Ασύλου
- Ο αριθμός των δομών φιλοξενίας ανά περιοχή
- Ο αριθμός των Δικαιούχων Διεθνούς προστασίας που διαμένουν ανά περιοχή
- Οι ευκαιρίες απασχόλησης
- Οι προβλεπόμενες δραστηριότητες του προγράμματος (Κέντρα Εκμάθησης Γλώσσας, αίθουσες διδασκαλίας κτλ) ανά περιοχή

Πολλές από αυτές τις μεταβλητές μπορεί να αλλάξουν από χρόνο σε χρόνο , καθώς βασίζονται σε πολλούς παράγοντες όπως οι κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις σε κάθε περιοχή, οι ευκαιρίες ένταξης στην κοινότητα, τα κίνητρα του προγράμματος κτλ..

Η ένταξη προσφύγων και μεταναστών απαιτεί την ύπαρξη ενός πλέγματος υπηρεσιών που θα βοηθήσουν τα άτομα αυτά σε επίπεδο επικοινωνίας, συνδιαλλαγής με το δημόσιο, διασύνδεσης με την αγορά εργασίας, απογραφής και ένταξης τους στα οικονομικά, επαγγελματικά μητρώα και την κοινωνική ασφάλιση. Μέσω της υποστήριξης αυτής θα εξασφαλίσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που θα τους δώσουν πρόσβαση στην εργασία, την περίθαλψη και σε λοιπές αστικές και κοινωνικές υπηρεσίες.

Στο πλαίσιο του ΕΣ4θ προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

- **Ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας (π.χ. προγράμματα ενίσχυσης και ανάπτυξης ψηφιακών και κοινωνικών δεξιοτήτων, ενέργειες κοινωνικής ένταξης, επιδότηση ενοικίου, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών φορέων και οργανισμών) (νέο Ήλιος).**
- **Μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε υπηκόους τρίτων χωρών.**

Δράσεις ευαισθητοποίησης και διαπολιτισμικής αλληλεπίδρασης.

Δύναται, εφόσον προκύψει ανάγκη, να υλοποιηθούν δράσεις ειδικά για δικαιούχους προσωρινής προστασίας εκπατρισμένους πολίτες Ουκρανίας.

Μέσω αυτών των δράσεων αναμένεται να επιτευχθούν αποτελέσματα όπως διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης, ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και εναρμόνιση με τις εθνικές και ευρωπαϊκές στρατηγικές για την κοινωνική ένταξη.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσήμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασική ομάδα στόχου αποτελούν οι υπήκοοι τρίτων χωρών περιλαμβανομένων προσφύγων και μεταναστών (δικαιούχοι διεθνούς προστασίας). Η Ομάδα Στόχος του προγράμματος «νέο Ήλιος» είναι οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας καθώς και οι δικαιούχοι προσωρινής προστασίας εκπατρισμένοι πολίτες Ουκρανίας.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Ο ΕΣ40 συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός πλαισίου που θα εξασφαλίζει την αυτόνομη διαβίωση των αιτούντων άσυλο και νόμιμα διαβιούντων στην Περιφέρεια και την ομαλή μετάβασή τους από το στάδιο της υποδοχής, στο στάδιο της κοινωνικής ένταξης και ενσωμάτωσης στην κοινωνία και την οικονομία της Περιφέρειας. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιστεί ισότιμη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες (στέγαση, εκπαίδευση, απασχόληση), διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών στην Περιφέρεια και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ4θ δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η προτιμώμενη μορφή χρηματοδότησης για τη δημιουργία κινήτρου ανάληψης, των σχετικών δράσεων, είναι η επιχορήγηση. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους οι δαπάνες κατευθύνονται σε δραστηριότητες που δεν συνδέονται άμεσα με την οικονομική δραστηριότητα και την κερδοφορία μιας τυπικής επιχείρησης που θέλει να αυξήσει τον κύκλο εργασιών της και επομένως δεν σχεδιάζονται χρηματοοικονομικά μέσα για την χρηματοδότηση τέτοιων δράσεων.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO13	Υπήκοοι τρίτων χωρών	άτομα	110,00	1.100,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR790	Υπήκοοι τρίτων χωρών που αναζητούν ή που βρίσκουν απασχόληση αμέσως μετά τη συμμετοχή τους	Αριθμός ατόμων	850,00	2020-2029	950,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	156. Ειδικές δράσεις για την αύξηση της συμμετοχής των υπηκόων τρίτων χωρών στην απασχόληση	3.060.000,00
4B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	157. Μέτρα για την κοινωνική ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών	510.000,00
4B	ESO4.9	Σύνολο			3.570.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	3.570.000,00
4B	ESO4.9	Σύνολο			3.570.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	3.570.000,00

4B	ESO4.9	Σύνολο			3.570.000,00
----	--------	--------	--	--	--------------

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.9	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	3.570.000,00
4B	ESO4.9	Σύνολο			3.570.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.9	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	3.570.000,00
4B	ESO4.9	Σύνολο			3.570.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά (ΕΚΤ+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Ο αριθμός των Ρομά στην Περιφέρεια είναι σχετικά αρκετά υψηλός και παράλληλα η κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση παρουσιάζει ιδιαιτερότητες σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές της χώρας. Πρόβλημα καταυλισμών δεν παρουσιάζεται, αντίθετα οι υποδομές των οικισμών όπου διαβιών σε μόνιμες κατοικίες είναι συχνά ελλιπείς, γεγονός που εντείνει την περιθωριοποίησή τους. Το Πρόγραμμα στοχεύει μέσω του 4.Α (ΕΤΠΑ) να απαντήσει σε αυτήν την ανάγκη, καθώς και μέσω της δράσης «**Υποστήριξη των Ρομά για βελτίωση συνθηκών διαβίωσης**» του ΕΚΤ+

Από την καταγραφή των αναγκών, μέσω των 8 παραρτημάτων Ρομά των ΚΚ της Περιφέρειας αναδεικνύεται μαζί με τη σχολική διαρροή, ως κύρια αιτία της περιθωριοποίησής τους η ανεργία, η οποία λειτουργεί ανασταλτικά στην αποδοχή τους από την κυρίαρχη κοινότητα αλλά και το αντίστροφο. Το σπάσιμο αυτού του φαύλου κύκλου αποτελεί στρατηγική επιλογή του Προγράμματος και αποτελεί ένα ιδιαίτερα φιλόδοξο εγχείρημα στο οποίο θα εμπλακούν και ΜΚΟ, οι οποίες διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία για την προώθηση στην απασχόληση ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, μέσω ολοκληρωμένων δράσεων συμβουλευτικής, κατάρτισης, δικτύωσης με εργοδότες, ανίχνευσης αναγκών και δεξιοτήτων, άρσης προκαταλήψεων και στερεοτύπων.

Με βάση τη χαρτογράφηση των καταυλισμών Ρομά στην Ελλάδα, που διενεργήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας (2021), καταγράφηκαν 262 καταυλισμοί Ρομά με συνολικό πληθυσμό 117.495 κατοίκους. Σύμφωνα με την ΕΣΚΕ Ρομά 2021-2030, οι Δήμοι με πληθυσμό Ρομά θα κληθούν να υποβάλουν Τοπικά Σχέδια Δράσης. Η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας επεξεργάζεται ένα υπόδειγμα Τοπικού Σχεδίου Δράσης με στόχο τον συντονισμό και την παρακολούθηση των μέτρων ένταξης των Ρομά σε τοπικό επίπεδο. Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης θα έχει ως στόχο να ενσωματώσει όλες τις δράσεις που σχετίζονται με τους Ρομά και να υποστηρίξει τη συνεργασία όλων των σχετικών φορέων σε εθνικό (αρμόδια υπουργεία), περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων των Ρομά.

Ο ΕΣ4ι αναμένεται να συμβάλει στην κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωσή τους, μέσα από την πρόληψη και αντιμετώπιση παραγόντων που οδηγούν στην περιθωριοποίηση και τον κοινωνικό αποκλεισμό τους. Ειδικότερα εκτιμάται ότι θα συμβάλλει στην κάλυψη αναγκών που σχετίζονται με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την αντιμετώπιση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας, την καταπολέμηση της φτώχειας, την αύξηση της συμμετοχής των παιδιών στην εκπαίδευση και τον περιορισμό του φαινομένου της σχολικής διαρροής.

Οι δράσεις θα είναι τμήμα τοπικών ολοκληρωμένων σχεδίων σε συμφωνία και για υλοποίηση από τους δήμους και από σχετικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και ακολουθώντας στενά της αρχή της αποφυγής του διαχωρισμού. Οι δράσεις του εν λόγω ειδικού στόχου έχουν συνέργεια/συμπληρωματικότητα με τις δράσεις για τους Ρομά που θα στηριχθούν από το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του ΕΣ 4.3.

Στο πλαίσιο του ΕΣ4ι προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

- **Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ένταξης των Ρομά στην αγορά εργασίας (π.χ. παρεμβάσεις συμβουλευτικής κατάρτισης, επιδότησης ενοικίου συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού). Θα επιδιωχθεί συνέργεια με δράση προώθησης της απασχόλησης και της αυτοαπασχόλησης (ΝΕΕ, ΝΘΕ).**
- **Υποστήριξη των Ρομά για βελτίωση συνθηκών διαβίωσης (Ομάδες διαχείρισης χώρων μετεγκατάστασης και Βελτίωσης συνθηκών**

διαβίωσης).

Η υλοποίηση των δράσεων θα εναρμονίζονται με την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και μείωση της φτώχειας, με την Εθνική Στρατηγική για την κοινωνική ένταξη των Ρομά, καθώς και με την Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας.

Η ΕΥΔ σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο, την ΕΥΣΕΚΤ και ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια θα εξειδικεύσει δράσεις σε υποβαθμισμένες και απομονωμένες περιοχές. Αυτές θα αφορούν πληροφόρηση, ιατροκοινωνική φροντίδα, ψυχολογική και εκπαιδευτική στήριξη, επιπλέον διευκόλυνση πρόσβασης σε υπηρεσίες. Τέλος ιδιαίτερη μέριμνα θα δοθεί σε απομακρυσμένες περιοχές, όπου διαβιούν νέοι και παιδιά που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω γλωσσικών ιδιαιτεροτήτων.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι :

- Περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες όπως οι Ρομά.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Ο ΕΣ4ι αναμένεται να συμβάλλει στην ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων κοινωνικών ομάδων στην κοινωνία της Π-ΑΜΘ και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ4ι δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η προτιμώμενη μορφή χρηματοδότησης για τη δημιουργία κινήτρου ανάληψης, των σχετικών δράσεων, είναι η επιχορήγηση. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους οι δαπάνες κατευθύνονται σε δραστηριότητες που δεν συνδέονται άμεσα με την οικονομική δραστηριότητα και την κερδοφορία μιας τυπικής επιχείρησης που θέλει να αυξήσει τον κύκλο εργασιών της και επομένως δεν σχεδιάζονται χρηματοοικονομικά μέσα για την χρηματοδότηση τέτοιων δράσεων

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO15	Μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)	άτομα	60,00	400,00

4B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO18	Αριθμός υποστηριζόμενων δημόσιων διοικήσεων ή δημόσιων υπηρεσιών	οντότητες	1,00	4,00
----	---------	------	-----------------------------------	--------	--	-----------	------	------

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECR05	Συμμετέχοντες που βρίσκουν θέση απασχόλησης εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	0,00	2020-2029	100,00	ΟΠΣ	
4B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR794	Ωφελούμενοι Ρομά από προγράμματα βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης.	Αριθμός ατόμων	0,00	2020-2029	2.500,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	154. Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης περιορισμένων ομάδων, όπως οι Ρομά, στην εκπαίδευση και την απασχόληση και για την προώθηση της κοινωνικής ένταξής τους	4.250.000,00
4B	ESO4.10	Σύνολο			4.250.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	4.250.000,00
4B	ESO4.10	Σύνολο			4.250.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	4.250.000,00
4B	ESO4.10	Σύνολο			4.250.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	4.250.000,00
4B	ESO4.10	Σύνολο			4.250.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	4.250.000,00
4B	ESO4.10	Σύνολο			4.250.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης. (ΕΚΤ+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Στο πλαίσιο του ΕΣ4α προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

- **Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για τη πρόσβασή παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης (νέα εναρμόνιση)**

Ο σχεδιασμός και η εκτίμηση των απαραίτητων δαπανών για την υλοποίηση των δράσεων βασίστηκε αφενός στα αποτελέσματα από την υλοποίηση παρόμοιων δράσεων στην προηγούμενη ΠΠ και αφετέρου στα νέα δεδομένα που προέκυψαν από την επεξεργασία των πρόσφατων ηλικιακών αλλαγών για την προσχολική εκπαίδευση. Η δράση θα υλοποιηθεί «ενιαία» ως προς τους παρόχους, στο πρώτο έτος 2022-2023, δηλαδή ως πρόγραμμα βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ ΑμεΑ. Θα εκπονηθεί μελέτη για το διαχωρισμό των προσφερόμενων στα παιδιά σε ανάγκη υπηρεσιών στις επόμενες σχολικές περιόδους, ώστε να υπάρχει ομαλή μετάβαση στο νέο σχήμα εκάστης παρέμβασης. Κριτήριο επιλογής θα αποτελεί η ένταση της φτώχειας των παιδιών βάσει του δείκτη EU SILC, με ιδιαίτερη έμφαση σε παιδιά ιδίως μονογονεϊκών ή πολυμελών οικογενειών, παιδιά ΑμεΑ, παιδιών και παιδιών ΑμεΑ σε αναδοχή. Η δράση εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο ποιοτικής αναβάθμισης των υπηρεσιών προς το παιδί, το οποίο συνιστά το Πρόγραμμα “Κυψέλη”

- **Υποστήριξη παρεμβάσεων ισότιμης πρόσβασης ΑμεΑ και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην ανώτατη εκπαίδευση**

Υποστήριξη ή και δημιουργία Μονάδων Προσβασιμότητας σε κάθε ΑΕΙ στο πλαίσιο των πολιτικών για την ενίσχυση της ισότιμης συμμετοχής των ΑμεΑ και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (φοιτητές, ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό) και της έγκαιρης ολοκλήρωσης των σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

- **Κέντρα Κοινότητας**

Υποστήριξη ΟΤΑ α' βαθμού στην εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής προστασίας και ανάπτυξης ενός τοπικού σημείου αναφοράς για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα Κοινωνικά Προγράμματα και Υπηρεσίες και για την κοινωνικοοικονομική ένταξή τους

- **Δομές Παροχής Αγαθών συμπεριλαμβανομένων και των Δομών Σίτισης**

Στήριξη λειτουργίας δομών παροχής βασικών αγαθών σε ευάλωτους πολίτες για την αντιμετώπιση του φαινομένου της ακραίας φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Αλλαγές που τυχόν προκύψουν από την ανωτέρω διαδικασία θα αποτυπωθούν στην Ενδιάμεση Αναθεώρηση του Προγράμματος το 2025

- **Δομές καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών**

Λειτουργία συμβουλευτικών κέντρων υποστήριξης και ξενώνων φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών στο πλαίσιο της Στρατηγικής για την Ισότητα των Φύλων

- **Δράσεις καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού για ηλικιωμένους**

Δράση στο πλαίσιο της ενεργού γήρανσης, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της οποίας θα ξεκινήσει από την αντίστοιχη δράση του Ταμείου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας και κατόπιν θα συνεχιστεί στο Περιφερειακό Πρόγραμμα, σύμφωνα με τις οδηγίες του αρμόδιου υπουργείου.

- **Δράσεις για την συμμετοχή μειονεκτουσών ομάδων στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την ενεργή κοινωνική ζωή χωρίς αποκλεισμούς**

Νέα δράση η οποία αφορά την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των ομάδων στόχου και της διαβίωσης και ενεργούς συμμετοχής στην τοπική κοινότητα. Στις ομάδες στόχου περιλαμβάνονται παιδιά, ΑμεΑ και ηλικιωμένοι

- **Παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων**

Η δράση στηρίζει την πολιτική αποϊδρυματοποίησης και μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα σε επίπεδο τοπικής κοινότητας και περιλαμβάνει:

-Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων ΚΗΦΗ

-Κέντρα Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας ΚΔΗΦ

-Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης-ΣΥΔ για ΑμεΑ, μετανάστες

Η συγχρηματοδότηση των δομών εστιάζει και στοχεύει στην εξατομικευμένη εξυπηρέτηση των ωφελουμένων, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες τους και συνάδει με τις πολιτικές της αποϊδρυματοποίησης, της ενεργού διαβίωσης στη κοινότητα, αλλά και της πολιτικής για την μακροχρόνια φροντίδα σε επίπεδο κοινότητας. Το 2024, η συγχρηματοδότηση των δομών (ΚΗΦΗ, ΚΔΗΦ, Δομές Κακοποιημένων Γυναικών) θα επανεξεταστεί υπό το πρίσμα ενός σχεδίου βιωσιμότητας για τη σταδιακή έξοδο από τη συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ+ παράλληλα με ένα σχέδιο περαιτέρω επέκτασης των υπηρεσιών σε άλλες κοινότητες.

Αλλαγές που τυχόν προκύπτουν από την ανωτέρω διαδικασία θα αποτυπωθούν στην Ενδιάμεση Αναθεώρηση του Προγράμματος το 2025.

Στον τομέα της υγείας προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων όπως:

- **Ενίσχυση υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας**

-συνέχιση λειτουργίας υφιστάμενων ΤΟΜΥ και νέων (για 5 έτη) που θα δημιουργηθούν στο πλαίσιο του εθνικού σχεδιασμού (Υπ. Υγείας)

-λειτουργία (5 έτη) Κινητών Ομάδων Υγείας στο πλαίσιο του εθνικού σχεδιασμού που θα εξυπηρετούν δύσβατες / απομονωμένες περιοχές και ειδικού σκοπού για ευάλωτες ομάδες (συμπεριλ. Υπηκόων τρίτων χωρών).

Για τις Κινητές Ομάδες Υγείας, δεδομένου ότι απευθύνονται σε πληθυσμούς οι οποίοι λόγω απομόνωσης ή/και άλλων συνθηκών καθημερινής διαβίωσης, αποτελούν εξορισμού ευάλωτες ομάδες. Συνεπώς, το ποσοστό κοινοτικής συνδρομής της δράσης είναι αυτό της Προτεραιότητας 4B του Προγράμματος και δεν υπόκειται σε μείωση.

Σημειώνεται ότι η ΠΦΥ παραμένει προτεραιότητα στο ΕΚΤ+ και η σταδιακή κατάργηση της συγχρηματοδότησης των υπαρχόντων δομών θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου ΤΟΜΥ και ΚΟΜΥ, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες της ΠΑΜΘ.

- **Ενίσχυση υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας**

Ενίσχυση νέων δομών ψυχικής υγείας (για 3 έτη) για παιδιά, εφήβους, ενήλικες και ηλικιωμένους και τη συνέχιση της υποστήριξης υφιστάμενων δομών που δεν έχουν συμπληρώσει 24 μήνες λειτουργίας. Επιπλέον θα δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη υπηρεσιών έγκαιρης διάγνωσης με την λειτουργία κινητών μονάδων, όπως και σε διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού, νέες μονάδες ψυχικής υγείας ενηλίκων, προαγωγή ψυχικής υγείας ηλικιωμένων και πρόληψη άνοιας και alzheimer's, όπως και τελικής φροντίδας. Σημειώνεται ότι οι δράσεις ψυχικής υγείας δεν περιλαμβάνουν διαμονή των ωφελούμενων εντός των δομών. Οι υπηρεσίες τελικής φροντίδας αφορούν κατ' οίκον φροντίδα.

- **Ανάπτυξη υπηρεσιών για την αντιμετώπιση της εξάρτησης (αλκοόλ, ναρκωτικές ουσίες, νέες εξαρτητικές συμπεριφορές κα), συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων πρόληψης**

Στήριξη λειτουργίας συνεχιζόμενων ή και νέων δομών και προγραμμάτων κατά των εξαρτήσεων. Όλες οι δομές θα λειτουργούν σε δίκτυο με τις υφιστάμενες, καθώς και με τις υπόλοιπες δομές υγείας/ κοινωνικής φροντίδας (Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, ΤΟΜΥ, Μονάδες Ψυχικής Υγείας, Κοινωνικές Υπηρεσίες Δήμων, Κοινωνικά Ιατρεία κ.α.)

- **Νέες υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας (LTC)**

(πχ νοσηλεία κατ οίκον, αποκατάσταση, ανάπτυξη υπηρεσιών κατ' οίκον μετανοσοκομειακής φροντίδας σε συνεργασία με τα νοσοκομεία της Περιφέρειας)

Περιλαμβάνει και την επιμέρους δράση: «Δράση υποστήριξης μακροχρόνιας φροντίδας σε επίπεδο τοπικής κοινότητας», ενδεικτικού προϋπολογισμού 500χιλ € περίπου

- **Ανάπτυξη ξενώνων άμεσης υποδοχής και βραχείας φιλοξενίας προς αναδοχή**

Η δράση εντάσσεται στο πλαίσιο της «Εγγύησης για το παιδί» παρέχοντας εξατομικευμένη φροντίδα, υποστήριξη και κάλυψη αναγκών όπως διατροφή, ένδυση και συμμετοχή σε πολιτισμικές / αθλητικές δραστηριότητες σε νήπια, παιδιά και εφήβους ως την επιστροφή στο οικογενειακό περιβάλλον ή την αναδοχή τους.

- **Δράσεις για την προώθηση του θεσμού της αναδοχής**

Η δράση αφορά στην στήριξη του θεσμού της αναδοχής μέσω της ενίσχυσης των ανάδοχων οικογενειών με στόχο την αποϊδρυματοποίηση των παιδιών που μένουν σε δομές φιλοξενίας.

Περιλαμβάνει ενδεικτικές δράσεις:

- Ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων μετασχηματισμού, υποστηρίζοντας την επανένωση των παιδιών με τις οικογένειές τους ή την μετάβασή τους σε άλλες μορφές φροντίδας (πχ αναδοχή ή Δομές Ημιαυτόνομης Διαβίωσης / ΣΥΔ εφήβων). Η δράση, εφόσον ενεργοποιηθεί αρχικά από το ΤΑΑ. Στο πλαίσιο του Προγράμματος 21-27 θα ενεργοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες του αρμόδιου Υπουργείου.
- Ενίσχυση του θεσμού της αναδοχής, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής, για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης παιδιών που χρειάζονται εναλλακτική φροντίδα, και την προώθηση της αποϊδρυματοποίησης.

- Ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών σε επίπεδο κοινότητας για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης.
- **Υλοποίηση σχεδίων του μετασχηματισμού των υπηρεσιών για την αποϊδρυματοποίηση παιδιών. Ειδικά για τη δράση αυτή σημειώνεται ότι ο προϋπολογισμός της εκτιμάται σε 750χιλ € Δημόσιας Δαπάνης περίπου, 6 δομές, (3 Δημόσιους φορείς και 3 ιδιωτικούς), ενώ ωφελούνται και περισσότερα από 80 παιδιά**
- **Προσωπικός βοηθός/ κοινωνικός φροντιστής**

Η δράση θα ενεργοποιηθεί αρχικά από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Στο πλαίσιο του Προγράμματος ΑΜΘ 21-27 θα ενεργοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες του αρμόδιου Υπουργείου. Στο πλαίσιο της δράσης θα υποστηριχθούν και επιπλέον ωφελούμενα άτομα, πέραν αυτών της πιλοτικής εφαρμογής του ΤΑΑ, με σκοπό την υποστήριξη 1000 νέων ατόμων σε όλα τα περιφερειακά προγράμματα. Στην αναθεώρηση των περιφερειακών, όταν θα υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα, θα συμπεριληφθούν και δείκτες για την δράση του προσωπικού βοηθού

Στο πλαίσιο του ΕΣ4α προβλέπονται δράσεις ενίσχυσης της ικανότητας των φορέων και δικαιούχων του Προγράμματος. Συμπεριλαμβάνονται δράσεις βελτίωσης της ικανότητας φορέων σχετικών με την κοινωνική ένταξη και δημιουργίας ικανοτήτων για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

(*) Έχει επισυναφθεί έγγραφο με συμπληρωματικό κείμενο

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Παιδιά προσχολικής ηλικίας
- Φοιτητές, ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό
- Ηλικιωμένοι
- Άτομα με Αναπηρίες
- Μετανάστες/πρόσφυγες (ιδιαίτερα μέσω των Κ.Κ.)
- Άτομα που χρήζουν κατ' οίκον φροντίδα
- Νοικοκυριά χαμηλών εισοδημάτων/σε κίνδυνο φτώχειας
- Άτομα με εξαρτήσεις (ναρκωτικά, αλκοόλ, κ.α.) και οικογένειες αυτών
- Γυναίκες θύματα έμφυλης βίας / γυναίκες ΕΚΟ
- Παιδιά
- Άτομα με ψυχικές ασθένειες

- Κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών
- Κάτοικοι της Π-ΑΜΘ
- Ρομά (ιδιαίτερα μέσω παραρτημάτων των Κ.Κ.)

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα της Π-ΑΜΘ μέσω του ΕΣ4ια συμβάλλει στη στήριξη της κοινωνικής ένταξης και στην καταπολέμηση της φτώχειας και των κοινωνικών διακρίσεων.

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ4ια καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και

συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η προτιμώμενη μορφή χρηματοδότησης για τη δημιουργία κινήτρου ανάληψης, των σχετικών δράσεων, είναι η επιχορήγηση. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους οι δαπάνες κατευθύνονται σε δραστηριότητες που δεν συνδέονται άμεσα με την οικονομική δραστηριότητα και την κερδοφορία μιας τυπικής επιχείρησης που θέλει να αυξήσει τον κύκλο εργασιών της και επομένως δεν σχεδιάζονται χρηματοοικονομικά μέσα για την χρηματοδότηση τέτοιων δράσεων.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO792	Αριθμός ληπτών voucher για την ένταξη των παιδιών στην προσχολική εκπαίδευση	Αριθμός ατόμων	9.000,00	13.700,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO796	Αριθμός υποστηριζόμενων κοινωνικών δομών	Αριθμός δομών	42,00	42,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO801	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών υγείας	Αριθμός δομών	7,00	7,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO805	Αριθμός δομών για την ένταξη φοιτητών με αναπηρία και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	Αριθμός δομών	0,00	2,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO806	Αριθμός νέων δομών/φορέων υγείας που υποστηρίζονται	Αριθμός δομών	0,00	15,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO807	Αριθμός νέων κοινωνικών δομών που υποστηρίζονται	Αριθμός δομών	0,00	10,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR792	Αριθμός παιδιών που ωφελούνται από την ένταξη σε δομές φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης	Αριθμός ατόμων	18.000,00	2020-2029	18.000,00	ΟΠΣ	
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR796	Αριθμός ωφελουμένων των συνεχιζόμενων κοινωνικών δομών	Αριθμός ατόμων	68.065,00	2020-2029	89.300,00	ΟΠΣ	
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR801	Αριθμός εποφελούμενων των συνεχιζόμενων δομών υγείας	Αριθμός ατόμων	22.400,00	2020-2029	22.400,00	ΟΠΣ	
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR805	Αριθμός ωφελουμένων φοιτητών με αναπηρία και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	Αριθμός ατόμων	150,00	2021-2029	200,00	ΟΠΣ	
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR806	Αριθμός εποφελούμενων των νέων δομών /φορέων υγείας	Αριθμός ατόμων	0,00	2020-2029	0,00	ΟΠΣ	
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR807	Αριθμός εποφελούμενων των νέων κοινωνικών δομών	Αριθμός ατόμων	2.100,00	2020-2029	2.450,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες	148. Στήριξη της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας (εξαιρουμένων των υποδομών)	27.604.600,00

			περιφέρειες		
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	150. Στήριξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (εξαιρουμένων των υποδομών)	1.700.000,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	158. Μέτρα για την αναβάθμιση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και προσιτές υπηρεσίες	24.298.370,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	159. Μέτρα για την ενίσχυση της υλοποίησης υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων	14.450.000,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	160. Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)	16.490.000,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	161. Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στη μακροχρόνια περίθαλψη (εξαιρουμένων των υποδομών)	3.675.400,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	162. Μέτρα για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία	1.275.000,00
4B	ESO4.11	Σύνολο			89.493.370,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	89.493.370,00
4B	ESO4.11	Σύνολο			89.493.370,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	89.493.370,00
4B	ESO4.11	Σύνολο			89.493.370,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	27.900.400,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	06. Αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας	28.879.600,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. Δημιουργία ικανοτήτων για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών	850.000,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	10. Αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο	31.863.370,00
4B	ESO4.11	Σύνολο			89.493.370,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΓΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Στοχοθέτηση για την ισότητα των φύλων	4.250.000,00
4B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	85.243.370,00
4B	ESO4.11	Σύνολο			89.493.370,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.12. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών (EKT+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:

Η Π-ΑΜΘ το 2020 είναι 2η στη χώρα ως προς το ποσοστό ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας, (25,8 έναντί 17,7 του συνόλου της χώρας) για το 2020 , αλλά και των ατόμων 0-59 ετών που ζουν σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας (ΕΛΣΤΑΤ & Eurostat/European Pillar of Social Rights). Το 45,5% των φτωχών νοικοκυριών δηλώνει ότι στερείται διατροφής που περιλαμβάνει κάθε δεύτερη ημέρα κοτόπουλο, κρέας, ψάρι ή λαχανικά ίσης θρεπτικής αξίας, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των μη φτωχών νοικοκυριών εκτιμάται σε 5,3% (ΕΛΣΤΑΤ) Μεταξύ των ηλικιακών ομάδων που απειλούνται από τη φτώχεια είναι τα παιδιά κάτω των 18 ετών. Στην Ελλάδα το 2020 η παιδική φτώχεια είναι 21,4% σημειώνοντας αύξηση 0,3 μονάδων έναντι του 2019. Η αύξηση του ποσοστού της υλικής στέρησης το 2020 σε σχέση με το 2019 είναι μεγαλύτερη στην περίπτωση των παιδιών ηλικίας έως και 17 ετών (2,1 ποσοστιαίες μονάδες) συγκριτικά με τις υπόλοιπες ομάδες ηλικιών (ΕΛΣΤΑΤ). Η υλική στέρηση των παιδιών ηλικίας έως και 17 ετών ανέρχεται σε 19,7% για το 2020. Το αντίστοιχο ποσοστό το 2009 ήταν 11,9%. Στις ηλικίες 18 έως 64 ετών το ποσοστό των ατόμων που στερούνται βασικών αγαθών και υπηρεσιών το 2020 ανέρχεται σε 17,6%, αυξημένο κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2019. Το αντίστοιχο ποσοστό το 2009 ανήλθε σε 10,3% (ΕΛΣΤΑΤ). Η πολυετής οικονομική κρίση σε συνδυασμό και με την τρέχουσα υγειονομική, θέτει ως προτεραιότητα της Π-ΑΜΘ την προστασία της υγείας και ευημερίας των απόρων πολιτών και κυρίως των παιδιών, καθώς και την προαγωγή των δικαιωμάτων τους, στο πλαίσιο της πολιτικής «Εγγύηση για το Παιδί» και του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Εγγύηση για τα Παιδιά.

Στο πλαίσιο αυτό, προτεραιότητα της Π-ΑΜΘ αποτελεί η υποστήριξη ιδιαίτερα ευάλωτων εφήβων και νέων με μακρόχρονη αποσύνδεση από τον κοινωνικό ιστό, με στόχο την κοινωνική τους ένταξη και την προετοιμασία τους για την αγορά εργασίας. Επίσης η υποστήριξη φτωχών οικογενειών με παιδιά μέσω ολιστικής και εξατομικευμένης προσέγγισης τόσο των ίδιων των παιδιών όσο και των γονιών τους, συμπεριλαμβανομένης και στεγαστικής αρωγής. Η ΕΥΔ σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο, την ΕΥΣΕΚΤ και ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια θα εξειδικεύσει δράσεις σε υποβαθμισμένες και απομονωμένες περιοχές. Αυτές θα αφορούν πληροφόρηση, ιατροκοινωνική φροντίδα, ψυχολογική και εκπαιδευτική στήριξη, επιπλέον διευκόλυνση πρόσβασης σε υπηρεσίες. Τέλος ιδιαίτερη μέριμνα θα δοθεί σε απομακρυσμένες περιοχές, όπου διαβιούν νέοι και παιδιά που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω γλωσσικών ιδιαιτεροτήτων.

Οι δράσεις υλοποιούνται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής «Εγγύηση για το Παιδί» (Child Guarantee), καθώς και του υπό έγκριση Εθνικού Σχεδίου Δράσης «Εγγύηση για το Παιδί» το οποίο έχει υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, του Εθνικού Πλαισίου Στρατηγικής για την Αποϊδρυματοποίηση στην Ελλάδα (με βάση το υφιστάμενο σχέδιο), καθώς και της ΕΣΚΕ ενώ έχουν ληφθεί υπόψη διαθέσιμα στοιχεία και δεδομένα που αφορούν στο πεδίο, στο επίπεδο της Περιφέρειας.

Οι δράσεις σε επίπεδο Περιφέρειας ευθυγραμμίζονται με τη γενική στρατηγική που προσδιορίζεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Εγγύηση για τα Παιδιά, προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη του εθνικού στόχου που έχει τεθεί για την μείωση της παιδικής φτώχειας ως το 2030.

Τα είδη των δράσεων που θα εξειδικευθούν κατά την υλοποίηση του προγράμματος, θα συμφωνηθούν με τον Εθνικό Συντονιστή του Σχεδίου Δράσης για την Εγγύηση για τα παιδιά και το Υπουργείο Εργασίας και θα καλύπτουν ενδεικτικά:

- 1) Δράσεις για τη συμμετοχή παιδιών από μειονεκτούσες ομάδες στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την ενεργό κοινωνική ζωή χωρίς αποκλεισμούς
- 2) Υποστήριξη εφήβων σε υποβαθμισμένες περιοχές.

Πρόκειται για νέα δράση η οποία αφορά ιδιαίτερα ευάλωτους εφήβους και νέους με ενυπάρχοντα πολλαπλά και εδραιωμένα μειονεκτήματα, οι οποίοι ενδέχεται να υφίστανται μια μακρόχρονη αποσύνδεση από τον κυρίαρχο κοινωνικό ιστό. Η δράση περιλαμβάνει ενδεικτικές παρεμβάσεις για την παραμονή τους στην εκπαίδευση, τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες στην κοινότητα και στα κοινά, την υποστήριξη του οικογενειακού περιβάλλοντος, κτλ.

3) Ολοκληρωμένα τοπικά σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας με στόχο εξατομικευμένες παρεμβάσεις σε όλους τους τομείς πολιτικής (υγεία, εκπαίδευση, προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, στέγαση, διατροφή). Πρόκειται για νέα δράση η οποία αφορά στην υλοποίηση ολοκληρωμένων εξατομικευμένων παρεμβάσεων στο σύνολο των τομέων πολιτικής της Εγγύησης για το Παιδί (υγεία, εκπαίδευση, προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, στέγαση, διατροφή) και δύναται να αφορά παιδιά από μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού ή/και με συνθήκες φτώχειας ή σε οικογενειακά περιβάλλοντα με γονικά προβλήματα (πρώην φυλακισμένοι, άνεργοι γονείς η γονείς ΑμεΑ που χρήζουν υποστήριξης, κ.α.).

4) Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων, παιδιών σχολικής ηλικίας/ εφήβων υποβαθμισμένων περιοχών σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις.

5) Δομές αστέγων, δράσεις στεγαστικής συνδρομής για άτομα/οικογένειες που βρίσκονται σε αστεγία ή κίνδυνο αστεγίας,

Η αποτελεσματικότητα των μέτρων θα παρακολουθείται τακτικά από τον Εθνικό Συντονιστή της Εγγύησης για τα Παιδιά και, αν χρειάζεται, θα γίνεται επικαιροποίηση ανάλογα με τις ανάγκες.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι :

· Άτομα σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, άστεγοι, παιδιά, μαθητές.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα της Π-ΑΜΘ μέσω του ΕΣ4ιβ συμβάλλει στη στήριξη της κοινωνικής ένταξης και στην καταπολέμηση της φτώχειας και των κοινωνικών διακρίσεων.

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ4ιβ δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή αλλά καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η προτιμώμενη μορφή χρηματοδότησης για τη δημιουργία κινήτρου ανάληψης, των σχετικών δράσεων, είναι η επιχορήγηση. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης

τους οι δαπάνες κατευθύνονται σε δραστηριότητες που δεν συνδέονται άμεσα με την οικονομική δραστηριότητα και την κερδοφορία μιας τυπικής επιχείρησης που θέλει να αυξήσει τον κύκλο εργασιών της και επομένως δεν σχεδιάζονται χρηματοοικονομικά μέσα για την χρηματοδότηση τέτοιων δράσεων.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO797	Αριθμός φορέων που υλοποιούν δράσεις στο πλαίσιο της «Εγγύησης για το παιδί»	Αριθμός φορέων	1,00	4,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR797	Αριθμός ωφελουμένων παιδιών από δράσεις στο πλαίσιο της «Εγγύησης για το παιδί»	Αριθμός ατόμων	0,00	2020-2029	540,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες	163. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού	3.818.669,00

			περιφέρειες	αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών	
4B	ESO4.12	Σύνολο			3.818.669,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	3.818.669,00
4B	ESO4.12	Σύνολο			3.818.669,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	3.818.669,00
4B	ESO4.12	Σύνολο			3.818.669,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	1.700.000,00
4B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	06. Αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας	2.118.669,00
4B	ESO4.12	Σύνολο			3.818.669,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	3.818.669,00
4B	ESO4.12	Σύνολο			3.818.669,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1. Προτεραιότητα: 5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια ΑΜΘ (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Στα αστικά κέντρα εξακολουθεί να υπάρχει η ανάγκη εφαρμογής στοχευμένων δράσεων μέσα από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις προκειμένου να αντιμετωπιστούν κρίσιμα ζητήματα, απόρροια της οικονομικής ύφεσης, αλλά και της πανδημίας του Covid-19 (αυξημένη ανεργία, φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός, περιβαλλοντική υποβάθμιση κα).

Οι ΟΧΕ στο πλαίσιο του ΕΣ 5ί θα υλοποιηθούν σε πόλεις κωμοπόλεις και προάστια της ΠΑΜΘ που σύμφωνα με το αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο αποτελούν έδρες των Περιφερειακών Ενοτήτων της, με πληθυσμό άνω των 50.000 κατοίκων. Προβλέπεται η εκπόνηση ΟΧΕ στην Καβάλα, Δράμα, Κομοτηνή, Ξάνθη και Αλεξανδρούπολη.

Οι δράσεις και οι κατηγορίες πράξεων θα προσδιορισθούν κατά την εκπόνηση των αντίστοιχων Στρατηγικών, με σχεδιασμό βάσει της προσέγγισης Bottom up, με την ενεργό συμμετοχή των τοπικών φορέων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών.

Ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:

- Ανάδειξη περιοχών ιστορικού, εμπορικού, πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος
- Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός εμβληματικών κτηρίων (ιστορικών, χαρακτηρισμένων και μη) και απόδοση προς χρήση για όφελος των πολιτών
- Επανάχρηση εγκαταλελειμμένων απαξιωμένων δημοτικών κτηρίων. Ενδεικτικά: Πολιτιστικά κέντρα, Στεγασμένες Στοές, Αποθήκες, Δημοτικά Λουτρά, Κολυμβητήρια, άλλα κτίρια ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής αξίας όπως στρατώνες, ιστορικές κατοικίες που έχουν περιέλθει στην ιδιοκτησία των Δήμων
- Δημιουργία Αναβάθμιση Εκσυγχρονισμός δημοτικών αγορών
- Δημιουργία Αναβάθμιση Εκσυγχρονισμός δημοτικών χώρων άθλησης & αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων εξειδικευμένων χώρων σπορ και «παιδικών χαρών»
- Δημιουργία διαδρομών επίσκεψης σε σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος
- Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς και του οικολογικού τουρισμού
- Υλική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων, δημιουργία / αναβάθμιση ανοικτών δημοτικών χώρων αναψυχής, πρασίνου και χώρων στάθμευσης, αξιοποίηση αδιαμόρφωτων ή/και εγκαταλελειμμένων - υποβαθμισμένων δημοτικών χώρων
- Κατασκευή Αναβάθμιση υποδομών ασφάλειας πεζών - πεζοδρομήσεις - πεζογέφυρες - αλλά και πρόσβασης ασφάλειας εξυπηρέτησης ΑμεΑ
- Κατασκευή Επέκταση Αναβάθμιση ποδηλατοδρόμων

· Προώθηση καθαρών αστικών μεταφορών. Σημειώνεται ότι οι επενδύσεις σε αστικές συγκοινωνίες θα βασίζονται στις προτεραιότητες που προσδιορίζονται στα ΣΒΑΚ

- Κατασκευή Επέκταση Αναβάθμιση αστικού οδικού δικτύου με στόχο την βελτίωση συνθηκών κυκλοφορίας, την ασφάλεια των πολιτών
- Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις (εξοπλισμός εργασίες)
- Συστήματα παρακολούθησης της ποιότητας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων δράσης αντιμετώπισης ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου
- Εγκαταστάσεις Συστήματα διαλογής / ανακύκλωσης απορριμμάτων

Σημειώνεται ότι επιλέξιμες είναι υποδομές μικρής κλίμακας (πράσινες γωνιές, πράσινα σημεία) αρμοδιότητας των Δήμων. Το ΠΕΚΑ θα χρηματοδοτήσει υποδομές όπως οι μονάδες ανάκτησης και ανακύκλωσης (ΜΑΑ), όλες τις μονάδες επεξεργασίας βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού τους (κάδοι - οχήματα συλλογής) και κάθε άλλη σχετική διαδημοτική εγκατάσταση (διαδημοτικούς σταθμούς μεταφόρτωσης και διαδημοτικά πράσινα σημεία), καθώς επίσης και Πράσινα Σημεία μόνο στην περίπτωση που αποτελούν ολοκληρωμένη δράση με άλλη δράση στερεών αποβλήτων που χρηματοδοτεί το Πρόγραμμα και εφόσον ως Δικαιούχος έχει οριστεί ΦοΔΣΑ. Οι συγχρηματοδοτούμενες επενδύσεις θα πρέπει α) να είναι σύμφωνες με το περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων (ΠΕΣΔΑ), β) να εξυπηρετούν τους σκοπούς της ολιστικής και ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων και γ) να συμβάλλουν στην εκπλήρωση των στόχων ανακύκλωσης. Τα προτεινόμενα έργα θα είναι επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση εφόσον ο αρμόδιος ΦοΔΣΑ έχει δώσει τη σύμφωνη γνώμη του και έχει επικυρώσει την αναγκαιότητα αυτών των έργων βάσει ανάλυσης κόστους-οφέλους του ΠΕΣΔΑ (από συλλογή έως επεξεργασία και διάθεση), ανάλυσης επιλογών, εκτίμησης λειτουργικότητας και βιωσιμότητας. Για όλες τις ροές αποβλήτων που εισέρχονται στις ΜΑΑ θα είναι αναγκαία η υποβολή στη Διαχειριστική Αρχή προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ του ΦοΔΣΑ και του Δήμου για σκοπούς χρηματοδότησης.

- Συστήματα για την πρόληψη φυσικών κινδύνων συμπεριλαμβανομένης της αντιπλημμυρικής προστασίας και της διευθέτησης ρεμάτων.
- Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των δημόσιων κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων
- Εισαγωγή, επέκταση της χρήσης ήπιων-εναλλακτικών μορφών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και κοινόχρηστους χώρους
- Εφαρμογή νέων τεχνολογιών στην παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες και απλοποίηση της επικοινωνίας δήμου - πολιτών αλλά και ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές σε τομείς όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός
- Δομές στήριξης επιχειρηματιών-επαγγελματιών και νέων
- Υποδομές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα
- Τοπικών χωρικών και πολεοδομικών σχεδίων

Σημειώνεται ότι η υλοποίηση δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτιρίων θα βασίζεται στα αποτελέσματα ενεργειακής επιθεώρησης και στις προτάσεις παρεμβάσεων που καταγράφονται στο Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) και προσδιορίζει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου κατατάσσοντάς το στην αντίστοιχη ενεργειακή κατηγορία, στοχεύοντας στην αναβάθμιση κατά τουλάχιστον 2 βαθμίδες και μείωση κατά τουλάχιστον 30% των εκπομπών CO₂ ενώ στο πλαίσιο παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, προτεραιότητα θα δοθεί στη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση

ΑΠΕ.

Για την υλοποίηση των ΣΒΑΑ θα αξιοποιηθούν πόροι από διαφορετικές προτεραιότητες του Προγράμματος, θα επιδιωχθεί συνέργεια με Τομεακά Προγράμματα και Προγράμματα της ΕΕ, αλλά και άντληση πόρων και από άλλα Ταμεία πέραν των ΕΤΠΑ και ΕΚΤ (π.χ. Πράσινο Ταμείο, Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας κτ) αλλά και με άλλα ολοκληρωμένα σχέδια των Δήμων όπως Τοπικά και Πολεοδομικά Σχέδια, Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας κλπ.

Ήδη, μέσω του ΠΕΠ Π-ΑΜΘ 2014-2020 υλοποιούνται τρία (3) Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στις πόλεις Αλεξανδρούπολης, Καβάλας και Δράμας. Οι συγκεκριμένες στρατηγικές ΒΑΑ ανταποκρίνονται στον Ειδικό Στόχο 5i του ΣΠ5 και θα συνεχιστούν και στη νέα Προγραμματική Περίοδο, με αναπροσαρμογή – συμπλήρωση των περιοχών εφαρμογής (εφόσον κριθεί σκόπιμο) και αναθεώρησή τους.

Οι Δικαιούχοι (Δήμοι) των υπόλοιπων πόλεων έπειτα από πρόκληση της Διαχειριστικής Αρχής θα κληθούν να καταρτίσουν και να υποβάλουν Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Η διαδικασία δε θα είναι ανταγωνιστική αλλά στη βάση προεπιλεγμένης κατανομής πόρων ανά αστικό κέντρο στη βάση μεθοδολογίας που θα αναπτύξει η Διαχειριστική Αρχή. Σημειώνεται ότι θα πρέπει να διασφαλίσουν την ύπαρξη ειδικής ομάδας για την παρακολούθηση της υλοποίησης της στρατηγικής και την επίσπευση των διαδικασιών υλοποίησης.

Οι στρατηγικές θα εγκριθούν το ταχύτερο δυνατόν, ενώ ειδικότερα αυτές της ΠΠ 2014 – 2020 που επικαιροποιούνται για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 θα εγκριθούν το αργότερο 18 μήνες μετά την έγκριση του Περιφερειακού Προγράμματος.

Σε όλα τα στάδια σχεδιασμού των στρατηγικών, του προγραμματισμού και της εφαρμογής των δράσεων, της παρακολούθησης της υλοποίησης των παρεμβάσεων θα επιδιώκεται η δημιουργία εταιρικής σχέσης. Αυτή θα περιλαμβάνει τη συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία όλων των τοπικών συντελεστών-τοπική αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού, κεντρική διοίκηση, εκπρόσωποι των επιχειρήσεων και της κοινωνίας των πολιτών συμπεριλαμβανομένων των φορέων που ασχολούνται με θέματα αναπηρίας, κοινωνικών δικαιωμάτων και ένταξης.

Οι στρατηγικές θα πρέπει να έχουν μια ολοκληρωμένη, πολυεπίπεδη και ολιστική προσέγγιση και να λαμβάνουν υπόψη ένα ολιστικό σχέδιο βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Επιπλέον, οι στρατηγικές θα πρέπει να διασφαλίζουν την αντιμετώπιση των σημαντικότερων αναγκών αποφεύγοντας παράλληλα τον κατακερματισμό των πόρων. Μεταξύ άλλων θα πρέπει να αντιμετωπίσουν περιβαλλοντικές και κλιματικές προκλήσεις στην κατεύθυνση της μετάβασης προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2050, αξιοποιώντας τις ψηφιακές τεχνολογίες.

Χαρακτηριστικά που συμβάλουν στην επιτυχή υλοποίηση των στρατηγικών ΒΑΑ είναι:

- Η ενδυνάμωση του συστήματος διακυβέρνησης και η αποτελεσματική ενεργοποίηση των αστικών αρχών τόσο κατά την διαδικασία του σχεδιασμού, όσο και στην υλοποίηση των δράσεων.
- Η προσαρμογή του σχεδιασμού στις απαιτήσεις της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας.
- Οι δράσεις των στρατηγικών να είναι συμπληρωματικές προς τις οριζόντιες δράσεις του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος της Π-ΑΜΘ 2021-2027.

Η ωρίμανση και υλοποίηση των έργων/δράσεων κάθε στρατηγικής θα υποστηριχτεί μέσω ειδικής ομάδας που θα ορίζεται με την απόφαση έγκρισης της στρατηγικής από το Πρόγραμμα με την δέσμευση πλήρους εφαρμογής των οριζόμενων στο άρθρο 29 του ΚΚΔ για τις χωρικές στρατηγικές.

Ο ΕΣ5i συμβάλλει στην επίτευξη βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και είναι στην κατεύθυνση της «Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας».

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 ενώ οι παρεμβάσεις θα

ευθυγραμμίζονται με τις εθνικές τομεακές και περιφερειακές πολιτικές και θα ακολουθούν τις σχετικές οριζόντιες δεσμεύσεις του Προγράμματος που ισχύουν στους λοιπούς ΣΠ (πχ χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση υποδομών υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και εκπαίδευσης, κλπ).

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι : οι κάτοικοι και επισκέπτες των περιοχών εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης και οι ΟΤΑ Α΄ Βαθμού και τα Νομικά τους Πρόσωπα. Ωφελούμενοι θα είναι κάτοικοι και επισκέπτες των περιοχών εφαρμογής ΣΒΑΑ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Οι ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις στο πλαίσιο του ΕΣ 5i θα υλοποιηθούν σε πόλεις κωμοπόλεις και προάστια της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης που σύμφωνα με το αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο αποτελούν έδρες των Περιφερειακών Ενοτήτων της Π-ΑΜΘ και έχουν πληθυσμό άνω των 50.000 κατοίκων. Προβλέπεται η εκπόνηση Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων στην Καβάλα, Δράμα, Κομοτηνή, Ξάνθη και Αλεξανδρούπολη.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο της συμπληρωματικότητας πόρων θα αναζητηθούν συνεργασίες στο πλαίσιο διαπεριφερειακών συνεργασιών και διασυνοριακών σχημάτων που θα χρηματοδοτηθούν από Προγράμματα Συνεργασίας Interreg. . Επίσης, το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO58	Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία	χλμ.	0,00	28,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO74	Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	άτομα	0,00	270.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	0,00	5,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO76	Ολοκληρωμένα έργα χωρικής ανάπτυξης	έργα	0,00	45,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR64	Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία	χρήστες/έτος	0,00	2020-2029	9.000,00	ΟΠΣ	
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR998	Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	15,00	2020-2029	25,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	016. Λύσεις ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές για κυβερνήσεις	2.550.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	025. Εκκόλαψη επιχειρήσεων, υποστήριξη τεχνολογιών και παράγωγων επιχειρήσεων και νεοσύστατων επιχειρήσεων	850.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	5.950.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	2.550.000,00

5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	067. Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: μέτρα πρόληψης, ελαχιστοποίησης, διαλογής, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης	3.400.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	077. Ποιότητα του αέρα και μέτρα μείωσης του θορύβου	1.700.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	081. Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές	1.700.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	083. Υποδομές ποδηλασίας	5.950.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	122. Υποδομή για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	6.800.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	127. Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα	4.250.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	6.375.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	6.375.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	167. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς και του οικοτουρισμού εκτός από τις περιοχές Natura 2000	1.700.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	168. Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων	8.500.000,00
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	170. Βελτίωση της ικανότητας των αρχών του προγράμματος και των φορέων που συνδέονται με την υλοποίηση των ταμείων	1.700.000,00
5	RSO5.1	Σύνολο			60.350.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	60.350.000,00
5	RSO5.1	Σύνολο			60.350.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. ΟΕΕ — Πόλεις, κομοπόλεις και προάστια	60.350.000,00
5	RSO5.1	Σύνολο			60.350.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	60.350.000,00
5	RSO5.1	Σύνολο			60.350.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO5.2. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Προβλέπεται η υλοποίηση δύο (2) στρατηγικών ΟΧΕ:

1) ΟΧΕ Πολιτιστικής - Τουριστικής Διαδρομής Εγνατίας Οδού. Υλοποιείται μέσω του ΠΕΠ 2014-2020 και δεδομένης της σημαντικότητας και συνεισφοράς της στην προσπάθεια διαμόρφωσης μιας νέας ταυτότητας για την Περιφέρεια και την ανάδειξή της σε έναν διακριτό, διεθνούς εμβέλειας τουριστικό προορισμό θα συνεχιστεί και στην Προγραμματική Περίοδο 21-27.

2) ΟΧΕ Οροσειράς Ροδόπης και Ποταμού Νέστου. Πρόκειται για παρέμβαση με ενοποιητικό στοιχείο το φυσικό περιβάλλον, που ο σχεδιασμός της είχε προχωρήσει σημαντικά στο πλαίσιο της περιόδου 14-20. Η περιοχή παρέμβασης περιγράφεται στο αναθεωρημένο χωροταξικό Περιφερειακό Πλαίσιο όπου καθορίζονται Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η περιοχή Τόξο ποταμού Νέστου και Ορεινός όγκος Οροσειράς Ροδόπης. Βασική στρατηγική κατεύθυνση για την περιοχή παρέμβασης είναι η ανάδειξη της μοναδικής ταυτότητας της περιοχής, η αξιοποίηση των παραγωγικών δυνατοτήτων της στην κατεύθυνση της αειφορικής διαχείρισης των φυσικών πόρων και της οικοανάπτυξης και η βελτίωση της προσβασιμότητας και της διατήρησης του πληθυσμού των οικισμών και δίνονται επιμέρους κατευθύνσεις για την ανάπτυξή τους. Επίσης, για το Τόξο του Ποταμού Νέστου και την ευρύτερη περιοχή των εκβολών του ποταμού ως γενικός στόχος τίθεται η ανάδειξη της μοναδικής ταυτότητας και η αξιοποίηση των παραγωγικών δυνατοτήτων στην κατεύθυνση της οικοανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό θα επικαιροποιηθεί η διαδικασία της διαβούλευσης

Αναφορικά με την ΟΧΕ Πολιτιστικής Διαδρομής Εγνατίας Οδού θα συνεχιστεί έπειτα από επικαιροποίηση - αναπροσαρμογή του στρατηγικού της σχεδίου. Επίσης, για τη 2η ΟΧΕ Οροσειράς Ροδόπης και Ποταμού Νέστου, θα υπάρξει πρόσθετη διαβούλευση και επικαιροποίηση αναγκών και στρατηγικών κατευθύνσεων ώστε να ληφθούν υπόψη τα νέα δεδομένα που τόσο η υγειονομική όσο και η πρόσφατη ενεργειακή – νέα οικονομική κρίση διαμορφώνουν.

Οι δράσεις και οι κατηγορίες πράξεων θα προσδιορισθούν κατά την εκπόνηση των αντίστοιχων Στρατηγικών, με σχεδιασμό βάσει της προσέγγισης Bottom up, με την ενεργό συμμετοχή των τοπικών φορέων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών.

Ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:

- Προστασία Ανάπτυξη Προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας των υπηρεσιών τουρισμού, της πολιτιστικής κληρονομιάς και υπηρεσιών
- Προστασία Ανάπτυξη Προβολή της φυσικής κληρονομιάς και του οικολογικού τουρισμού και σε περιοχές Natura 2000
- Επανάχρηση εγκαταλελειμμένων απαξιωμένων δημοτικών κτηρίων. Ενδεικτικά: Πολιτιστικά κέντρα, Στεγασμένες Στοές, Αποθήκες, Δημοτικά Λουτρά, Κολυμβητήρια, άλλα κτίρια ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής αξίας όπως στρατώνες, ιστορικές κατοικίες που έχουν περιέλθει στην ιδιοκτησία των Δήμων
- Δημιουργία Αναβάθμιση Εκσυγχρονισμός δημοτικών χώρων άθλησης αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων εξειδικευμένων χώρων σπορ και «παιδικών χαρών»

- Υλική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων. Δημιουργία Αναβάθμιση ανοικτών δημοτικών χώρων αναψυχής, πρασίνου και χώρων στάθμευσης, Αξιοποίησης αδιαμόρφωτων ή/και εγκαταλελειμμένων δημοτικών χώρων
- Εφαρμογή νέων τεχνολογιών στην παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες και απλοποίηση της επικοινωνίας δήμου – πολιτών αλλά και ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές σε τομείς όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός
- Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των δημόσιων κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων
- Συστήματα για την πρόληψη φυσικών κινδύνων συμπεριλαμβανομένης της αντιπλημμυρικής προστασίας και της διευθέτησης ρεμάτων
- Βελτίωσης της ποιότητας και της ποσότητας ύδατος
- Ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών
- Κοινωνικές υποδομές για την κοινωνική ένταξη στην κοινότητα.
- Κινητά στοιχεία στον τομέα της υγείας
- Κατασκευή Αναβάθμιση υποδομών: ασφάλειας πεζών, πεζοδρομήσεις, πεζογέφυρες, πρόσβασης-ασφάλειας-εξυπηρέτησης ΑμεΑ
- Κατασκευή Επέκταση Αναβάθμιση ποδηλατοδρόμων.
- Συστήματα παρακολούθησης της ποιότητας του περιβάλλοντος, σχεδίων δράσεων αντιμετώπισης ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου.
- Εγκαταστάσεις Συστήματα διαλογής, ανακύκλωσης απορριμμάτων.

Επιλέξιμες είναι υποδομές μικρής κλίμακας (πράσινες γωνιές πράσινα σημεία) αρμοδιότητας των Δήμων. Το ΠΕΚΑ θα χρηματοδοτήσει υποδομές όπως οι μονάδες ανάκτησης και ανακύκλωσης (ΜΑΑ), όλες τις ΜΕΒΑ και του εξοπλισμού τους (κάδοι - οχήματα συλλογής) και κάθε άλλη σχετική διαδημοτική εγκατάσταση (διαδημοτικούς σταθμούς μεταφόρτωσης και διαδημοτικά πράσινα σημεία), καθώς επίσης και Πράσινα Σημεία μόνο στην περίπτωση που αποτελούν ολοκληρωμένη δράση με άλλη δράση στερεών αποβλήτων που χρηματοδοτεί το Πρόγραμμα και εφόσον Δικαιούχος έχει οριστεί ΦοΔΣΑ. Οι συγχρηματοδοτούμενες επενδύσεις θα πρέπει α) να είναι σύμφωνες με το περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων (ΠΕΣΔΑ), β) να εξυπηρετούν τους σκοπούς της ολιστικής και ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων και γ) να συμβάλλουν στην εκπλήρωση των στόχων ανακύκλωσης. Τα προτεινόμενα έργα θα είναι επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση εφόσον ο αρμόδιος ΦοΔΣΑ έχει δώσει τη σύμφωνη γνώμη του και έχει επικυρώσει την αναγκαιότητα αυτών των έργων βάσει ανάλυσης κόστους-οφέλους του ΠΕΣΔΑ (από συλλογή έως επεξεργασία και διάθεση), ανάλυσης επιλογών, εκτίμησης λειτουργικότητας και βιωσιμότητας. Για όλες τις ροές αποβλήτων που εισέρχονται στις ΜΑΑ θα είναι αναγκαία η υποβολή στη Διαχειριστική Αρχή προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ του ΦοΔΣΑ και του Δήμου για σκοπούς χρηματοδότησης.

Οι μελλοντικές επενδύσεις στον τομέα των υδάτων (πόσιμο νερό και λύματα) θα βασίζονται σε ένα ολιστικό και οικονομικά αποδοτικό σχεδιασμό. Αυτή η ολιστική προσέγγιση θα αντιμετωπίσει τομεακές ανάγκες όπως το πόσιμο νερό, τα λύματα, τα όμβρια ύδατα, η διαχείριση της ιλύος, η επαναχρησιμοποίηση νερού, η ψηφιοποίηση/έξυπνη μέτρηση/τηλεμετρία, η ενεργειακή απόδοση, η ευαισθητοποίηση του κοινού κλπ. Έτσι η διαμόρφωση των έργων θα αποτελεί μέρος ενός περιεκτικού και ολοκληρωμένου σχεδιασμού κάθε παρόχου υπηρεσιών ύδατος και θα βασίζεται σε ένα βιώσιμο και μακροπρόθεσμο επιχειρηματικό σχέδιο. Για να καταστεί δυνατή η ομαλή μετάβαση στον νέο ολιστικό τρόπο λειτουργίας: α) οι κατευθυντήριες γραμμές για την ολιστική εφαρμογή θα εκδοθούν από τις αρμόδιες Ελληνικές αρχές εντός 1 έτους από την έγκριση των προγραμμάτων (σε συνεργασία με τους JASPERS) β) η έκδοση προσκλήσεων έργων με βάση την ολιστική προσέγγιση θα ξεκινήσει μετά την έκδοση των κατευθυντήριων οδηγιών που θα υιοθετήσουν οι

Ελληνικές Αρχές και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός ενός έτους από την έκδοση αυτών.

- Τοπικών χωρικών και πολεοδομικών σχεδίων.

Για την υλοποίηση των ΟΧΕ θα αξιοποιηθούν πόροι από διαφορετικές προτεραιότητες του Προγράμματος, συμπεριλαμβανομένου του ΕΚΤ+ με δέσμευση πλήρους εφαρμογής των οριζόμενων στο άρθρο 29 του ΚΚΔ για τις χωρικές στρατηγικές.

Ειδικότερα στο πλαίσιο της χρηματοδότησης του ΕΤΠΑ θα αντληθούν πόροι κυρίως από τα πεδία παρέμβασης:

- Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού
- Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
- Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς και του οικολογικού τουρισμού εκτός από τις περιοχές Natura 2000
- Υλική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων
- Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα
- Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα
- Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση
- Συλλογή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων
- Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί
- Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα

Σημειώνεται ότι η υλοποίηση δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτιρίων θα βασίζεται στα αποτελέσματα ενεργειακής επιθεώρησης και στις προτάσεις παρεμβάσεων που καταγράφονται στο ΠΕΑ και προσδιορίζει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου κατατάσσοντάς το στην αντίστοιχη ενεργειακή κατηγορία, στοχεύοντας στην αναβάθμιση κατά τουλάχιστον 2 βαθμίδες και μείωση κατά τουλάχιστον 30% των εκπομπών CO₂ ενώ στο πλαίσιο παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, προτεραιότητα θα δοθεί στη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση ΑΠΕ.

Οι στρατηγικές θα εγκριθούν το ταχύτερο δυνατόν, ενώ ειδικότερα αυτή της ΠΠ 14 –20 που επικαιροποιείται για την Προγραμματική Περίοδο 21-27 θα εγκριθεί το αργότερο 18 μήνες μετά την έγκριση του Περιφερειακού Προγράμματος.

Η ωρίμανση και υλοποίηση των έργων/δράσεων κάθε επιμέρους στρατηγικής θα υποστηριχτεί μέσω ειδικής ομάδας που θα ορίζεται με την απόφαση έγκρισης της στρατηγικής από το Πρόγραμμα. Επίσης, προβλέπεται η αναβάθμιση του Εθνικού Δικτύου ΟΧΑ με τη συμμετοχή των αστικών αρχών, εκπροσώπων των ΟΤΑ (ΚΕΔΕ), Περιφερειών και των φορέων υλοποίησης των ΟΧΕ για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την επίλυση προβλημάτων υλοποίησης. Το Δίκτυο θα αποτελέσει εργαστήριο σχεδιασμού πολιτικής, διάχυσης γνώσης και καλών πρακτικών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 και οι παρεμβάσεις θα ευθυγραμμίζονται με τις εθνικές τομεακές και περιφερειακές πολιτικές και θα ακολουθούν τις σχετικές οριζόντιες δεσμεύσεις του Προγράμματος που ισχύουν στους λοιπούς ΣΠ (π.χ. χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση υποδομών υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και εκπαίδευσης, κλπ).

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές ομάδες στόχοι είναι : Οι κάτοικοι και επισκέπτες των περιοχών εφαρμογής στρατηγικών Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης και οι ΟΤΑ Α' Βαθμού και τα Νομικά τους Πρόσωπα. Ωφελούμενοι θα είναι οι κάτοικοι και επισκέπτες των περιοχών εφαρμογής ΟΧΕ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιλογή των πράξεων από τη διαχειριστική αρχή, καθώς επίσης και όλες οι φάσεις προγραμματισμού και υλοποίησης, θα είναι συνεπείς με τις οριζόντιες αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία (άρθρα 9 και 67 ΚΚΔ).

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Ο ΕΣ5ii του Στόχου Πολιτικής 5 έχει εφαρμογή σε στοχευμένα εδάφη. Η ακριβής γεωγραφική περιοχή που θα καλύπτουν οι στρατηγικές θα προκύψει έπειτα από την επικαιροποίηση της ΟΧΕ Πολιτιστικής Διαδρομής Εγνατίας Οδού και την εμπειρογνωμοσύνη της ΟΧΕ απομακρυσμένων και απομονωμένων περιοχών.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο της συμπληρωματικότητας πόρων θα αναζητηθούν συνεργασίες στο πλαίσιο διαπεριφερειακών συνεργασιών και διασυνοριακών σχημάτων που θα χρηματοδοτηθούν από Προγράμματα του Στόχου Εδαφικής Συνεργασίας. Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα

φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO74	Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	άτομα	0,00	60.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	0,00	2,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO76	Ολοκληρωμένα έργα χωρικής ανάπτυξης	έργα	0,00	40,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO77	Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι	1,00	8,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR998	Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	10,00	2020-2029	20,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	016. Λύσεις ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές για κυβερνήσεις	850.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	1.700.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	1.700.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	059. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	850.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	062. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αύξησης της απόδοσης, παροχή πόσιμου νερού)	2.550.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	064. Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδάτινων πόρων (συμπεριλαμβάνονται η διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επαναχρησιμοποίηση, μείωση των διαρροών)	850.000,00

5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	065. Συλλογή και επεξεργασία λυμάτων	1.700.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	067. Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: μέτρα πρόληψης, ελαχιστοποίησης, διαλογής, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης	850.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	068. Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: επεξεργασία υπολειμμάτων αποβλήτων	1.700.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	078. Προστασία, αποκατάσταση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	850.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	850.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	083. Υποδομές ποδηλασίας	850.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	093. Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών (αυτοκινητοδρόμων, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών οδών)	3.400.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	127. Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα	1.700.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	130. Κινητά περιουσιακά στοιχεία στον τομέα της υγείας	850.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	3.400.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	3.400.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο	167. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς και του οικοτουρισμού εκτός από τις περιοχές	3.734.949,00

			αναπτυγμένες περιφέρειες	Natura 2000	
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	168. Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων	2.550.000,00
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	170. Βελτίωση της ικανότητας των αρχών του προγράμματος και των φορέων που συνδέονται με την υλοποίηση των ταμείων	1.700.000,00
5	RSO5.2	Σύνολο			36.034.949,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	36.034.949,00
5	RSO5.2	Σύνολο			36.034.949,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	36.034.949,00
5	RSO5.2	Σύνολο			36.034.949,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	36.034.949,00
5	RSO5.2	Σύνολο			36.034.949,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.2. Προτεραιότητες της τεχνικής βοήθειας

2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 6. Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΚΚΔ

2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ

Η Τεχνική Βοήθεια αποτελεί ξεχωριστή προτεραιότητα και περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν στην έγκαιρη και άρτια ολοκλήρωση της προετοιμασίας των έργων που πρόκειται να υλοποιηθούν από το Πρόγραμμα, στην αποτελεσματική υλοποίησή τους μέσω της παροχής τεχνικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, στη στήριξη των εμπλεκόμενων φορέων-δικαιούχων στο πλαίσιο των δράσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν, στην αξιολόγηση του Προγράμματος, στην αποτελεσματική πληροφόρηση του κοινού - των δυνητικών δικαιούχων - των κοινωνικών εταίρων - των επιχειρήσεων, και στη διάχυση των καλών πρακτικών αξιοποιώντας την εμπειρία που έχει αποκτηθεί από τις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους.

Στόχος της τεχνικής βοήθειας είναι η ενίσχυση της αποτελεσματικής διαχείρισης και εφαρμογής του προγράμματος.

Προβλέπονται οι κάτωθι κατηγορίες δράσεων:

- Πληροφόρηση και επικοινωνία του προγράμματος.
- Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος του Προγράμματος.
- Λειτουργία Περιφερειακής Δομής υποστήριξης της στρατηγικής RIS3.
- Αξιολόγηση, εκπόνηση μελετών και συλλογή δεδομένων.
- Υποστήριξη της Διαχειριστικής Αρχής.
- Ενίσχυσης της ικανότητας φορέων και δικαιούχων του Προγράμματος.
- Στήριξη κοινωνικών εταίρων και κοινωνίας των πολιτών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Ομάδες στόχοι αποτελούν:

· Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος Π-ΑΜΘ

- Φορείς και δικαιούχοι Προγράμματος Π-ΑΜΘ
  - Μελετητικοί και ερευνητικοί φορείς
  - Επιστήμονες και Επαγγελματίες της Π-ΑΜΘ
  - Κοινωνικοί εταίροι
  - Κοινωνία των πολιτών
- Κάτοικοι της Π-ΑΜΘ

2.2.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO691	Έλεγχοι και επιθεωρήσεις	Έλεγχοι/επιθεωρήσεις	50,00	400,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO692a	Άτομα που εκπαιδεύτηκαν/καταρτίστηκαν στους Δικαιούχους	Αριθμός ατόμων	45,00	80,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO692b	Άτομα που εκπαιδεύτηκαν /καταρτίστηκαν εκτός Δικαιούχων	Αριθμός ατόμων	5,00	20,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις	10,00	45,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO694	Δικαιούχοι που υποστηρίζονται	Αριθμός Δικαιούχων	5,00	20,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO696	Ενέργειες Επικοινωνίας και Προβολής	Ενέργειες	10,00	30,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO697	Επικοινωνιακά σχέδια δράσης	Σχέδια	0,00	1,00

2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο iv) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	179. Ενημέρωση και επικοινωνία	2.975.000,00
6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	1.275.000,00
6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	1.690.984,00
6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	850.000,00
6	Σύνολο			6.790.984,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	6.790.984,00
6	Σύνολο			6.790.984,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 7. Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΚΚΔ

2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ

Η Τεχνική Βοήθεια αποτελεί ξεχωριστή Προτεραιότητα και περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν στην έγκαιρη και άρτια ολοκλήρωση της προετοιμασίας των έργων που πρόκειται να υλοποιηθούν από το Πρόγραμμα, στην αποτελεσματική υλοποίησή τους μέσω της παροχής τεχνικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, στην τεχνική στήριξη των εμπλεκόμενων φορέων-δικαιούχων στο πλαίσιο των δράσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν, στην αξιολόγηση του Προγράμματος, στην αποτελεσματική πληροφόρηση του κοινού - των δυνητικών δικαιούχων - των κοινωνικών εταίρων - των επιχειρήσεων, και στη διάχυση των καλών πρακτικών αξιοποιώντας την εμπειρία που έχει αποκτηθεί από τις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους.

Στόχος της τεχνικής βοήθειας είναι η ενίσχυση της αποτελεσματικής διαχείρισης και εφαρμογής του προγράμματος.

Προβλέπονται οι κάτωθι κατηγορίες δράσεων:

- Πληροφόρηση και επικοινωνία του προγράμματος.
- Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος του Προγράμματος.
- Περιφερειακός Μηχανισμός Διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας
- Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης.
- Αξιολόγηση, εκπόνηση μελετών και συλλογή δεδομένων.
- Υποστήριξη της Διαχειριστικής Αρχής.
- Ενίσχυση της ικανότητας των φορέων και δικαιούχων του Προγράμματος. Συμπεριλαμβάνονται δράσεις βελτίωσης της ικανότητας (Capacity building) φορέων σχετικών με την κοινωνική ένταξη.
- Στήριξη κοινωνικών εταίρων και κοινωνίας των πολιτών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσέμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Ομάδες στόχοι αποτελούν:

· Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος Π-ΑΜΘ

- Φορείς και δικαιούχοι Προγράμματος Π-ΑΜΘ
  - Μελετητικοί και ερευνητικοί φορείς
  - Επιστήμονες και Επαγγελματίες της Π-ΑΜΘ
  - Κοινωνικοί εταίροι
  - Κοινωνία των πολιτών
- Κάτοικοι της Π-ΑΜΘ

2.2.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO691	Έλεγχοι και επιθεωρήσεις	Έλεγχοι/επιθεωρήσεις	10,00	100,00
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO692a	Άτομα που εκπαιδεύτηκαν/καταρτίστηκαν στους Δικαιούχους	Αριθμός ατόμων	45,00	80,00
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO692b	Άτομα που εκπαιδεύτηκαν /καταρτίστηκαν εκτός Δικαιούχων	Αριθμός ατόμων	5,00	20,00
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις	3,00	9,00
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO694	Δικαιούχοι που υποστηρίζονται	Αριθμός Δικαιούχων	2,00	5,00
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO696	Ενέργειες Επικοινωνίας και Προβολής	Ενέργειες	3,00	10,00
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO697	Επικοινωνιακά σχέδια δράσης	Σχέδια	0,00	1,00

2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο iv) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	179. Ενημέρωση και επικοινωνία	467.500,00
7	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	510.000,00
7	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	546.750,00
7	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	382.500,00
7	Σύνολο			1.906.750,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. Δημιουργία ικανοτήτων για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών	382.500,00
7	Σύνολο			382.500,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	1.906.750,00
7	Σύνολο			1.906.750,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

3. Σχέδιο χρηματοδότησης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημεία i), ii) και iii), άρθρο 112 παράγραφοι 1, 2 και 3, και άρθρα 14 και 26 του ΚΚΔ

3.1. Μεταφορές και συνεισφορές (1)

Παραπομπή: άρθρα 14, 26 και 27 του ΚΚΔ

Τροποποίηση του προγράμματος που αφορά	☐ συνεισφορά στο InvestEU
	☐ μεταφορά προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση
	☐ μεταφορά μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία

1) Ισχύει μόνο για τροποποιήσεις του προγράμματος σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 26, με εξαίρεση τις συμπληρωματικές μεταφορές προς το ΤΔΜ σύμφωνα με το άρθρο 27 του ΚΚΔ. Οι μεταφορές δεν επηρεάζουν την ετήσια κατανομή των χρηματοδοτικών πιστώσεων σε επίπεδο ΠΔΠ για ένα κράτος μέλος.

Πίνακας 15Α: Συνεισφορές στο InvestEU* (κατανομή ανά έτος)

Συνεισφορά από		Συνεισφορά σε	Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Σκέλος InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* Για κάθε νέο αίτημα συνεισφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Πίνακας 15Β: Συνεισφορές στο InvestEU* (συνολικά)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βιώσιμες υποδομές (α)	Καινοτομία και ψηφιοποίηση (β)	MME (γ)	Κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες (δ)	Σύνολο (ε)=(α)+(β)+(γ)+(δ)
Σύνολο						

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις συνεισφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα συνεισφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Αιτιολόγηση που λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο τα ποσά αυτά συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής που έχουν επιλεγεί στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού InvestEU

--

Πίνακας 16Α: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Μέσο	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

Πίνακας 16Β: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση* (συνολικά)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Σύνολο
Σύνολο		

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση

--

Πίνακας 17Α: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία* (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* Μεταφορά προς άλλα προγράμματα. Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+ μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο εντός της ίδιας κατηγορίας περιφέρειας.

Πίνακας 17B: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (συνοπτικά)

	ΕΤΠΑ			ΕΚΤ+			ΤΣ	ΕΤΘΑΥ	ΤΑΜΕ	ΤΕΑ	ΜΔΣΘ	Σύνολο
	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες						
Σύνολο												

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Μεταφορές μεταξύ ταμείων επιμερισμένης διαχείρισης, μεταξύ άλλων και μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής — Αιτιολόγηση

--

3.2. ΤΔΜ: κατανομή στο πρόγραμμα και μεταφορές (1)

3.3. Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση

Πίνακας 19Α: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση εντός του προγράμματος (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος					
		Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027	Σύνολο

* Ισχύει μόνο για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+

Πίνακας 19B: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση προς άλλα προγράμματα (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος					
		Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027	Σύνολο

* Ισχύει μόνο για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+

3.4. Επιστρεπτέα μεταφορά (1)

Πίνακας 20Α: Επιστρεπτέες μεταφορές (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο
InvestEU ή άλλο μέσο της Ένωσης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας								

(1) Ισχύουν μόνο για τροποποιήσεις του προγράμματος για πόρους που επιστρέφονται από άλλα μέσα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων των ΤΑΜΕ, ΤΕΑ και ΜΔΣΘ, υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, ή από το InvestEU.

Πίνακας 20Β: Επιστρεπτέες μεταφορές* (συνοπτικά)

Από	Προς						
	ΕΤΠΑ			ΕΚΤ+			Ταμείο Συνοχής
InvestEU / Μέσο	Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες	Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες	

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

3.5. Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρα 3, 4 και 7 του κανονισμού ΤΔΜ

Πίνακας 10: Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Σύνολο
							Χρηματοδοτική πίστωση χωρίς ποσό ευελιξίας	Ποσό ευελιξίας	Χρηματοδοτική πίστωση χωρίς ποσό ευελιξίας	Ποσό ευελιξίας	
ΕΤΠΑ*	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	0,00	67.762.994,00	69.419.882,00	70.786.052,00	72.204.211,00	30.207.265,00	30.207.264,00	30.955.030,00	30.955.030,00	402.497.728,00
Σύνολο ΕΤΠΑ		0,00	67.762.994,00	69.419.882,00	70.786.052,00	72.204.211,00	30.207.265,00	30.207.264,00	30.955.030,00	30.955.030,00	402.497.728,00
ΕΚΤ+*	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	0,00	23.693.989,00	24.273.108,00	24.749.907,00	25.245.931,00	10.562.017,00	10.562.017,00	10.824.660,00	10.824.660,00	140.736.289,00
Σύνολο ΕΚΤ+		0,00	23.693.989,00	24.273.108,00	24.749.907,00	25.245.931,00	10.562.017,00	10.562.017,00	10.824.660,00	10.824.660,00	140.736.289,00
Σύνολο		0,00	91.456.983,00	93.692.990,00	95.535.959,00	97.450.142,00	40.769.282,00	40.769.281,00	41.779.690,00	41.779.690,00	543.234.017,00

* Ποσά μετά τη συμπληρωματική μεταφορά στο ΤΔΜ.

3.6. Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημείο ii), άρθρο 22 παράγραφος 6 και άρθρο 36 του ΚΚΔ

Για προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» στα οποία επιλέχθηκε τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ στη συμφωνία εταιρικής σχέσης

Πίνακας 11: Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση

Στόχος πολιτικής / ειδικός στόχος του ΤΑΜ ή τεχνική βοήθεια	Προτεραιότητα	Βάση για τον υπολογισμό της ενωσιακής στήριξης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας*	Συνεισφορά της Ένωσης (α)=(ζ)+(η)	Κατανομή της συνεισφοράς της Ένωσης		Εθνική συνεισφορά (β)=(γ)+(δ)	Ενδεικτική κατανομή της εθνικής συνεισφοράς		Σύνολο (ε) = (α) + (β)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (στ) = (α)/(ε)
						Μικρότερο ποσό ευελξίας (ζ)	Ποσό ευελξίας (η)		Δημόσια (γ)	Ιδιωτικά (δ)		
1	1	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	52.594.509,00	44.602.412,00	7.992.097,00	9.281.384,00	9.281.384,00		61.875.893,00	84,9999999192%
2	2	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	109.666.087,00	93.001.572,00	16.664.515,00	19.352.839,00	19.352.839,00		129.018.926,00	84,9999999225%
3	3	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	65.913.685,00	55.897.648,00	10.016.037,00	11.631.827,00	11.631.827,00		77.545.512,00	84,9999997421%
4	4A	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	71.147.514,00	60.336.161,00	10.811.353,00	12.555.444,00	12.555.444,00		83.702.958,00	84,9999996416%
4	4B	Δημόσιο	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	138.829.539,00	117.732.617,00	21.096.922,00	24.499.331,00	24.499.331,00		163.328.870,00	84,9999996939%
5	5	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	96.384.949,00	81.738.594,00	14.646.355,00	17.009.109,00	17.009.109,00		113.394.058,00	84,9999997354%
ΤΑ36(4)	6	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	6.790.984,00	5.759.047,00	1.031.937,00	1.198.409,00	1.198.409,00		7.989.393,00	84,9999993742%
ΤΑ36(4)	7	Δημόσιο	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	1.906.750,00	1.616.995,00	289.755,00	336.486,00	336.486,00		2.243.236,00	84,9999732529%
Σύνολο			ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	402.497.728,00	341.335.434,00	61.162.294,00	71.029.012,00	71.029.012,00		473.526.740,00	84,9999997888%
Σύνολο			EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	140.736.289,00	119.349.612,00	21.386.677,00	24.835.817,00	24.835.817,00		165.572.106,00	84,9999993356%
Γενικό σύνολο					543.234.017,00	460.685.046,00	82.548.971,00	95.864.829,00	95.864.829,00		639.098.846,00	84,9999996714%

* Για το ΕΤΠΑ: λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, περιφέρειες μετάβασης, περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και, κατά περίπτωση, ειδικά κονδύλια για τις εξόχως απόκεντρες και βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες. Για το EKT+, λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, περιφέρειες μετάβασης, περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και, κατά περίπτωση, πρόσθετα κονδύλια για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες. Για το Ταμείο Συνοχής: άνευ αντικειμένου. Για την παροχή τεχνικής βοήθειας, η εφαρμογή των κατηγοριών περιφέρειας εξαρτάται από την επιλογή ταμείου.

** Να αναφερθούν οι συνολικοί πόροι του ΤΔΜ, συμπεριλαμβανομένης της συμπληρωματικής στήριξης που μεταφέρεται από το ΕΠΠΑ και το ΕΚΤ+. Ο πίνακας δεν περιλαμβάνει τα ποσά σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού ΤΔΜ. Σε περίπτωση τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτείται από το ΤΔΜ, οι πόροι του ΤΔΜ θα πρέπει να διαμοιράζονται σε πόρους που σχετίζονται με τα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού ΤΔΜ. Για το άρθρο 4 του κανονισμού ΤΔΜ, δεν υπάρχει ποσό ευελιξίας.

4. Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο θ) του ΚΚΔ

Πίνακας 12: Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
1. Αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης της αγοράς δημοσίων συμβάσεων			Ναι	Εφαρμόζονται μηχανισμοί παρακολούθησης που καλύπτουν όλες τις δημόσιες συμβάσεις και τις διαδικασίες σύναψής τους στο πλαίσιο των ταμείων σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις Η απαίτηση αυτή περιλαμβάνει: 1. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της συλλογής ουσιαστικών και αξιόπιστων δεδομένων σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια της Ένωσης σύμφωνα με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων κατά τα άρθρα 83 και 84 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και κατά τα άρθρα 99 και 100 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 341.pdf Νόμος 4412_ΑΡΘΡΟ 45 Νόμος 4412_ΑΡΘΡΟ 277 2018.12.14_6567 Σύμφωνη Γνώμη ΕΑΑΔΗΣΥ ΚΥΑ_Αρ. Πρωτ. 70362_24.06.2021_ΦΕΚ	Η Ελλάδα έχει μεταφέρει στην ελληνική νομοθεσία τις σχετικές διατάξεις των Οδηγιών και έχει προβεί στις επαγόμενες εξ αυτών ενέργειες : Στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016 ενσωματώθηκαν οι παρ. 1-5, άρ. 83 της 2014/24 και οι παρ. 1-5, άρ. 99 της 2014/25, ορίζοντας αρμόδιο φορέα παρακολούθησης του συστήματος την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., βάσει των αρμοδιοτήτων της. Περαιτέρω, κατ' εξουσιοδότηση του άρ. 340, έχει εκδοθεί η με αρ. 70362/24.06.2021 Κ.Υ.Α., με την οποία καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τη σύνταξη της έκθεσης παρακολούθησης εφαρμογής κανόνων δημοσίων συμβάσεων (ΦΕΚ Β 2802/30.06.21 και διόρθωση στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021). Στο άρθρο 45 του ν. 4412 ενσωματώθηκαν η παρ. 6, άρ. 83 και η παρ. 2, άρ. 84 της 2014/24. Στο άρθρο 277 του ίδιου νόμου ενσωματώθηκαν η παρ. 6, άρ. 99 και η παρ. 2, άρ. 100 της 2014/25. Στο άρθρο 341 του ν. 4412 ενσωματώθηκαν οι παρ. 1 και 3, άρ. 84 της 2014/24 και οι παρ. 1 και 3, άρ. 100 της 2014/25.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				<p>2. Ρυθμίσεις για να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα καλύπτουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>α. Ποιότητα και ένταση του ανταγωνισμού: ονόματα των πλειοδοτών, αριθμός αρχικών υποψηφίων και συμβατική αξία.</p> <p>β. πληροφορίες για την τελική τιμή μετά την ολοκλήρωση και για τη συμμετοχή των ΜΜΕ ως άμεσων πλειοδοτών, εφόσον τα εθνικά συστήματα παρέχουν αυτές τις πληροφορίες.</p>	Ναι	ΚΥΑ_76928_09.07.2021_ΚΗΜΔΗΣ	<p>Τα ζητούμενα στοιχεία μπορούν να ανακτούνται από τα εξής πληροφοριακά συστήματα</p> <p>α) Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)</p> <p>β) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ)</p> <p>γ) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΟΠΣ-ΕΣΠΑ)</p> <p>Για την ανάκτηση των ζητούμενων στοιχείων συνεργάζονται τα αρμόδια τμήματα των Υπουργείων Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Υποδομών & Μεταφορών καθώς και η Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΕΣΠΑ.</p> <p>Τα στοιχεία των αναδόχων καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ στις καρτέλες καταχώρησης των αποφάσεων ανάθεσης, των συμβάσεων και των πληρωμών</p> <p>Ο αριθμός των υποβληθεισών προσφορών υπάρχει στο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.</p> <p>Η αξία της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ υπάρχει σε κάθε καταχωρημένη σύμβαση στο ΚΗΜΔΗΣ.</p> <p>Η τελική αξία μιας σύμβασης, αποτυπώνεται στην αξία της αντίστοιχης απόφασης ανάθεσης και σύμβασης που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							Δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφορία για τη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα ηλεκτρονικά συστήματα δημοσίων συμβάσεων
				3. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της παρακολούθησης και της ανάλυσης των δεδομένων από τις αρμόδιες εθνικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 4013_2011 Οργανισμός λειτουργίας ΕΑΑΔΗΣΥ	<p>Η Ελλάδα προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις περί παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, όπως τίθενται στα άρθρα 83 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 99 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, προέβη στις ακόλουθες ενέργειες :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με τον ν. 4412/2016, άρθρο 340, παράγραφος 1, ορίστηκε ως αρμόδιος φορέας παρακολούθησης του συστήματος η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με τις σχετικές αρμοδιότητές της, όπως περιγράφονται στον ιδρυτικό της νόμο 4013/2016 και στον Οργανισμό Λειτουργίας της (ΦΕΚ Α 52/01.04.2019) • Με την Κ.Υ.Α. 70362/24.06.2021, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 2802/30.06.21 και η διόρθωση αυτής στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021, καθορίστηκαν οι λεπτομέρειες για τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων.
				4. Ρυθμίσεις για τη διάθεση στο κοινό των αποτελεσμάτων της ανάλυσης σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99	Ναι	ΕΑΑΔΗΣΥ - ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 2017 DG-GROW_Country reports	Η έκθεση παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 340 του ν. 4412/2016 δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και στην ιστοσελίδα της

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.		ΕΑΑΔΗΣΥ - ΌΛΕΣ οι ανακοινώσεις ΕΑΑΔΗΣΥ - ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2018 – 2020 Hellenic public procurement monitoring report for the period 2018 – 2020	DG-GROW, στην οποία δημοσιεύονται οι αντίστοιχες εκθέσεις όλων των Κ-Μ (country reports). https://eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/347-ek8esh-parakoloy8hshs-toy-systhmatos-twn-dhmosiwn-symvasewn-etoys-2017 και https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/country-reports_en . Σε συνέχεια της έκδοσης της με αρ. πρωτ. 70362/24.06.2021 Κ.Υ.Α. του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 2802/30.06.2021 και η διόρθωση αυτής στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. παρέλαβε τα προβλεπόμενα στοιχεία από τους υπόχρεους φορείς και συνέταξε την Έκθεση Παρακολούθησης Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2018-2020, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 1ΕΣ/2022 Απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής. (https://eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/671-ekthesi-parakolouthisis-tou-systimatos-ton-dimosion-symvasewn-periodou-2018-2020)
				5. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι όλες οι πληροφορίες που υποδεικνύουν ύποπτες περιπτώσεις υπόνοιας νόθευσης διαγωνισμών κοινοποιούνται στους αρμόδιους εθνικούς	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 3959_2011-antagonismos Ρ43ΤΟΕΤΒ-96Ω_Μνημονιο συνεργασίας με ΕΠ.ΑΝΤ	Η Ελλάδα, για να διασφαλίσει τη διαχείριση των περιπτώσεων αθέμιτου ανταγωνισμού ή νόθευσης του ανταγωνισμού έχει μεταφέρει στην ελληνική έννομη τάξη τις σχετικές διατάξεις των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				φορείς σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.		ΕΑΑΔΗΣΥ - ΑΣΦΑΛΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ (WHISTLEBLOWING) ΕΠ.ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ Ανώνυμη Παροχή Πληροφοριών ΩΡΕ3ΟΕΤΒ-9Ρ5.Κατευθυντήρια Οδηγία 20.cleaned 699ΤΟΕΤΒ-ΜΡ6_Κατευθυντηρια Οδηγια 9.cleaned Οδηγός_Διαχείρισης_Κινδύνων_Διαφθοράς_και_Απάτης_final_ISBN.cleaned Οδηγος Επ. Ανταγων. anixneusi_praktikon.cleaned ΕΑΑΔΗΣΥ - ανακοίνωση ΕΕ 1.4.2021 (1) ΕΑΑΔΗΣΥ - ανακοίνωση ΕΕ 1.4.2021 (2)	2014/25/ΕΕ. Οι διατάξεις αυτές έχουν μεταφερθεί στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016. Περαιτέρω, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ως αρμόδια Αρχή για την παρακολούθηση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων και η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ως αρμόδια Αρχή προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού συνεργάζονται στενά για το σκοπό αυτό Επισημαίνεται ότι οι ύποπτες περιπτώσεις νόθευσης δύνανται να εντοπιστούν μέσω : ☐ Των απευθείας ή υποβαλλόμενων μέσω πλατφορμών ανώνυμων καταγγελιών «whistleblowing» της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ και Επιτροπής Ανταγωνισμού. ☐ Τυχαίας δειγματοληψίας Στην κατεύθυνση ευαισθητοποίησης των αναθετουσών αρχών / αναθετόνων φορέων για την ανίχνευση και διαχείριση των περιπτώσεων αυτών έχουν εκδοθεί: ☐ Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες 20 και 9 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ☐ Ο Οδηγός Διαχείρισης Κινδύνων Διαφθοράς και Απάτης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ☐ Ο Οδηγός της Επιτροπής Ανταγωνισμού: «Ανίχνευση και πρόληψη συμπαιγνιακών πρακτικών σε διαγωνισμούς προμηθειών» (2014).
2. Εργαλεία και			Ναι	Οι διαχειριστικές αρχές	Ναι	1. Εγκύκλιος	Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
ικανότητα για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις				<p>διαθέτουν τα εργαλεία και την ικανότητα ώστε να εξακριβώνουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις:</p> <p>1. Για τις προβληματικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε υποχρέωση ανάκτησης.</p>		<p>101270/EYKE3633/30-9-2016</p> <p>2. 42649/EYKE5351/10-4-2017</p> <p>3. 64925/EYKE579/9-6-2017</p> <p>4. Εγκύκλιος 122645/EYKE2260/27-11-2019</p> <p>5. Εγκύκλιος 34584/ΕΞ2019/05-04-2019</p> <p>6. https://www.espa.gr/el/Documents/Provlmatiki_epix_Orismos_update_2.pdf</p>	<p>Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ), μετά από συνεργασία με την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ), έχει εκδώσει προς τις ΔΑ τις εγκυκλίους (1) και (4) που αφορούν έλεγχο προβληματικότητας και έλεγχο σχετικά με επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης έπειτα από απόφαση της ΕΕ.</p> <p>Όσον αφορά τον έλεγχο προβληματικότητας, με τα έγγραφα (2) και (3) προσδιορίζονται τα στάδια που πρέπει να ακολουθηθούν, συγκεκριμένοι αλγόριθμοι και δίνονται περαιτέρω διευκρινίσεις.</p> <p>Στο espa.gr, αναρτήθηκε παρουσίαση για τον έλεγχο προβληματικής (6).</p> <p>Με το (5) παρέχονται οδηγίες για την συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο ΚΕ όταν χρησιμοποιούνται ως νομική βάση οι Απαλλακτικοί Κανονισμοί ή οι Καν. ήσσονος σημασίας της ΕΕ.</p> <p>Οι ΔΑ και οι ΕΦ πραγματοποιούν τον σχετικό έλεγχο για την ύπαρξη ΚΕ σε όλη την περίοδο 2014-20 και έχουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία, ενώ ενημερώνονται μέσω εκπαιδεύσεων και οδηγιών για τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου.</p> <p>Σε σχέση με τις επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης, οι δικαιούχοι των ενισχύσεων εξάγουν το σχετικό δικαιολογητικό από το ΤΑΧΙΣ και το επισυνάπτουν στην αίτηση χρηματοδότησης.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				2. Μέσω της πρόσβασης σε συμβουλές εμπειρογνομόνων και καθοδήγηση σε θέματα κρατικών ενισχύσεων που παρέχονται από εμπειρογνώμονες κρατικών ενισχύσεων τοπικών ή εθνικών φορέων.	Ναι	<ol style="list-style-type: none"> 1. Νόμος 4152/2013 2. Υπουργική Απόφαση 69135/ΕΥΘΥ626/2015 3. Εγκύκλιος 74391/ΕΥΚΕ2634/13-7-2016 4. Έγγραφο 115150/ΕΥΚΕ4023/2-11-2016 5. Κείμενο οδηγιών 139119 ΕΞ2016 ΕΜΠ/9.8.2016 (9α,β). 6. Εγκύκλιος 109658 ΕΞ2019 ΕΜΠ/4.10.2019 7. Εγκύκλιος 00430 ΕΞ 2017 ΕΜΠ/5.12.2017 8. Εγκύκλιος 001879 ΕΞ2016 ΕΜΠ/23.12.2016 9. Έγγραφο ΚΜΚΕ 0004020 ΕΞ 2018/4.12.2018 	<p>Με το Ν. 4152/2013 συστήθηκε σύστημα ελέγχου ΚΕ και οι αρμόδιες υπηρεσίες (ΚΕΜΚΕ, ΑΜΚΕ). Το σύστημα ελέγχου έχει σαν σκοπό την υποστήριξη των φορέων χορήγησης ΚΕ.</p> <p>Με την (2) ΥΑ καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ, ως ΑΜΚΕ του Υπ. Αν.Επ. στις οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται όλες οι συγχρ/μενες πράξεις.</p> <p>Με τα έγγραφα 3- 9 δόθηκαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - οδηγίες με τις συγκεκριμένες διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν ανά στάδιο και ανά περίπτωση - λίστες ελέγχου για την αναγνώριση ύπαρξης πιθανής ΚΕ, - οδηγίες διασφάλισης ορθής εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ΚΕ - οδηγίες για τις διαδικασίες έγκρισης και συντονισμού μέτρων ΚΕ - οδηγίες για τις υποχρεώσεις και τις διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων ΚΕ - οδηγίες σχετικά με τις υποχρεώσεις για την καταχώρηση πληροφοριών στο ηλεκτρονικό σύστημα διαφάνειας για τις ΚΕ (Transparency Award Module - TAM). <p>Επιπροσθέτως η ΕΥΚΕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - έχει εκδώσει οδηγούς για έλεγχο ύπαρξης ΚΕ σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας - υλοποιεί μάθημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης σε θέματα ΚΕ

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							- έχει αναπτύξει Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣΚΕ), με ενσωματωμένες τις απαιτήσεις των κανονισμών ΚΕ το οποίο είναι υποχρεωτικό στα ΕΔΕΤ.
3. Αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων			Ναι	Εφαρμόζονται αποτελεσματικοί μηχανισμοί για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), οι οποίοι περιλαμβάνουν: 1. Ρυθμίσεις οι οποίες διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των προγραμμάτων που στηρίζονται από τα ταμεία και της υλοποίησής τους με τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη.	Ναι	☐ Σχεδιασμός ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων 2021-2027 ☐ Διαβουλεύσεις Προγραμμάτων ☐ Νόμος 4914/2022 για τη «Διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2024, ...». ☐ Δήλωση Πολιτικής για το σεβασμό των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ☐ Μνημόνιο Συνεργασίας ΕΑΣ / ΕΕΔΑ ☐ Ν. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου...»	<p>Ρυθμίσεις τήρησης του ΧΘΔ σε:</p> <p>Προγρ/σμό: εταιρική σχέση, διαβούλευση με κοινων.εταίρους, εγκύκλιοι με μνεία τήρησης οριζόντιων αρχών ΚΚΔ & Χάρτη. Επικοινωνία με ΕΕΔΑ, Συνήγορο Πολίτη, FRA</p> <p>ΣΔΕ: αρμοδιότητες ΔΑ/ΕΦ, μέλη ΕπΠα, ένταξη & υλοποίηση πράξεων, χειρισμό καταγγελιών & προσωπικά δεδομένα που διασφαλίζουν τήρηση ΧΘΔ: αρχή ίσης μεταχείρισης & μη διάκρισης, προστασία προσωπικών δεδομένων, δικαίωμα προσφυγής</p> <p>Εφαρμογή: σχεδιασμός ΣΔΕ, εφαρμογή & καταρτίσεις αρχών/φορέων για ΘΔ υποστηρίζονται συμβουλευτικά από ΕΕΔΑ. Με καταρτίσεις & χρήση οδηγιών & σημείων ελέγχου, οι ΔΑ/ΕΦ διασφαλίζουν την τήρηση ΧΘΔ σε:</p> ☐ προσκλήσεις: τήρηση αρχών διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης ☐ αξιολόγηση πράξεων: on/off κριτήρια τήρησης θεσμικού πλαισίου ☐ υλοποίηση πράξεων: εξέταση τήρησης ΧΘΔ με λίστα επαληθεύσεων & σημεία ελέγχου ☐ δικαίωμα αναφοράς: μέσω ενστάσεων, αντιρρήσεων, προσφυγών & πρόσβασης σε αμερόληπτο δικαστήριο

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							☐ προστασία προσωπικών δεδομένων: εποπτεία DPO ΕΣΠΑ ☐ μη συμμόρφωση με ΘΔ : λήψη διορθωτικών μέτρων - δημοσιονομική διόρθωση ή & ανάκτηση Προβλέπεται έλεγχος ΘΔ από Αρχή Ελέγχου στο ΣΔΕ (σημεία ελέγχου, κατευθύνσεις σε ελεγκτές).
				2. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τον Χάρτη πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με τον Χάρτη που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.	Ναι	Βλ. στο https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_Diadasies.aspx την «ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών» στο κεφ. ΛΠ.VIII: Διαχείριση κινδύνων	Εθνική Αρχή υποδοχής καταγγελιών είναι η Ελληνική AFCOS/ ΕΑΔ. Η ΕΑΔ εξετάζει τις εισερχόμενες καταγγελίες και αποφαινεται για το χειρισμό τους. Εφόσον, κρίνει ότι πρέπει να διερευνηθεί μία καταγγελία σχετικά με τον ΧΘΔ την παραπέμπει σε αρμόδια εθνική αρχή έρευνας (Συνήγορο του πολίτη, δικαστικές αρχές, κα) ή στη ΔΑ. Η ΔΑ εξετάζει αναλυτικά με λίστα σημείων ελέγχου. Αν διαπιστωθεί παράβαση του Χάρτη, ακολουθεί χειρισμός αντίστοιχος μίας παρατυπίας, δηλ. λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα στο πλαίσιο του ΣΔΕ και γίνεται ανακοίνωση στην ΕΕ μέσω IMS. Συμβουλευτική υποστήριξη παρέχει η ΕΕΔΑ για τις ρυθμίσεις τήρησης του ΧΘΔ και καταρτίσεις σε ΕΑΔ και αρχές του ΣΔΕ. Η ΔΑ ενημερώνει την ΕπΠα, τουλάχιστον ετήσια, για μη συμμορφώσεις με τον ΧΘΔ που εντοπίζονται από την ΕΕΔΑ ή τις Αρχές του ΣΔΕ και για καταγγελίες για παραβάσεις του Χάρτη με σχετική αναφορά για:

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							☐ αριθμό & πορεία εξέτασης υποθέσεων ☐ αποτελέσματα της διερεύνησής τους διορθωτικές ενέργειες στο πλαίσιο του ΣΔΕ σε συνέχεια των οριστικών αποτελεσμάτων εξέτασης της υπόθεσης.
4. Υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) σύμφωνα με την απόφαση 2010/48/EK του Συμβουλίου			Όχι	Εφαρμόζεται εθνικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της εφαρμογής της UNCRPD, το οποίο περιλαμβάνει:	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				1. Στόχους με μετρήσιμα ορόσημα, συλλογή δεδομένων και μηχανισμούς παρακολούθησης.			
				2. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι η πολιτική, η νομοθεσία και τα πρότυπα προσβασιμότητας αντανακλώνται δεόντως στην προετοιμασία και την υλοποίηση των προγραμμάτων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την UNCRPD πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με την UNCRPD που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
1.1. Ορθή			Όχι	Η στρατηγική ή οι στρατηγικές	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
διακυβέρνηση της εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης	ΕΤΠΑ	RSO1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών		έξυπνης εξειδίκευσης υποστηρίζονται από:			
				1. Επικαιροποιημένη ανάλυση των προκλήσεων που υφίστανται για τη διάχυση της καινοτομίας και την ψηφιοποίηση.			
				2. Ύπαρξη αρμόδιου περιφερειακού ή εθνικού οργανισμού ή φορέα που είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης για τη μέτρηση των επιδόσεων ως προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Λειτουργία της συνεργασίας των ενδιαφερόμενων μερών («διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης»).	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				5. Αναγκαίες δράσεις για τη βελτίωση των εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας, εφόσον απαιτούνται.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				6. Κατά περίπτωση, δράσεις για τη στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				7. Μέτρα για την ενίσχυση της συνεργασίας με εταίρους εκτός συγκεκριμένου κράτους μέλους σε τομείς προτεραιότητας που υποστηρίζει η στρατηγική	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				έξυπνης εξειδίκευσης.			
2.1. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης με ανακαίνιση οικιστικών και μη κτιρίων	ΕΤΠΑ	RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	Ναι	1. Εθνική μακροπρόθεσμη στρατηγική ανακαίνισης για την υποστήριξη της ανακαίνισης του εθνικού αποθέματος οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία:α) ορίζει ενδεικτικά ορόσημα για το 2030, το 2040 και το 2050·β) παρέχει ενδεικτική περιγραφή των χρηματοδοτικών πόρων για την υποστήριξη της υλοποίησης της στρατηγικής·γ) ορίζει αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την προώθηση των επενδύσεων στην ανακαίνιση κτιρίων.	Ναι	– Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος (ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/20334/ 148/01.03.2021, ΦΕΚ Β' 974), στο πλαίσιο εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων (ΟΕΑΚ – 2010/31/ΕΕ) (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/03/YA-20334_148_01.03.2021_ΦΕΚ_974-B-12.03.2021_ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ-ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗΣ-ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΩΣ-ΤΟ-2050.pdf). □ National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf)	Α) Η έκθεση περιλαμβάνει ανασκόπηση του κτιριακού αποθέματος, εξειδικεύει το αναμενόμενο ποσοστό ανακαινισμένων κτιρίων ('30, '40, '50) και τις ενεργειακές παρεμβάσεις στον οδικό χάρτη. Το ποσοστό ανακαίνισης για τη δεκαετία '21-'30, 12-15% των κτιρίων σύμφωνα με το ΕΣΕΚ, είναι με 60.000 κτίρια/κτιριακές μονάδες ετησίως. Β) Η κοστολόγηση των στόχων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ, υπολογίσθηκε σε 9δισ για την ενεργειακή απόδοση, εκ των οποίων περίπου τα 5δισ αφορούν στον κτιριακό τομέα, με μόγλευση 50-60%. Για την χρηματοδότηση τους προβλέπεται η χρήση πόρων από το ΕΣΠΑ 2021-2027, το RRF, τους εκπλειστηριασμούς δικαιωμάτων, την ΕΙΒ και το εθνικό ΠΔΕ. Γ) Περιλαμβάνεται η συμμετοχή των ΕΕΥ μέσω των ΣΕΑ στην υλοποίηση των παρεμβάσεων. Έτσι επιτυγχάνονται καλύτερα ενεργειακά αποτελέσματα στην επίτευξη των στόχων και διευκολύνεται η μόγλευση ιδιωτικών κεφαλαίων λόγω καλύτερης οικονομικής απόδοσης. Παραδείγματα προγραμμάτων είναι το «ΗΛΕΚΤΡΑ» και το σχήμα ανταγωνιστικών διαδικασιών.
				2. Μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης για την	Ναι	– Με την ΔΕΠΕΑ/178581/30.6.2017 κοινή	Με την ΔΕΠΕΑ/178581/30.6.2017 κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β'

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				επίτευξη της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας		<p>Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 2367) εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) https://www.teepelop.gr/wp-content/uploads/2017/07/FEK-B-2367-12.7.2017.pdf.</p> <p>Με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/85251/27.11.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5447) εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο αύξησης του αριθμού των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ) http://www.opengov.gr/minenv/wp-content/uploads/2018/09/ethniko_sxedio_KSMKE.pdf</p>	<p>2367) εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν.4122/2013, ο οποίος ενσωμάτωσε και την Οδηγία 2010/31/ΕΕ. Στον ΚΕΝΑΚ περιγράφεται η βάση μεθοδολογίας για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και των δομικών στοιχείων.</p> <p>Με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/85251/27.11.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5447) εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο αύξησης του αριθμού των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ), σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.4122/2013, ο οποίος ενσωμάτωσε και την Οδηγία 2010/31/ΕΕ, στο οποίο αναλύονται τα χαρακτηριστικά των ΚΣΜΚΕ, καθώς και πολιτικές, μέτρα και δράσεις για την αύξηση του αριθμού των ΚΣΜΚΕ.</p>
2.2. Διακυβέρνηση του τομέα της ενέργειας	ΕΤΠΑ	RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου RSO2.2. Προώθηση των	Ναι	Το ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα κοινοποιείται στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και σύμφωνα με τους μακροπρόθεσμους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού και περιλαμβάνει: 1. Όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από το	Ναι	<ul style="list-style-type: none"> - National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf) - Commission Staff Working Document – “Assessment of the final national energy and climate plan of Greece” 14.10.2020 SWD(2020) 907 final 	Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) αποτελεί για την Ελλάδα ένα Στρατηγικό Σχέδιο για τα θέματα του Κλίματος και της Ενέργειας. Στο ΕΣΕΚ παρουσιάζεται ένας αναλυτικός οδικός χάρτης για την επίτευξη συγκεκριμένων Ενεργειακών και Κλιματικών Στόχων έως το 2030, στοιχείο που το χαρακτηρίζει ως κείμενο αναφοράς για την επόμενη δεκαετία. Το ΕΣΕΚ παρουσιάζει και αναλύει Προτεραιότητες και Μέτρα

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν		υπόδειγμα στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.			<p>Πολιτικής σε ένα ευρύ φάσμα αναπτυξιακών και οικονομικών δραστηριοτήτων προς όφελος της Ελληνικής κοινωνίας.</p> <p>Το ΕΣΕΚ αξιολογήθηκε θετικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2020 (Commission Staff Working Document – “Assessment of the final national energy and climate plan of Greece” / 14.10.2020 SWD(2020) 907 final).</p> <p>Επισημαίνεται ότι το τελικό εγκριθέν ΕΣΕΚ συντάχθηκε σύμφωνα με τον μορφότυπο του Παραρτήματος I του Κανονισμού 2018/1999 και περιέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία του ίδιου Κανονισμού.</p>
				2. Περιγραφή των προβλεπόμενων χρηματοδοτικών πόρων και μηχανισμών για μέτρα προώθησης της ενέργειας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.	Ναι	- National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf)	<p>Οι στόχοι που τίθενται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ είναι ποσοτικοποιημένοι και κοστολογημένοι. Επίσης, έχουν καθοριστεί ενδιάμεσα χρονικά ορόσημα, τα οποία επιτρέπουν την παρακολούθηση της πορείας επίτευξης των στόχων και σχετίζονται με την επιτυχή υιοθέτηση και λειτουργία ενός μείγματος πολιτικών και μέτρων.</p> <p>Ειδικά, βάσει αυτών των Προτεραιοτήτων και Μέτρων, θα αναγνωρίζεται και θα αναδεικνύεται η ανάγκη για συνέργειες και συμπληρωματικές δράσεις σε όλες τους τομείς/κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας.</p> <p>Επισημαίνεται ότι στο τελικό εγκριθέν ΕΣΕΚ προβλέπονται οι αναγκαίοι</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							χρηματοδοτικοί πόροι και περιγράφονται μηχανισμοί για τα μέτρα προώθησης χαμηλών εκπομπών σε διοξείδιο του άνθρακα (Chapter3 POLICIES and MEASURES).
2.3. Αποτελεσματική προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε όλους τους τομείς και σε ολόκληρη την ΕΕ	ΕΤΠΑ	RSO2.2. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν	Ναι	Εφαρμόζονται μέτρα που εξασφαλίζουν:1. Συμμόρφωση με τον δεσμευτικό εθνικό στόχο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έως το 2020 και με το συγκεκριμένο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ως γραμμή βάσης έως το 2030 ή λαμβάνοντας επιπρόσθετα μέτρα σε περίπτωση που δεν διατηρηθεί η γραμμή βάσης εντός οποιασδήποτε μονοετούς περιόδου σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999.	Ναι	<ul style="list-style-type: none"> – Ν.4414/2016 “Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης...” – Ν. 4513/2018 (ΦΕΚ Α' 9) εισήχθη πλαίσιο σύστασης και λειτουργίας Ενεργειακών Κοινοτήτων. – Με το άρθρο 14Α του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129), όπως ισχύει, προβλέπεται η δυνατότητα αυτοπαραγωγής με ενεργειακό και οικονομικό ενεργειακό συμνηφισμό. 	<p>Με το νόμο 4414/2016, καθορίζεται το πλαίσιο λειτουργικής ενίσχυσης των ΑΠΕ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο εξειδικεύτηκε με σχετικές αποφάσεις.</p> <p>Επίσης στο θεσμικό πλαίσιο προβλέπονται πρόσθετα μέτρα και πολιτικές για την προώθηση της διείσδυσης των ΑΠΕ, που αφορούν στη δυνατότητα αυτοπαραγωγής με ενεργειακό και οικονομικό ενεργειακό συμνηφισμό, και τον καθορισμό του πλαισίου ένταξης σταθμών ΑΠΕ σε καθεστώς ριζικής ανανέωσης (repowering)</p> <p>Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Eurostat το τελευταίο έτος για το οποίο έχουν δημοσιευτεί στοιχεία είναι το έτος 2019 και η συνεισφορά της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας ανέρχεται για το έτος 2019 σε ποσοστό 19,68%. Προβλέπεται για το 2020 η επίτευξη του στόχου του 20%.</p>
				2. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και	Ναι	– ΚΥΑ ΔΕΠΕΑ/178581 (ΦΕΚ Β' 2367) Κανονισμός Ενεργειακής	Στον ΚΕΝΑΚ υπάρχει ελάχιστη απαίτηση για 60% ΑΠΕ σε Ζεστό Νερό

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης σύμφωνα με το άρθρο 23 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.		Απόδοσης Κτιρίων (KENAK) https://www.teepelop.gr/wp-content/uploads/2017/07/FEK-B-2367-12.7.2017.pdf . – Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος (ΥΑ ΔΕΠΕΑ/20334/148, ΦΕΚ Β' 974), στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/03/YA-20334_148_01.03.2021_ΦΕΚ_974-B-12.03.2021_ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ-ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗΣ-ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΩΣ-ΤΟ-2050.pdf).	Χρήσης (ZNX). Στην Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος αναλύονται μέτρα και τεχνολογίες για την επίτευξη του στόχου διείσδυσης των ΑΠΕ για ψύξη/θέρμανση στα κτίρια. Όπως προκύπτει από τα στατιστικά της Eurostat εκπληρώνεται ο επιμέρους στόχος για την ψύξη/θέρμανση στα κτίρια.
2.4. Αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών	ΕΤΠΑ	RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα	Ναι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών, καταρτισμένο με βάση εκτιμήσεις κινδύνου, το οποίο λαμβάνει δεόντως υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τις υφιστάμενες στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και περιλαμβάνει: 1. Περιγραφή των βασικών κινδύνων που εκτιμώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία αντικατοπτρίζει το υπάρχον προφίλ κινδύνου και την εξέλιξή	Ναι	- Νόμος 4662/20 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις» - Εθνική Εκτίμηση Κινδύνων (National Risk Assessment for Greece/NRA) 2021 - Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (National Disaster Risk Management Plan/NDRMP)	Η Εθνική Εκτίμηση Κινδύνων (KEMEA και Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, NRA-GR 2019/επικαιρ.2021) αναδεικνύει ως βασικούς κινδύνους: τους σεισμούς, τις πλημμύρες, τις δασικές πυρκαγιές (ως κύριους κινδύνους), τα ακραία καιρικά φαινόμενα, τα τσουνάμι, τις κατολισθήσεις, τα ηφαιστεια (δυνητικούς), τους κινδύνους στον κυβερνοχώρο (αναδυόμενος), τα βιομηχανικά ατυχήματα και τα ραδιολογικά/πυρηνικά ατυχήματα. Η ΓΓ Πολ.Προ. προέβη σε ανάλυση υψηλής επίδρασης καιρικών φαινομένων κατά την περίοδο 2000-2020 και ανασκόπηση των μελλοντικών αλλαγών σε έντονα και ακραία καιρικά φαινόμενα λόγω της κλιματικής αλλαγής τα ευρήματα της οποίας

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				του σε ενδεικτικό χρονικό διάστημα 25 έως 35 ετών. Η εκτίμηση βασίζεται, για κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα, σε σενάρια και προβλέψεις σχετικά με την κλιματική αλλαγή.			ενσωματώθηκαν στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (NDRMP). Το NDRMP εξετάζει σεισμούς, πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές, κύματα ξηρασίας και καύσωνα, άνοδο της στάθμης της θάλασσας και διάβρωση των ακτών, κατολισθήσεις, ανθρώπινες μολυσματικές ασθένειες – πανδημία, μολυσματικές ασθένειες ζώων και φυτών, χημικά, βιολογικά, ακτινολογικά και πυρηνικά (XBPI) περιστατικά και απειλές, διασυνοριακά γεγονότα, ζητήματα φτώχειας και απειλών ευημερίας και δομημένης ευπάθειας του περιβάλλοντος.
				2. Περιγραφή των μέτρων πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης σε καταστροφές για την αντιμετώπιση των κύριων κινδύνων που εντοπίστηκαν. Τα μέτρα ιεραρχούνται ανάλογα με τους κινδύνους καθώς και τις οικονομικές τους επιπτώσεις, τις ελλείψεις σε επίπεδο ικανοτήτων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα, λαμβανομένων υπόψη των πιθανών εναλλακτικών λύσεων.	Ναι	<ul style="list-style-type: none"> - Νόμος 4662/20 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις» - Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (National Disaster Risk Management Plan /NDRMP) - Σχεδιασμός Αντιμετώπισης Φυσικών Καταστροφών Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (civilprotection.gr) 	<p>Το NDRMP περιλαμβάνει προτεραιότητες πρόληψης, ετοιμότητας και μέτρα ανταπόκρισης για τα χρονικά διαστήματα 2025, 2030 και 2040.</p> <p>Τα οριζόντια μέτρα εφαρμόζονται σε πολλαπλούς κινδύνους/γενικούς κινδύνους.</p> <p>Τα ειδικά μέτρα αφορούν πλημμύρες, σεισμούς, δασικές πυρκαγιές, καύσωνες και ξηρασία, ακραία καιρικά φαινόμενα, κατολισθήσεις, ανθρώπινες μολυσματικές ασθένειες, τεχνολογικά και XBPI γεγονότα. Τα ειδικά μέτρα κινδύνων τίθενται σε προτεραιότητα μέσω ενός πλαισίου πολλαπλών κριτηρίων ανάλογα με τους κινδύνους και τις οικονομικές επιπτώσεις (NRA), ευαισθησίας στην κλιματική αλλαγή (ανά διαθέσιμη βιβλιογραφία), βιωσιμότητας, κενών δυναμικότητας,</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							<p>αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και επείγοντος (ανά διαγνωστική ανάλυση και κρίση εμπειρογνομώνων) εξετάζοντας πιθανές εναλλακτικές λύσεις.</p> <p>Τα μέτρα προτεραιότητας είναι σε ευθυγράμμιση με τις διαθέσιμες πληροφορίες των εθνικών προγραμμάτων για το πλαίσιο CP/ DRM, τα μέτρα που αναδεικνύονται από τις διαβουλεύσεις των αρμόδιων αρχών, και εισηγήσεις και εισροές από τη διαγνωστική ανάλυση του ελληνικού πλαισίου CP/DRM της Παγκόσμιας Τράπεζας (2021).</p>
			<p>3. Πληροφορίες σχετικά με τους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς που είναι διαθέσιμοι για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης που συνδέονται με την πρόληψη, την ετοιμότητα και την απόκριση.</p>		<p>Ναι</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Εθνική εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων της Ελλάδας (National Risk Management capabilities assessment) 2018 - Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (National Disaster Risk Management Plan/NDRMP) - Πίνακας με την περιγραφή των χρηματοδοτικών πόρων για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των επενδύσεων DRM στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ με πληροφορία που επικαιροποιείται (ανάρτηση σε SFC Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας ως other MS doc) 	<p>Το NDRMP παρέχει πληροφορίες σχετικά με τους πόρους και τους μηχανισμούς που είναι διαθέσιμοι για το κόστος πρόληψης, ετοιμότητας και αντίδρασης, συμπ. της λειτουργίας και της συντήρησης. Αναφέρεται σε παρελθούσες και τρέχουσες χρηματοδοτικές ρυθμίσεις (ΠΠ 2014-20), στην ΠΠ 2021-27 και στα κονδύλια της ΕΕ που σχετίζονται με επενδύσεις σε CP/DRM (2021-27) και τη χρηματοδότηση και ασφάλιση μετά τον κίνδυνο.</p> <p>Παράλληλα, τηρείται πίνακας με την περιγραφή των χρηματοδοτικών πόρων για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των επενδύσεων DRM στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ που επικαιροποιείται από την ΕΔ ΕΣΠΑ του Υπ.Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, με τη</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							συνεργασία της ΔΑ των Προγραμμάτων «Πολιτική Προστασία» και «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» και των ΔΑ των ΠεΠ που περιλαμβάνουν επενδύσεις στον τομέα της πολιτικής προστασίας. Ο πίνακας αυτός έχει περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται στα Προγράμματα για την αντιμετώπιση των key risks, των υπεύθυνων δημόσιων αρχών/φορέων για την υλοποίηση των μέτρων, της χρηματοδοτικής πηγής για την κάλυψη της λειτουργίας και της συντήρησης τους και καλύπτει την προγραμματική περίοδο 2021-2027.
2.5. Επικαιροποιημένος σχεδιασμός για τις απαιτούμενες επενδύσεις στους τομείς των υδάτων και των λυμάτων	ΕΤΠΑ	RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού	Όχι	Για τον καθένα ή και τους δύο τομείς έχει θεσπισθεί εθνικό σχέδιο επενδύσεων το οποίο περιλαμβάνει: 1. Εκτίμηση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				2. Προσδιορισμό και προγραμματισμό των δημόσιων επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικής δημοσιονομικής εκτίμησης: α) που απαιτούνται για την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ, συμπεριλαμβανομένης ιεράρχησης όσον αφορά το μέγεθος των οικισμών και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, με	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				ανάλυση των επενδύσεων για κάθε συγκέντρωση λυμάτων·β) που απαιτούνται για την εφαρμογή της οδηγίας 98/83/ΕΚ·γ) που απαιτούνται για την ανταπόκριση στις ανάγκες που απορρέουν από την οδηγία (ΕΕ) 2020/2184, όσον αφορά ιδίως τις αναθεωρημένες παραμέτρους ποιότητας που ορίζονται στο παράρτημα Ι της εν λόγω οδηγίας.			
				3. Εκτίμηση των επενδύσεων που απαιτούνται για την ανανέωση των υφιστάμενων υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων, ανάλογα με την ηλικία τους και τα σχέδια απόσβεσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Ένδειξη των δυνητικών πηγών δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον χρειάζονται για τη συμπλήρωση των τελών χρήσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
3.1. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός μεταφορών στο κατάλληλο επίπεδο	ΕΤΠΑ	RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροφικού ΔΕΔ-Μ RSO3.2. Ανάπτυξη και	Όχι	Εφαρμόζεται πολυτροπική χαρτογράφηση των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων υποδομών, πλην του τοπικού επιπέδου, έως το 2030, η οποία:1. Περιλαμβάνει οικονομική εκτίμηση των σχεδιαζόμενων επενδύσεων, με βάση αξιόπιστη ανάλυση ζήτησης και κατάρτιση κυκλοφοριακών μοντέλων, η οποία θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις αναμενόμενες επιπτώσεις του ανοίγματος των	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα		αγορών των σιδηροδρομικών υπηρεσιών.			
				2. Συνάδει με τα στοιχεία του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα που σχετίζονται με τις μεταφορές.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Περιλαμβάνει επενδύσεις σε διαδρόμους του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ, όπως ορίζονται στον κανονισμό για τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», σύμφωνα με τα αντίστοιχα προγράμματα εργασίας για τους διαδρόμους του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Για επενδύσεις εκτός των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών τμημάτων, εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα παρέχοντας επαρκή συνδεσιμότητα των αστικών δικτύων, των περιφερειών και των τοπικών κοινοτήτων στο κεντρικό ΔΕΔ-Μ και στους κόμβους του.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				5. Εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα του σιδηροδρομικού δικτύου και, κατά περίπτωση, υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την ανάπτυξη του ERTMS σύμφωνα	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/6 της Επιτροπής.			
				6. Προάγει την πολυτροπικότητα, εντοπίζοντας τις ανάγκες για τερματικούς σταθμούς συνδυασμένων μεταφορών ή μεταφόρτωσης για φορτία και επιβάτες.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				7. Περιλαμβάνει μέτρα σχετικά με τον σχεδιασμό των υποδομών που αποσκοπούν στην προώθηση των εναλλακτικών καυσίμων, σύμφωνα με τα εκάστοτε εθνικά πλαίσια πολιτικής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				8. Παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εκτίμησης των κινδύνων για την οδική ασφάλεια σύμφωνα με τις υφιστάμενες εθνικές στρατηγικές οδικής ασφάλειας, καθώς και χαρτογράφηση των οδών και των τμημάτων που επηρεάζονται με ιεράρχηση των αντίστοιχων επενδύσεων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				9. Παρέχει πληροφορίες για τους χρηματοδοτικούς πόρους που αντιστοιχούν στις σχεδιαζόμενες επενδύσεις και που απαιτούνται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων υποδομών.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
4.1. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τις	EKT+	ESO4.1.	Όχι	Εφαρμόζεται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τις ενεργητικές πολιτικές για την	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας		Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας.		αγορά εργασίας βάσει των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Ρυθμίσεις για τη διενέργεια κατάρτισης προφίλ των ατόμων που ζητούν εργασία και την εκτίμηση των αναγκών τους.			
				2. Πληροφορίες σχετικά με τις νέες θέσεις εργασίας και τις ευκαιρίες απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η επανεξέτασή του διενεργούνται σε στενή συνεργασία με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				5. Όσον αφορά τις παρεμβάσεις για την απασχόληση των νέων, τεκμηριωμένες και στοχοθετημένες διαδρομές για τους νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης, οι οποίες περιλαμβάνουν μέτρα προσέγγισης και βασίζονται σε ποιοτικά κριτήρια, λαμβανομένων υπόψη των	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				κριτηρίων για ποιοτικά προγράμματα μαθητείας και πρακτικής άσκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής των προγραμμάτων εγγύησης για τη νεολαία.			
4.3. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα	ΕΚΤ+ ΕΤΠΑ	ESO4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας	Όχι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Τεκμηριωμένα συστήματα πρόγνωσης και πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				2. Μηχανισμούς παρακολούθησης των αποφοίτων και υπηρεσίες ποιοτικής και αποτελεσματικής καθοδήγησης για εκπαιδευόμενους κάθε ηλικίας.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Μέτρα για τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης και της συμμετοχής σε ποιοτική, οικονομικά προσιτή, συναφή, χωρίς διακρίσεις και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής της, καθώς και της απόκτησης βασικών ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Μηχανισμό συντονισμού που να καλύπτει όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		των ατόμων με αναπηρίες RSO4.2. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης		σαφή ανάθεση αρμοδιοτήτων μεταξύ των σχετικών εθνικών ή/και περιφερειακών φορέων.			
				5. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση του στρατηγικού πλαισίου πολιτικής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				6. Μέτρα που στοχεύουν σε ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης και χαμηλών προσόντων και σε άτομα με μειονεκτικό κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον και διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				7. Μέτρα για τη στήριξη των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτών και του ακαδημαϊκού προσωπικού όσον αφορά τις κατάλληλες μεθόδους μάθησης, την αξιολόγηση και την πιστοποίηση των βασικών ικανοτήτων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				8. Μέτρα για την προώθηση της κινητικότητας των εκπαιδευομένων και του προσωπικού και της διακρατικής συνεργασίας των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεταξύ άλλων μέσω της αναγνώρισης των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των προσόντων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
4.5. Εθνικό στρατηγικό			Όχι	Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη	Όχι		

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά	ΕΚΤ+	ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά		των Ρομά, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Μέτρα για την επίσπευση της ένταξης των Ρομά, την πρόληψη και την εξάλειψη του διαχωρισμού, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου και την κατάσταση των νέων Ρομά, και ορίζει βασικά και μετρήσιμα ορόσημα και στόχους.			
				2. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση των μέτρων για την ένταξη των Ρομά.	Όχι		
				3. Ρυθμίσεις για την ενσωμάτωση μέτρων για την ένταξη των Ρομά σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.	Όχι		
				4. Ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η επανεξέτασή της διενεργούνται σε στενή συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών των Ρομά και όλα τα άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ άλλων και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.	Όχι		
4.6. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία και τη μακροχρόνια περίθαλψη	ΕΚΤ+ ΕΤΠΑ	ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και	Όχι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία, το οποίο εμπεριέχει: 1. Χαρτογράφηση των αναγκών	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της		στους τομείς της υγείας και της μακροχρόνιας περίθαλψης, μεταξύ άλλων σε ό,τι αφορά το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, με σκοπό τη διασφάλιση βιώσιμων και συντονισμένων μέτρων.			
				2. Μέτρα για τη διασφάλιση της αποδοτικότητας, της βιωσιμότητας, της προσβασιμότητας και της οικονομικής προσιτότητας των υπηρεσιών υγείας και μακροχρόνιας περίθαλψης, μεταξύ άλλων με ιδιαίτερη επικέντρωση στα άτομα που είναι αποκλεισμένα από τα συστήματα υγείας και μακροχρόνιας περίθαλψης και στα πιο δυσπρόσιτα.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Μέτρα για την προώθηση των υπηρεσιών σε επίπεδο τοπικής κοινότητας και οικογένειας μέσω αποϊδρυματοποίησης, όπου περιλαμβάνονται η πρόληψη και η πρωτοβάθμια περίθαλψη, καθώς και οι υπηρεσίες περίθαλψης κατ' οίκον και σε επίπεδο τοπικής κοινότητας.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		<p>αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης. RSO4.5.</p> <p>Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας</p>					

5. Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ια) και άρθρα 71 και 84 του ΚΚΔ

Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος

Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές	Επωνυμία του φορέα	Όνομα αρμοδίου επικοινωνίας	Θέση	Ηλεκτρονική διεύθυνση
Διαχειριστική αρχή	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης	Βασίλειος Πιτσινίγκος		vpitsinigkos@mou.gr
Ελεγκτική αρχή	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	Α. ΤΟΥΡΚΟΛΙΑ		a.tourkolia@edel.gr
Φορέας που λαμβάνει πληρωμές από την Επιτροπή	Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Ειδική Υπηρεσία Αρχής Πιστοποίησης	Βασιλική Αλέστα		alesta@m nec.gr

Κατανομή των επιστρεφόμενων ποσών για τεχνική βοήθεια κατά το άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ, εάν έχουν προσδιοριστεί περισσότεροι του ενός φορείς για τη λήψη πληρωμών από την Επιτροπή

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 του ΚΚΔ

Πίνακας 13Α: Το μέρος των ποσοστών που καθορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΚΚΔ, το οποίο θα επιστρέφεται στους φορείς που λαμβάνουν πληρωμές από την Επιτροπή σε περίπτωση τεχνικής βοήθειας κατ' εφαρμογή του άρθρου 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ (σε ποσοστιαίες μονάδες)

6. Εταιρική σχέση

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο η) του ΚΚΔ

Γενικό Πλαίσιο

Η εταιρική σχέση έχει χαρακτηριστεί ως μια από τις βασικές αρχές για τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των Ευρωπαϊκών Ταμείων και έχει συνδεθεί στενά με την προσέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Η αρχή της εταιρικής σχέσης συνεπάγεται στενή συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των δημόσιων αρχών των Κρατών Μελών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, των φορέων της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα. Η εταιρική σχέση εφαρμόζεται στο στάδιο του προγραμματισμού/σχεδιασμού και θα εφαρμοστεί περαιτέρω σε επίπεδο διαχείρισης, υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης κατά την περίοδο 2021-2027.

Όσον αφορά στη διαβούλευση με τους σχετικούς εταίρους αναγκαίες προϋποθέσεις αποτελούν: α) η έγκαιρη δημοσιοποίηση και η εύκολη πρόσβαση σε σχετικό ενημερωτικό /πληροφοριακό υλικό, β) η διάθεση στους εταίρους εύλογου χρόνου για τη διατύπωση απόψεων σχετικά με βασικά προπαρασκευαστικά έγγραφα και το σχέδιο του Προγράμματος γ) η παροχή διαθέσιμων διαύλων επικοινωνίας μέσω των οποίων οι εταίροι θα μπορούν να υποβάλλουν τα ερωτήματα και τις απόψεις- παρατηρήσεις τους και θα ενημερώνονται σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο έχουν συνεκτιμηθεί οι προτάσεις τους και δ) η διάδοση των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης.

Για την ανάπτυξη εταιρικής σχέσης εδραιώνεται διάλογος με εταίρους από:

- αστικές και άλλες δημόσιες αρχές
- οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους
- φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, περιβαλλοντικούς εταίρους και φορείς που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων.

Η επιλογή των εταίρων πραγματοποιείται με βάση την αρχή της αντιπροσωπευτικότητας, δηλαδή συμπεριλαμβάνονται στην εταιρική σχέση θεσμικά όργανα, οργανώσεις και φορείς που εκπροσωπούν ομάδες που μπορούν να επηρεάσουν ή να επηρεαστούν από την υλοποίηση του Προγράμματος, συμπεριλαμβανομένου φορέων που εκπροσωπούν ευάλωτες ή περιθωριοποιημένες πληθυσμιακές ομάδες.

Όργανα Σχεδιασμού Π-ΑΜΘ

Τον Δεκέμβριο 2020 με την υπ' αριθ. πρωτ. 235139/6072 (31/12/2020) απόφαση του Περιφερειάρχη ΑΜΘ «Συγκρότηση Ομάδας Σχεδιασμού Προγράμματος για την προγραμματική περίοδο 2021-2027 στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης» καθορίστηκαν η σύσταση, η συγκρότηση, το έργο και τα μέλη της εν λόγω Ομάδας Σχεδιασμού, η διάρκεια λειτουργίας της οποίας ορίζεται ως την ημερομηνία έγκρισης του Προγράμματος. Τα μέλη της σύμφωνα και με το πεδίο ειδίκευσης τους, προετοιμάζουν και υποβάλλουν σχετικές εισηγήσεις σύμφωνα με τις οδηγίες σχεδιασμού των Προγραμμάτων 2021-2027.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. οικ. 1033/21-3-2017 απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 147/28-3-2017) και λειτουργεί ως γνωμοδοτικό όργανο υποστηρίζοντας την Περιφέρεια ΑΜΘ σε θέματα έρευνας, καινοτομίας και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της Περιφέρειας.

Διαδικασία Διαβούλευσης με εταίρους

Διαδικασία Διαβούλευσης με εταίρους

Σε όλη τη διαδικασία σχεδιασμού του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» 2021-2027 πραγματοποιείται διαβούλευση με εμπλεκόμενους φορείς. Επιδιώκοντας την κινητοποίηση και ενεργό συμμετοχή των φορέων εταιρικής σχέσης, αλλά και των πολιτών της Π-ΑΜΘ οργανώθηκε ηλεκτρονική διαβούλευση για τις ανάγκες της οποίας διαμορφώθηκε διακριτή ενότητα στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ

ΠΑΜΘ (www.eydamth.gr). Στο σημείο αυτό αναρτήθηκε το ειδικά διαμορφωμένο ερωτηματολόγιο (10-22/2/2021) με το οποίο ξεκίνησε ο επίσημος διάλογος για την καταγραφή των απόψεων των εταιρών σχετικά με τις ανάγκες-προβλήματα, αλλά και τις σημαντικότερες προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η Π-ΑΜΘ την περίοδο 2021-2027, τους θεματικούς τομείς στους οποίους πρέπει να εστιάσει η στρατηγική της Περιφέρειας, τις κατηγορίες δράσεων για την επίλυση προβλημάτων και την αξιοποίηση πλεονεκτημάτων της Π-ΑΜΘ, κλπ.

Επίσης, στον διαδικτυακό τόπο της διαβούλευσης αναρτήθηκε πληροφοριακό υλικό για τη νέα Προγραμματική Περίοδο (Στόχοι Πολιτικής, Κανονισμοί, Ευρωπαϊκά Κείμενα, Εγκύκλιοι Σχεδιασμού Προγραμμάτων, Εθνικές & Περιφερειακές Στρατηγικές, κ.α.).

Για την έναρξη της διαδικασίας της διαβούλευσης ενημερώθηκαν ηλεκτρονικά με επιστολή του Περιφερειάρχη 212 φορείς και κλήθηκαν να συνεργαστούν και να καταθέσουν τις απόψεις και προτάσεις τους μέσα από τη συμπλήρωση του σχετικού ερωτηματολογίου. Οι φορείς εταιρικής συνεργασίας του ΕΠ Π-ΑΜΘ 2021-2027 παρατίθενται στο Παράρτημα Α, ενώ τα αποτελέσματα της διαβούλευσης παρατίθενται στο Παράρτημα Γ.

Αμέσως μετά την κατάρτιση του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» ακολούθησε η 2η φάση διαβούλευσης με την υλοποίηση διαδικτυακής ημερίδας στις 21/09/2021 που παρείχε τη δυνατότητα συμμετοχής μέσω της πλατφόρμας Zoom και ζωντανής παρακολούθησης μέσα από το Youtube. Στόχος της ημερίδας ήταν η παρουσίαση του Προγράμματος στο ευρύ κοινό και η εισροή πληροφοριών από τις τοποθετήσεις των συμμετεχόντων, αλλά και από τις παρατηρήσεις, προτάσεις που ζητήθηκε να σταλούν στην ΕΥΔ ΕΠ Π-ΑΜΘ και την ομάδα σχεδιασμού ως τις 27/9/2021 για την ανατροφοδότηση και την διαμόρφωση του Προγράμματος της Π-ΑΜΘ 2021-2027 προς επίσημη υποβολή στην ΕΕ τον Οκτώβριο του 2021.

Γενικά σημειώνεται ότι στη διαδικασία της διαβούλευσης υπάρχει συμμετοχή από ευρύ φάσμα φορέων εκπροσωπώντας με επάρκεια τις τοπικές κοινωνίες και όλες τις ομάδες πληθυσμού και δη τις ευάλωτες ομάδες όπως παιδιά, ΑμεΑ, Ηλικιωμένοι, άτομα με ψυχοκοινωνικά προβλήματα, γυναίκες θύματα έμφυλης βίας, Ρομά, μετανάστες κ.α. Στο πλαίσιο αυτό αναφέρονται οι κάτωθι φορείς που συμμετέχουν στη διαβούλευση και σε όλη τη διαδικασία κατάρτισης του Προγράμματος προωθώντας στοιχεία για την αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης και προτείνοντας δράσεις επίλυσης προβλημάτων ήτοι:

- Επιστημονική Εταιρία για την Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη με πεδία δράσης την κοινωνική πολιτική και κοινωνική ανάπτυξη, τις κοινωνικές ανισότητες, τη φτώχεια, τις πολιτικές για το Παιδί, τη μετανάστευση και εν γένει τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.
- Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Π-ΑΜΘ με πεδία δράσης μεταξύ άλλων την κοινωνική πολιτική για το Παιδί, την Τρίτη Ηλικία, τα ΑμεΑ, κ.α.
- Εταιρία Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος με πεδίο δράσης τα άτομα με ψυχοκοινωνικά προβλήματα.
- Κέντρα Κοινότητας των οποίων οι δράσεις απευθύνονται σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού.
- ΑμεΑ Νοητικής Υστέρησης Ροδόπης «Αγ. Θεόδωροι».
- Εταιρία Ψυχικής Υγείας & Κοινωνικής Αποκατάστασης Ασθενών.
- Εθνική Συνομοσπονδία ΑμεΑ
- Σύλλογος Ατόμων με Κινητικά Προβλήματα και Φίλων Ροδόπης «Περπατώ».
- Παιδικά Χωριά SOS.
- Ξενώνας Κακοποιημένων Γυναικών Δ. Κομοτηνής.
- Συμβουλευτικό Κέντρο Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας.

Αναλυτικά οι φορείς εταιρικής συνεργασίας του ΕΠ Π-ΑΜΘ 2021-2027 παρατίθενται στο Παράρτημα Α, ενώ τα αποτελέσματα της 1ης και 2ης διαβούλευσης παρατίθενται στο Παράρτημα Γ.

Επίσης αναφέρεται ότι στο πλαίσιο της διαβούλευσης με Δήμους της Περιφέρειας επιβεβαιώνεται το έντονο ενδιαφέρον για στρατηγικές ΒΑΑ και ΟΧΕ στην Νέα ΠΠ 2021-2027. Μάλιστα, στο ερωτηματολόγιο που καταρτίστηκε για τη διαδικασία της διαβούλευσης του Προγράμματος,

συμπεριλήφθηκε ειδικό ερώτημα για τον ΣΠ5 στον οποίο κυρίως οι Δήμοι, αλλά και άλλοι φορείς, κατέθεσαν τις απόψεις – προτάσεις τους. Οι Δήμοι κατόπιν πρόσκλησης της ΕΥΔ ΕΠ Π-ΑΜΘ θα καταρτίσουν τις στρατηγικές τους.

Η συγκεκριμενοποίηση της διαβούλευσης ως προς τον «Μηχανισμό Διακυβέρνησης», οριοθετεί και την συνέχεια της διαβούλευσης σε επίπεδο παρακολούθησης της υλοποίησης των Σχεδίων ΟΧΕ και ΒΑΑ, αξιολόγησης της εφαρμογής και προσαρμογής του περιεχομένου τους, ώστε να μεγιστοποιούνται τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης με τα αρμόδια Υπουργεία για το διαχωρισμό / συμπληρωματικότητα των δράσεων μεταξύ Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων πραγματοποιήθηκαν θεματικές τεχνικές συναντήσεις με τη συμμετοχή Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης των Περιφερειών και Επιτελικών Δομών των Υπουργείων.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι στη διαμόρφωση της στρατηγικής της Π-ΑΜΘ ελήφθη υπόψη η μελέτη για την «Περιφερειακή Πολιτική της Ελλάδας μετά το 2020» που εκπόνησε ο ΟΟΑΣΑ και στην οποία περιλαμβάνεται και το προφίλ της Περιφέρειας ΑΜΘ. Για την εκπόνηση της μελέτης, ο ΟΟΑΣΑ διαβουλεύτηκε με φορείς της Π-ΑΜΘ μέσω ερωτηματολογίων, αλλά και συναντήσεων.

Ο ρόλος των εταίρων στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του Προγράμματος

Βασικό όργανο για τη συμμετοχή των εταίρων στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΕΠ είναι η Επιτροπή Παρακολούθησης, για την οποία λαμβάνονται μέτρα ουσιαστικής λειτουργίας της και ενίσχυσης της αποτελεσματικότητάς της. Πέραν των τυπικών μέτρων ενίσχυσης του επιχειρησιακού της χαρακτήρα, όπως η αντιπροσωπευτική της σύνθεση και η υποστήριξη της λειτουργίας από την Διαχειριστική Αρχή, πρόκειται να ληφθούν και άλλα μέτρα άμεσης επικοινωνίας και ενημέρωσης των μελών της, με αναμενόμενο αποτέλεσμα την μεγαλύτερη κινητοποίησή τους.

Τέτοια μέτρα είναι ενδεικτικά η διαδικτυακή επικοινωνία των μελών της μέσω του ΔΙΑΥΛΟΥ, που επιτρέπει την επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο, την υποβολή ερωτημάτων και παρατηρήσεων, καθώς και την εξατομικευμένη ενημέρωση μέσω email για κάθε νέα ανάρτηση. Τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης θα έχουν τη δυνατότητα να θέτουν ερωτήματα και να λαμβάνουν απαντήσεις για ειδικότερα ζητήματα, όπως το πλαίσιο υλοποίησης του ΕΠ, την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων, την αξιόπιστη εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής των πράξεων, την πορεία σύνταξης των ετήσιων εκθέσεων και της τελικής έκθεσης εφαρμογής, την αξιολόγηση του προγράμματος, την εφαρμογή των αρχών της προσβασιμότητας κλπ. Με τα μέτρα αυτά αυξάνεται η διαφάνεια της εφαρμογής του ΕΠ και η παραγωγική συμμετοχή των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης σε αυτό, με αναμενόμενη άμεση θετική επίπτωση στην αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων και στην επίτευξη των τεθέντων στόχων.

7. Επικοινωνία και προβολή

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ι) του ΚΚΔ

Κύριος επικοινωνιακός στόχος:

Ανάδειξη της συμβολής του Προγράμματος της Π-ΑΜΘ & της Ε.Ε. στην επανεκκίνηση της οικονομίας, στην ενδυνάμωση της χωρικής & κοινωνικής συνοχής, στην προστασία από την κλιματική αλλαγή, στην αξιοποίηση & ανάδειξη των φυσικών & πολιτιστικών πόρων & στη διαμόρφωση μιας νέας τουριστικής ταυτότητας.

Ειδικοί επικοινωνιακοί στόχοι:

- Διασφάλιση της μέγιστης διαφάνειας ως προς τη διαχείριση και υλοποίηση του Προγράμματος & αύξηση της εμπιστοσύνης στις ευκαιρίες που παρέχει η Ε.Ε.
- Ενίσχυση αναγνωρισιμότητας, κατανόησης & θετικής στάσης για το ρόλο & τη συμβολή της Ε.Ε. στη βελτίωση ποιότητας ζωής των πολιτών, μέσα από τη χρηματοδότηση των παρεμβάσεων του Προγράμματος.
- Ενημέρωση των πολιτών της Π-ΑΜΘ & των ομάδων στόχου, για τους σκοπούς, τις κατευθύνσεις, τις παρεμβάσεις, την πρόοδο & τα αποτελέσματα του Προγράμματος.
- Ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων ως προς τις ευκαιρίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος & τις διαδικασίες πρόσβασης σε αυτές.
- Υποστήριξη των δικαιούχων κατά την υλοποίηση των έργων ως προς την επικοινωνία - προβολή των αποτελεσμάτων & του αντίκτυπου των πράξεων που υλοποιούν, ιδίως των έργων στρατηγικής σημασίας.

Κοινό – Στόχοι:

- Ευρύ κοινό: κάτοικοι & επισκέπτες της Π-ΑΜΘ
- Δικαιούχοι
- Δυνητικοί Δικαιούχοι (Περιφέρεια ΑΜΘ, ΟΤΑ Β' βαθμού, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Υπουργεία, Υπηρεσίες τους & Εποπτευόμενοι Φορείς, Επιτελικές Δομές, ΝΠΙΔ, ΝΠΔΔ, Επιχειρήσεις, Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, κ.α.)
- Ωφελούμενοι δράσεων ΕΚΤ+ (ΑμεΑ άνεργοι, μετανάστες, πρόσφυγες & αιτούντες άσυλο, Ρομά κ.α.)
- Εθνικές/Ευρωπαϊκές διοικητικές αρχές & φορείς: Ευρωπαϊκά Όργανα & Οργανισμοί, Υπουργεία, Περιφέρειες κ.α.
- Πολλαπλασιαστές Πληροφόρησης: ΜΜΕ, Οικονομικοί & Κοινωνικοί εταίροι, Δίκτυα Πληροφόρησης (Europe Direct, Europe Enterprise Network), επαγγελματικές οργανώσεις, διαμορφωτές κοινής γνώμης στο διαδίκτυο & τα social media, επιστημονική & εκπαιδευτική κοινότητα, κ.α.

Για την μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων επικοινωνίας, τα μέσα επικοινωνίας θα αξιοποιούνται ανάλογα με το στοχοθετούμενο -κάθε φορά □ κοινό.

Μέσα Επικοινωνίας

Προβλέπεται η αξιοποίηση των κάτωθι μέσων επικοινωνίας:

1. Ιστοσελίδα του Προγράμματος: θα δημιουργηθεί από την ΔΑ εντός 6 μηνών από την έγκριση του Προγράμματος. Θα φιλοξενεί ενημερωτικό υλικό για το Πρόγραμμα και τις προσκλήσεις των ενταγμένων πράξεων. Η ιστοσελίδα θα συνδέεται με την ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ 2021-2027 & με άλλες ιστοσελίδες.
2. Ενέργειες άμεσης επικοινωνίας: εκδηλώσεις, ημερίδες, συσκέψεις/συναντήσεις, workshops για δυνητικούς δικαιούχους κ.α.
3. Έντυπο υλικό: έντυπα προβολής, απολογισμού, υλικό εκδηλώσεων άμεσης επικοινωνίας, κ.α.
4. Οπτικοακουστικές παραγωγές : παραγωγή τηλεοπτικών & ραδιοφωνικών spots & videos.
5. Διαφήμιση στα ΜΜΕ: προβολή σε Τηλεόραση, Ραδιόφωνο, Τύπο.
6. Ενέργειες γραφείου τύπου: δελτία τύπου, συνεντεύξεις, διοχέτευση ενημερωτικού υλικού σε

δημοσιογράφους, newsletter κλπ.

7. Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης: Δημιουργία σελίδων μέσω κοινωνικής δικτύωσης για το Πρόγραμμα σε Facebook, Instagram, Twitter & YouTube. Η δράση στα social media θα γίνεται στο πλαίσιο συγκεκριμένου πλάνου προωθητικών ενεργειών (π.χ. ενημερωτικό υλικό, προβολή προσκλήσεων, εμβληματικών έργων, κ.α.).

8. Προωθητικό υλικό: φυλλάδια, USB sticks, τσάντες.

9. Υπαίθρια/οπτική επικοινωνία: πινακίδες σήμανσης.

10. Συμμετοχή σε ευρωπαϊκές καμπάνιες: Europe in my Region, EU delivers in the regions κλπ.

11. Έργα Στρατηγικής Σημασίας: Εξειδικευμένες δράσεις προβολής ανάλογα με την φύση του κάθε έργου.

12. Συνέργειες/Δράσεις Συνεργασίας: Κοινές ενέργειες προβολής δράσεων με Εθνικά Προγράμματα, Ταμείο Ανάκαμψης κλπ.

Προϋπολογισμός

Ο προϋπολογισμός θα διαμορφωθεί κατά μέγιστο στο 0,5% της δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος, ήτοι περίπου στα 3,2 εκατ. € συνολικά για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ.

Παρακολούθηση και Αξιολόγηση

Για την εξασφάλιση της ομοιογένειας, συνοχής και συνέργειας στις δράσεις επικοινωνίας & προβολής, η Π-ΑΜΘ θα μεριμνήσει για την εφαρμογή ενιαίων αρχών για τη συνολική παρακολούθηση, εποπτεία & συντονισμό των δράσεων, λαμβάνοντας υπόψη & την επικοινωνιακή στρατηγική άλλων προγραμμάτων που υλοποιεί.

Προκειμένου να είναι δυνατή η αξιολόγηση των προτεινόμενων δράσεων θα υλοποιηθούν ποιοτικές ή ποσοτικές έρευνες και έρευνες κοινού σε διάφορα χρονικά σημεία του Προγράμματος (έναρξη, μέση και τέλος της Προγραμματικής Περιόδου). Επίσης, θα χρησιμοποιηθούν δείκτες οι οποίοι θα επιλέγονται ανάλογα με το στόχο της προβλεπόμενης δράσης, ήτοι:

Δείκτες υλοποίησης: Αριθμός συμμετεχόντων, αναρτήσεων, ακολούθων, αντιδράσεων κοινωνικών μέσων, υλικού που παράχθηκε, καταχωρήσεων, προβολών, εκπομπών, διαφημιστικών σποτ, δημοσιεύσεων, διαφημίσεων που προβλήθηκαν, επισκεψιμότητα ιστοσελίδας & αριθμός μοναδικών χρηστών κ.α.

Δείκτες αποτελέσματος: Ποσοστό αναγνωρισιμότητας προγράμματος, audience recall καμπάνιας, βαθμός χρησιμότητας εκδήλωσης, social media engagements (likes, shares, comments), conversion ιστοσελίδας (downloads, χρόνος παραμονής), βαθμός ικανοποίησης χρηστών.

Δείκτες επιπτώσεων: Θετική/Αρνητική άποψη για το Πρόγραμμα & τη συμβολή της Ε.Ε., διάδοση θετικού μηνύματος, βαθμός εμπιστοσύνης στις αρχές.

8. Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Παραπομπή: Άρθρα 94 και 95 του ΚΚΔ

Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Προβλεπόμενη χρήση των άρθρων 94 και 95 του ΚΚΔ	Ναι	Όχι
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών στο πλαίσιο της προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 94 του ΚΚΔ	☐	☒
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 95 του ΚΚΔ	☐	☒

Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Εκτιμώμενο ποσοστό του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου στο πλαίσιο της προτεραιότητας στην οποία θα εφαρμοστούν οι ΑΕΚ σε %	Τύπος/-οι καλυπτόμενων πράξεων		Δείκτης ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών		Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών	Τύπος ΑΕΚ (τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών)	Ποσό (σε EUR) ή ποσοστό (σε περίπτωση ενιαίων συντελεστών) των ΑΕΚ
					Κωδικός(1)	Περιγραφή	Κωδικός(2)	Περιγραφή			

(1) Αναφέρεται στον κωδικό για τη διάσταση του πεδίου παρέμβασης στον Πίνακα 1 του παραρτήματος I του ΚΚΔ και στο παράρτημα IV του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

(2) Αναφέρεται στον κωδικό κοινού δείκτη, κατά περίπτωση

Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών

B. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών

1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παράγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.)

2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.

3. Να προσδιορίσετε τον τρόπο διενέργειας των υπολογισμών, ιδίως περιλαμβάνοντας τυχόν παραδοχές ως προς την ποιότητα ή τις ποσότητες. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και, εάν ζητηθεί, να παρέχονται στατιστικά αποδεικτικά στοιχεία και τιμές αναφοράς, σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή.

4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες.

5. Αξιολόγηση από την ή τις ελεγκτικές αρχές της μεθοδολογίας υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.

--

Προσάρτημα 2: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Ποσό που καλύπτεται από τη μη συνδεδεμένη με τις δαπάνες χρηματοδότηση	Τύπος/-οι καλυπτόμενης πράξης		Όροι που πρέπει να πληρωθούν / αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν και που ενεργοποιούν την επιστροφή ποσών από την Επιτροπή	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης για τους όρους που πρέπει να εκπληρωθούν / αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν και που ενεργοποιούν την επιστροφή ποσών από την Επιτροπή	Προβλεπόμενο είδος της μεθόδου επιστροφής που χρησιμοποιείται για την επιστροφή ποσών στον/στους δικαιούχο/-ους
					Κωδικός (1)	Περιγραφή		Κωδικός (2)	Περιγραφή		

(1) Αναφέρεται στον κωδικό για τη διάσταση του πεδίου παρέμβασης στον Πίνακα 1 του παραρτήματος 1 του ΚΚΔ και στο παράρτημα IV του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

(2) Αναφέρεται στον κωδικό κοινού δείκτη, κατά περίπτωση

Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Άρθρο 22 παράγραφος 3 του ΚΚΔ

1) Η αξιοποίηση του υφιστάμενου δυναμικού ΑΠΕ & κυρίως της γεωθερμίας παραμένει βασική στρατηγική στόχευση για την Περιφέρεια εξαιτίας των δυνατοτήτων και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων τους. Σημειώνεται ότι υπάρχουν σημαντικά αναξιοποίητα γεωθερμικά πεδία τα οποία μπορούν να συνεισφέρουν στην παραγωγή ενέργειας με εφαρμογή στον αγροτικό τομέα και χρήση για αστική τηλεθέρμανση όπου είναι εφικτό, αλλά και στη μείωση της εξάρτησης από συμβατικές πηγές ενέργειας. Π/υ πράξεων 10 εκατ. € - χρονοδιάγραμμα υλοποίησης 23-27. Προτεραιότητα σύμφωνα με την ωριμότητα στα γεωθερμικά πεδία Αρίστηνου Δ. Αλεξανδρούπολης, Νέστου, Δήμου Χρυσούπολης (επέκταση) και Δήμου Παγγαίου.

2) Για την αξιοποίηση των πολιτιστικών πόρων της Π-ΑΜΘ, συνδυαστικά με φυσικούς & άλλους τουριστικούς πόρους, συνεχίζεται & επικαιροποιείται η ΟΧΕ Πολιτιστικής – Τουριστικής Διαδρομής Εγνατίας Οδού 14-20 κάτι που προτείνεται και στο ΠΧΠ στην προσπάθεια διαμόρφωσης μιας νέας ταυτότητας για την Π-ΑΜΘ & την ανάδειξή της σε έναν διακριτό, διεθνούς εμβέλειας τουριστικό προορισμό, ώστε ο τουρισμός, με σημείο αναφοράς τον πολιτισμό, να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της Περιφέρειας. Π/υ πράξεων 25 εκατ. € - χρονοδιάγραμμα υλοποίησης 23-27. Τα παραπάνω έργα επιλέγονται ως έργα στρατηγικής σημασίας για την ΑΜΘ, καθώς αξιοποιούν ευκαιρίες σε τομείς αιχμής (τουρισμός - πολιτισμός, ενέργεια) που μπορούν να δημιουργήσουν σημαντικά οφέλη στην τοπική οικονομία και κοινωνία, ενώ παράλληλα έχουν στοιχεία αειφορίας προωθώντας την πράσινη και βιώσιμη οικονομία, την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

3) Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Προβλέπεται να καλυφθούν εκπαιδευτικές ανάγκες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο ΔΠΘ και στα Τμήμα του ΔΠΙΑΕ στην Π-ΑΜΘ, σε κτιριακό δυναμικό και προμήθειας εξοπλισμού. Π/υ πράξεων 14 εκατ. € - χρονοδιάγραμμα υλοποίησης 23-27. Το έργο της αναβάθμισης του ΔΠΘ και των Τμημάτων του ΔΠΙΑΕ στην Π-ΑΜΘ αναδεικνύεται ως στρατηγικής σημασίας, καθώς οι σύγχρονες πανεπιστημιακές δομές και η ποιότητα των σπουδών και υπηρεσιών που προσφέρουν αποτελούν κριτήριο αξιολόγησης της ανταγωνιστικότητάς τους που επηρεάζει τη ζήτηση και την προσέλκυση σπουδαστών, στοιχείο που κατ'αντιστοιχία επιδρά στην οικονομία της περιοχής και συνιστά μοχλό ανάπτυξης.

ΕΓΓΡΑΦΑ

Τίτλος εγγράφου	Είδος εγγράφου	Ημερομηνία εγγράφου	Τοπικός κωδικός αναφοράς	Κωδικός αναφοράς της Επιτροπής	Αρχεία	Ημερομηνία αποστολής	Απεστάλη από
01_Μεθοδολογικό έγγραφο για το πλαίσιο επίδοσης	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	01_Μεθοδολογικό έγγραφο για το πλαίσιο επίδοσης	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
02_ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	02_ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
03a_Περιβαλλοντική έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2021-2027	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022	ΥΠΠΕΝ/ΔΠΠΑ/56426/3884/02-06-2022	Ares(2022)5795493	03a_Περιβαλλοντική έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2021-2027.	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
03b_Περιβαλλοντική έγκριση του ΕΠ ΠΑΜΘ-συνοδευτικά έγγραφα	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	03b_Περιβαλλοντική έγκριση του ΕΠ ΠΑΜΘ-συνοδευτικά έγγραφα	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
3c_Ειδική έκθεση αποτελεσμάτων της διαβούλευσης επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	3c_Ειδική έκθεση αποτελεσμάτων της διαβούλευσης επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
04_Εκτίμηση συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία-Θράκη» ως προς την Αρχή 'μη πρόκληση σημαντικής βλάβης' (Do No Significant Harm - DNSH)	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	04_Εκτίμηση συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία-Θράκη» ως προς την Αρχή "μη πρόκληση σημαντικής βλάβης" (Do No Significant Harm - DNSH)	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
08_ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι_Περιγραφή Στρατηγικής_Συμπληρωματικό κείμενο ως προς τα Διδάγματα που έχουν αντληθεί από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	08_ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι_Περιγραφή Στρατηγικής_Συμπληρωματικό κείμενο ως προς τα Διδάγματα που έχουν αντληθεί από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
09_Περιγραφή δράσεων του Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης 2021-2027 σε πεδία της Κοινωνικής Ένταξης	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	09_Περιγραφή δράσεων του Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης 2021-2027 σε πεδία της Κοινωνικής Ένταξης	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
10_Συμπληρωματικό κείμενο Αιτιολόγησης RSO4.5, ESO4.11, ESO4.12 του Πίνακα 1 της Ενότητας 1	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	10_Συμπληρωματικό κείμενο Αιτιολόγησης RSO4.5, ESO4.11, ESO4.12 του Πίνακα 1 της Ενότητας 1	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
11_Συμπληρωματικό κείμενο δράσεων ES 4.11 EKT+	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	11_Συμπληρωματικό κείμενο δράσεων ES 4.11 EKT+	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
12_Παράρτημα_Α_Πίνακες_Γραφηματα_Χάρτες_εταίροι	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	12_Παράρτημα_Α_Πίνακες_Γραφηματα_Χάρτες_εταίροι	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
13_Παράρτημα_Β_Επισκόπηση Στόχων και Λογική Παρέμβασης	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	13_Παράρτημα_Β_Επισκόπηση Στόχων και Λογική Παρέμβασης	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
14_Παράρτημα_Γ_Αποτελέσματα 1ης κ 2ης Διαβουλευσης	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	14_Παράρτημα_Γ_Αποτελέσματα 1ης κ 2ης Διαβουλευσης	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
15_Παράρτημα_Δ_Συνάφεια_Πίνακας Συνάφειας	Συμπληρωματικές	17 Αυγ		Ares(2022)5795493	15_Παράρτημα_Δ_Συνάφεια_Πίνακας Συνάφειας	18 Αυγ	Κονδύλη,

Τίτλος εγγράφου	Είδος εγγράφου	Ημερομηνία εγγράφου	Τοπικός κωδικός αναφοράς	Κωδικός αναφοράς της Επιτροπής	Αρχεία	Ημερομηνία αποστολής	Απεστάλη από
Αναγκών Π-ΑΜΘ με Τομεακά και άλλα Προγράμματα 21-27	πληροφορίες	2022			Αναγκών Π-ΑΜΘ με Τομεακά και άλλα Προγράμματα 21-27	2022	Ιουλία
16_ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Συμπληρωματικές πληροφορίες	17 Αυγ 2022	301568/5134/1.11.2021	Ares(2022)5795493	16_ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία
Programme snapshot 2021EL16FFPR006 1.2	Συνοπτική απεικόνιση δεδομένων πριν από την αποστολή	18 Αυγ 2022		Ares(2022)5795493	Programme_snapshot_2021EL16FFPR006_1.2_en.pdf Programme_snapshot_2021EL16FFPR006_1.2_el.pdf	18 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία